

Sociodemografická analýza Brněnské metropolitní oblasti

(Analýza dat SLDB 2011)

prosinec 2014

Zadavatel:
**Kancelář strategie města
Magistrát města Brna**

Zpracovatel:
**PhDr. Aleš Burjanek, Ph.D.
Fakulta sociálních studií MU
Katedra sociologie
a AUGUR Consulting s.r.o.
Brno, 2014**

O b s a h:

1. Cíl práce.....	3
3. Charakteristika použité metody.....	6
4. Jednodimenzionální analýza prostorové struktury Brněnské metropolitní oblasti.....	11
4.1 Přehled použitých indikátorů.....	11
4.2 Prvotní srovnání: jádro versus zázemí Brněnské metropolitní oblasti.....	12
4.3 Brněnská metropolitní oblast optikou vybraných ukazatelů SLDB 2011	15
5. Vícedimenzionální analýza prostorové struktury Brněnské metropolitní oblasti.....	123
5.1 Obecnější dimenze prostorové struktury BMO optikou faktorové analýzy	123
5.2 Typy lokalit BMO jako výsledky shlukové analýzy.....	126
6. Limity předkládaného textu	131
7. Závěry a výhled do budoucna	132
8. Literatura.....	136
9a. Příloha: Přehled „základních sídelních jednotek“ města Brna (SLDB 2011).....	138
9b. Příloha: Přehled „základních sídelních jednotek“ zázemí <i>Brněnské metropolitní oblastí</i> (SLDB 2011).....	141

1. Cíl práce

Cílem předkládané studie je především popsat a graficky znázornit sociálně-demografické charakteristiky obyvatelstva *Brněnské metropolitní oblasti* (dále BMO) v podrobném územním členění. Studie se proto opírá o data SLDB 2011 strukturovaná podle „základních sídelních jednotek“.

Analyticky jsou zohledněny zejména následující charakteristiky:

počet a hustota obyvatelstva; struktura obyvatelstva podle pohlaví; věková struktura obyvatelstva (věkové skupiny, index stáří); míra ekonomické aktivity včetně zaměstnanosti podle sektorů; vzdělanostní struktura obyvatelstva; velikost a struktura domácností; obydlenost bytů; podíly osob bydlících v rodinných domech a bytových domech; stáří bytů; plocha bytů; kvalita bytů; právní vztah uživatelů k bytu; vybavenost domácností internetovým připojením.

Záměrem studie je také, na základě pokročilejších technik (zejména faktorové a klastrové analýzy), definovat hlavní dimenze socioprostorové variability.

Sociodemografická analýza Brněnské metropolitní oblasti: analýza dat SLDB 2011 patří k analytickým podkladům, které mají pomoci v programovém období EU 2014–2020 při tvorbě různorodých koncepčních dokumentů. Má posloužit i jako základ pro připravovaný *Atlas Brněnské metropolitní oblasti*. Studie by měla napomoci příslušným úřadům (např. MMB, ORP v BMO, případně KÚ JMK atd.) lépe reagovat na měnící se potřeby různých věkových a jinak definovaných skupin obyvatelstva na lokální úrovni, než umožňovaly dosavadní analytické materiály.

Studie navazuje na text zpracovaný Alešem Burjankem (AUGUR Consulting s.r.o. a FSS MU) za město Brno v roce 2013 (*Sociodemografická analýza územních částí města Brna*) a je jeho komplementární součástí. Hlavním důvodem rozšíření analyzovaného území je v devadesátých letech 20. století započatý a dodnes probíhající proces suburbanizace. Proto je žádoucí vnést i do analytických podkladů metropolitní perspektivu a rozšířit analytický záběr z hranic okresu Brno-město na hranice Brněnské metropolitní oblasti (BMO). Předkládaná studie se v tomto ohledu opírá o aktuální vymezení BMO, zpracované geografem Ondřejem Mulíčkem s kolektivem (Mulíček et al 2013) z Masarykovy univerzity.

2. Brněnská metropolitní oblast

Aktuální podobu¹ *Brněnské metropolitní oblasti* (BMO) definovali Ondřej Mulíček, Daniel Seidenglanz, Daniel Franke a Jiří Malý ve studii nazvané „*Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace*“. (Mulíček et al, 2013)

Metropolitní oblast lze s uvedenými autory obecně definovat jako „areál překračující svým rozsahem administrativní území jádrového města a reprezentující relativně jednotný pracovní a bytový trh“. (Mulíček et al, 2013: 4) Jedná se o „specifickou formu organizace sídelních funkčních vztahů“ (tamtéž). Jak píší autoři (tamtéž), metropolitní oblasti jsou vzhledem ke své hluboké vnitřní provázanosti vhodnými územními jednotkami pro koordinované plánovací a politické intervence.

Brněnská metropolitní oblast je uvedeným autorským kolektivem chápána jako nodálně uspořádaný region, charakteristický přítomností silného městského jádra – nódu, existencí silného gradientu mezi jádrem a zázemím a související vysokou intenzitou různých typů dostředivě či odstředivě orientovaných funkčních vazeb (tamtéž). Při konkrétním vymezení BMO se Mulíčkův kolektiv opíral o pět skupin ukazatelů:

- (1) ukazatele pracovních vztahů (dojíždka za prací);
- (2) ukazatele dojíždky do škol;
- (3) ukazatele migračních vztahů (proudy stěhování);
- (4) ukazatele dostupnosti individuální automobilovou dopravou;
- (5) ukazatele dostupnosti hromadnou dopravou.

Brněnská metropolitní oblast ve vymezení Mulíčkovy kolektivu zahrnuje celkem 167 obcí (166 obcí bez Brna) s 609 tisíci (obvykle bydlícími) obyvateli. (Mulíček et al, 2013: 63) Hranice území BMO zachycuje následující obrázek.

¹ Příkladem předešlých vymezení metropolitní oblasti Brna může být práce geografů T. Kosteleckého a D. Čermáka: *Metropolitan Areas in the Czech Republic – Definitions, Basic Characteristics, Patterns of Suburbanisation and Their Impact on Political Behaviour* (Kostelecký, Čermák 2004).

3. Charakteristika použité metody

Předkládaná socioekonomická analýza Brněnské metropolitní oblasti se opírá o statistickou proceduru. Čerpá z dat SLDB 2011, konkrétně údajů, zjišťovaných za nejmenší územní jednotky. Jednotkou analýzy je „**základní sídelní jednotka**“ (ZSJ)².

Při SLDB 2011 bylo území **Brna-města** rozděleno do **283 ZSJ**, areál **zázemí BMO** pak na **306 ZSJ**. **Celková plocha metropolitní oblasti Brna** tedy sestává z **589 ZSJ**. Do analýzy však nevstupují všechny. Řada z nich (celkem 53) není vůbec obydlena, v dalších žije natolik nízký počet obyvatel, kvůli čemuž by zamýšlené ukazatele nabývaly extrémně nízkých či vysokých hodnot a zkreslovaly by tak celkový obraz. V analýze proto figurují (stejně jako v analýze území města Brna z roku 2013) pouze **ZSJ s více jak 100 obyvateli, celkem tedy pracujeme se 442 ZSJ**. Ztráta sociálně demografických informací je ovšem zanedbatelná. **Data, vstupující po této redukci nedostatečně lidnatých ZSJ do analýzy, nesou informaci o 99,5 % obyvatelích BMO.**

Údaje ze SLDB 2011, poskytnuté zprostředkovaně přes zadavatele Českým statistickým úřadem, bylo třeba přepočítat na relativní (zpravidla procentuální) hodnoty. Při analýze vybraných socioekonomických ukazatelů vycházíme ze tří typů výstupů:

(1) Spojnicové grafy přehledně zobrazují celkový rozsah a průběh hodnot sledovaného ukazatele.

(2) Tabulky („*Horních 20*“ a „*Dolních 20*“) umožňují identifikaci územních jednotek (ZSJ) s krajními (mnohdy extrémně vysokými, respektive nízkými) hodnotami ukazatele.

(3) Kartogramy zachycují prostorové difference jevu. U běžných procentuálních ukazatelů zachováváme konzistentní rozdělení intervalů. Intervaly rozdělujeme do kvantilů (1 kvantil = 20 % četnosti jevu).³ Cílem je umožnit uživateli jednoduchou grafickou komparaci, což doporučují např. MacDonald a Peters (2011: 51). Oporu o kvantily v situaci, kdy v datech často nacházíme odlehlé hodnoty (což odpovídá naší situaci), doporučují také Krtička, Adamec a Bednář (2012: 73)⁴.

S cílem najít v rámci metropolitní oblasti Brna obecnější prostorové dimenze doplňujeme analýzu běžných relativních ukazatelů dále o vícedimenzionální postupy: faktorovou a clusterovou (shlukovou) analýzu.

² **Základní sídelní jednotky** byly vytvořeny na základě úvah urbanistů a geodetů; jsou relativně homogenní z hlediska osídlení a stavebního fondu. Český statistický úřad na svých www-stránkách blíže charakterizuje základní sídelní jednotky (m. j.) takto: „Základní sídelní jednotka je skladebnou součástí sídelní struktury a je určena pro prostorovou identifikaci a sledování sociálně ekonomických a územně technických jevů, přímo vázaných na osídlení, zejména výsledků Sčítání lidu, domů a bytů... Celé území obcí je beze zbytku pokryto souborem základních sídelních jednotek... Území základních sídelních jednotek vyplňují beze zbytku plochu všech katastrálních území obcí“.

http://www.czso.cz/csu/rso.nsf/i/zsj_rso

³ Celkový počet případů (tedy ZSJ) je rozdělen do (pěti) stejně početných kategorií.

⁴ Pouze ve třech případech běžných relativních ukazatelů se opíráme o odlišný algoritmus výpočtu (*Natural Breaks*), a to z důvodu velkého rozsahu nulových hodnot (týká se to ukazatelů: *podíl bytů v osobním vlastnictví, podíl bytů družstevních a podíl panelových bytů*).

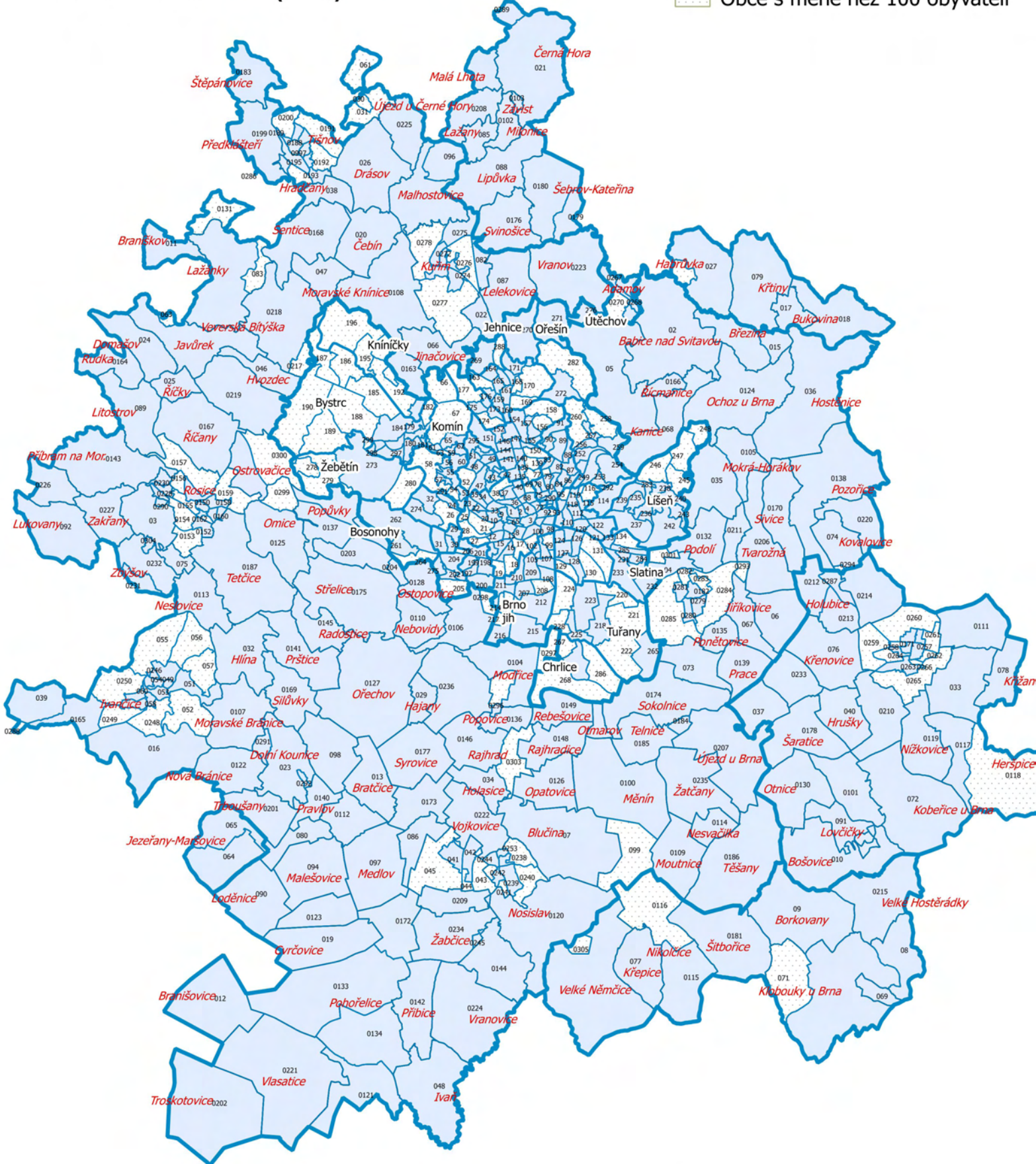
Rozložení základních sídelních jednotek *Brněnské metropolitní oblasti* nyní ukážeme prostřednictvím mapových výstupů. Zobrazíme napřed ZSJ celé metropolitní oblasti a - v zájmu lepší přehlednosti - připojíme mapové výřezy *Brna* a šestice dalších nejvíce zalidněných obcí BMO (*Kuřimi, Ivančic, Tišnova, Šlapanic, Slavkova u Brna a Rosic*).

Tabulku s bližším popisem ZSJ (název ZSJ, příslušnost k obci, číselné označení, počet obyvatel; u brněnských ZSJ také přiřazení ke katastrálnímu území) najde čtenář v „Příloze“ na konci práce.

Orientační mapa Brněnská metropolitní oblast Data SLDB 2011 (ZSJ)

Legenda

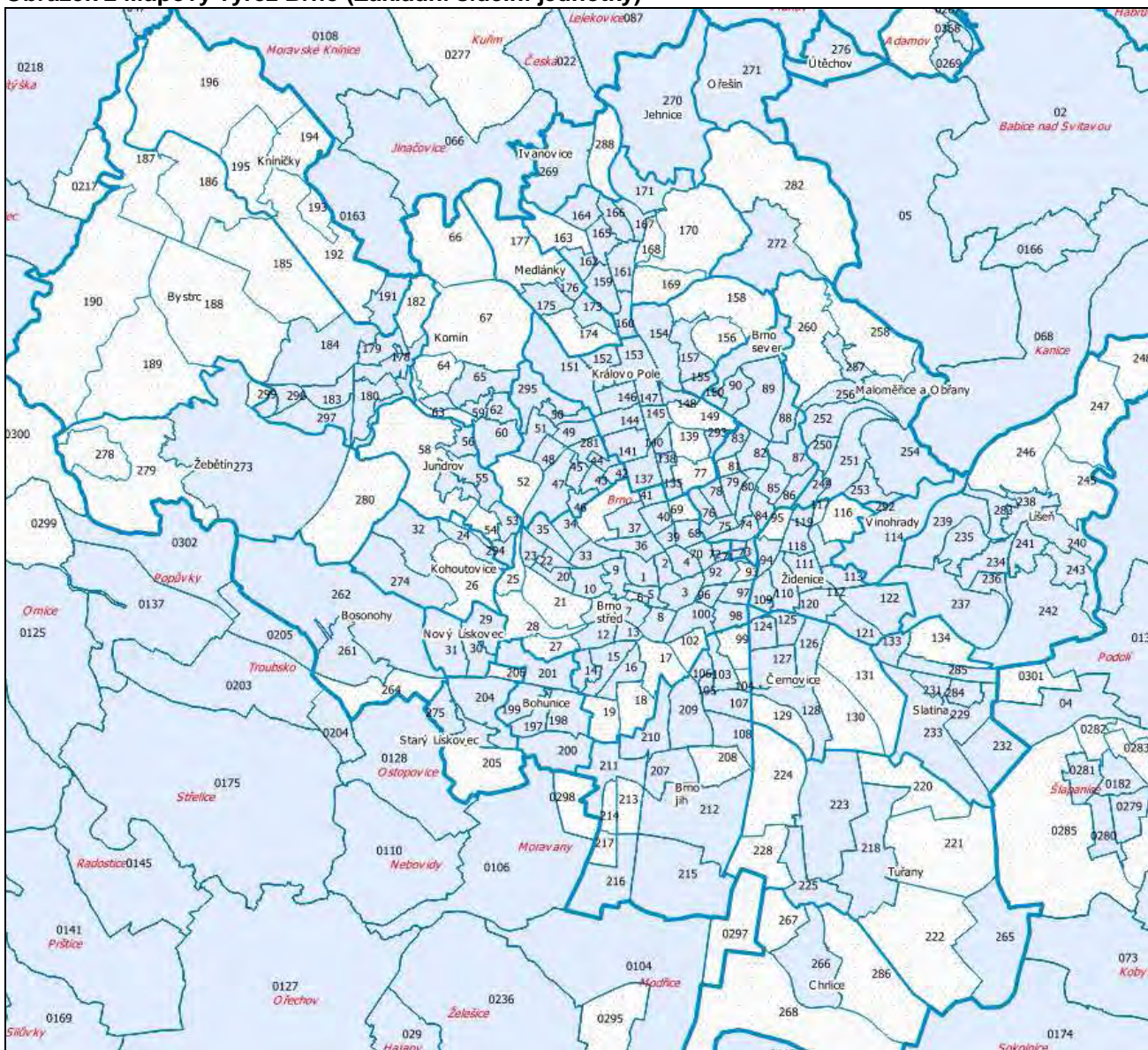
- Šetřené území
- Obce s méně než 100 obyvateli

0 5 10 15 20 km

Obrázek 2 Mapový výřez Brno (Základní sídelní jednotky)

4. Jednodimenzionální analýza prostorové struktury Brněnské metropolitní oblasti

4.1 Přehled použitých indikátorů

Pro analýzu dat Brněnské metropolitní oblasti bylo (na základě konzultace se zadavatelem) vybráno a dopočítáno celkem 36 následujících indikátorů:

1. Počet obyvatel
2. Hustota obyvatel (počet obyvatel na hektar)
3. Podíl žen z obyvatel
4. Podíl dětí (věk 0 až 14 let)
5. Podíl dospělých obyvatel (věk 15 až 64 let)
6. Podíl seniorů (věk 65 a více let)
7. Podíl starších seniorů (věk 70 a více let)
8. Index stáří (počet obyvatel starších 65 let na 100 dětí ve věku 0 až 14 let)
9. Podíl obyvatel se základním vzděláním, včetně bez vzdělání (věk 15+)
10. Podíl obyvatel se středním vzděláním, včetně vyučen bez maturity (věk 15+)
11. Podíl obyvatel s maturitou, VOŠ včetně nástaveb (věk 15+)
12. Podíl obyvatel s VŠ vzděláním (věk 15+)
13. Podíl neúplných rodin (z domácností tvořených 1 rodinou)
14. Podíl ekonomicky aktivních z obyvatel
15. Podíl žen ze zaměstnaných
16. Podíl nepracujících důchodců z celku obyvatel
17. Podíl zaměstnaných v sekundárním sektoru (průmysl a stavebnictví) ze zaměstnaných
18. Podíl zaměstnaných v terciárním sektoru I (nižší typ služeb) ze zaměstnaných (velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel + doprava a skladování)
19. Podíl zaměstnaných v terciárním sektoru II (vyšší typ služeb) ze zaměstnaných (činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, vědecké a technické činnosti a administrativní a podpurné činnosti + veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení + vzdělávání + zdravotní a sociální péče)
20. Podíl nezaměstnaných z ekonomicky aktivních
21. Hustota bytů (celkový počet bytů na hektar)
22. Podíl bytů užívaných 1 osobou z celku obydlených bytů
23. Podíl bytů užívaných 5+ osobami z celku obydlených bytů
24. Podíl bytů v rodinných domech
25. Podíl bytů v bytových domech
26. Podíl bytů v osobním vlastnictví z obydlených bytů v domech celkem
27. Podíl družstevních bytů z obydlených bytů v domech celkem
28. Podíl bytů užívaných na základě nájemní smlouvy z obydlených bytů v domech celkem
29. Podíl neobydlených bytů z celku bytů
30. Stáří/rekonstrukce obydlených bytů: období do r. 1919 (v %)
31. Stáří/rekonstrukce obydlených bytů: období 1920 až 2000 (v %)
32. Stáří/rekonstrukce obydlených bytů: období 2001 až 2011 (v %)
33. Průměrná plocha obydlených bytů v m²
34. Podíl standardních bytů z obydlených bytů
35. Podíl panelových bytů z obydlených bytů
36. Podíl domácností vybavených PC a internetem z bytových domácností

4.2 Prvotní srovnání: jádro versus zázemí Brněnské metropolitní oblasti

Jak píše Darina Posová a Luděk Sýkora, „strukturální hodnocení městských regionů sleduje vzájemné vztahy mezi základními dvěma strukturálními částmi, tj. jádrem a zázemím“ (Posová, Sýkora 2011: 279). V prvním kroku analýzy nás tedy zajímá, nakolik se od sebe (v optice stanovených indikátorů) liší jádro (město Brno) a zázemí (ostatní obce BMO). Při srovnání těchto dvou elementů se opřeme o hodnoty „**průměrů**“, **mediánů** a „**maximálních hodnot**“ všech našich ukazatelů. Pro orientaci připojujeme (u většiny případů) průměrnou hodnotu za celou ČR a Jihomoravský kraj (ze SLDB 2011). Výsledky ukazuje následující tabulka.

Tabulka 1: Porovnání vybraných lokalit Brna-města a zázemí BMO (bez Brna) optikou „průměrů“, „mediánů“ a „maximálních hodnot“ všech zvolených indikátorů a jejich orientační srovnání s průměrem za ČR a Jihomoravský kraj.

(Porovnávány jsou pouze ZSJ s více jak 100 obyvateli.)

Ukazatel	Brno-město (202 případů)			Zázemí BMO (240 případů)			ČR	JmK
	Průměr	Medián	Max.	Průměr	Medián	Max.	Průměr	Průměr
Počet obyvatel	1902,9	1498,5	12836	938,7	739,5	4671	-	-
Hustota obyvatel (počet obyvatel na hektar)	55,7	47,6	276,9	7,8	1,6	104,5	1,33	1,62
Podíl žen z obyvatel	50,7	51,5	73,1	50,3	50,5	57,6	50,9	51,2
Podíl dětí (věk 0 až 14 let)	12,8	12,9	26,9	15,7	15,3	27,3	14,3	14,0
Podíl dospělých obyvatel (věk 15 až 64 let)	70,0	69,7	97,1	68,9	68,9	97,5	69,6	69,5
Podíl seniorů (věk 65 a více let)	17,2	16,7	92,6	15,1	15,2	25,0	15,8	16,2
Podíl starších seniorů (věk 70 a více let)	11,2	10,6	85,1	10,1	10,3	17,5	-	-
Index stáří (poč. obyvatel starších 65 let na 100 dětí ve věku 0 až 14 let)	152,8	127,5	2750,0	100,9	99,4	258,2	110,4	116
Podíl obyvatel se základním vzděl., včetně bez vzdělání	13,5	12,5	34,6	18,3	17,5	38,3	18,0	18,7
Podíl obyvatel se středním vzděl. včetně vyuč. bez maturity	22,8	23,1	38,8	36,6	37,5	55,0	32,8	33,7
Podíl obyvatel s maturitou, VOŠ vč. nástaveb (věk 15+)	32,7	34,1	45,0	29,7	30,2	42,0	30,9	32,2
Podíl obyvatel s VŠ vzděláním (věk 15+)	22,7	22,6	48,3	11,9	10,9	40,2	12,4	15,3
Podíl neúplných rodin (z domácností tvořených jednou rodinou)	25,3	23,6	100,0	18,2	17,7	100,0	21,4	21,0
Podíl ekonomicky aktivních z obyvatel	48,3	49,1	61,6	48,7	49,0	60,3	48,7	49,2
Podíl žen ze zaměstnaných	45,8	46,4	65,6	44,0	44,2	53,6	45,5	45,4
Podíl nepracujících důchodců z celku obyvatel	20,9	20,9	98,4	21,9	22,4	32,7	22,1	22,6
Podíl zaměstnaných v sekundárním sektoru (průmysl a stavebnictví)	23,5	22,7	82,4	35,1	34,2	57,3	32,1	31,9
Podíl zaměstnaných v terciárním sektoru I (nižší typ služeb)	15,7	15,6	31,9	17,2	17,1	37,2	-	-
Podíl zaměstnaných v terciárním sektoru II (vyšší typ služeb)	33,0	34,4	75,0	24,2	24,0	88,1	-	-

Pokračování tabulky na následující straně

Pokračování tabulky z předchozí strany

Ukazatel	Brno-město (202 případů)			Zázemí BMO (240 případů)			ČR	JmK
	Průměr	Medián	Max.	Průměr	Medián	Max.	Průměr	Průměr
Podíl nezaměstnaných z ekonomicky aktivních	9,9	8,7	66,7	8,5	8,0	24,1	9,8	10,5
Hustota bytů (celkový počet bytů na hektar)	26,2	21,4	123,5	3,4	0,6	49,1	0,60	0,69
Podíl bytů užívaných 1 osobou z celku obydlených bytů	33,3	33,4	100,0	21,7	21,0	100,0	-	-
Podíl bytů užívaných 5+ osobami z celku obydlených bytů	7,5	5,8	33,3	12,7	12,5	30,9	-	-
Podíl bytů v rodinných domech	36,0	22,9	100,0	82,6	93,5	100,0	43,7	55,5
Podíl bytů v bytových domech	61,0	72,6	100,0	16,0	5,7	100,0	55	48,7
Podíl bytů v osob. vlast. z obydlených bytů v domech celkem	17,5	13,1	72,0	7,5	1,1	73,8	21,8	16,8
Podíl družstevních bytů z obydlených bytů v domech celkem	6,2	1,5	47,5	2,3	-	65,3	10,2	7,5
Podíl bytů užívaných na základě nájemní smlouvy z obydlených bytů	31,7	29,0	91,6	7,1	3,6	59,1	24,3	21,7
Podíl neobydlených bytů z celku bytů	10,5	10,0	86,7	14,2	13,9	33,3	13,7	11,9
Stáří obydlených bytů: období do r. 1919 (%)	11,6	5,6	95,4	8,6	8,5	34,1	-	-
Stáří obydlených bytů: období 1920 až 2000 (%)	73,2	77,4	100,0	73,6	76,2	100,0	-	-
Stáří obydlených bytů: období 2001 až 2011 (%)	10,8	6,4	90,9	15,9	12,7	92,2	-	-
Průměrná plocha obydlených bytů v m ²	63,4	59,8	105,7	76,0	76,9	120,3	65,3	66,7
Podíl standardních bytů (z obydlených bytů)	87,8	91,0	97,3	92,2	93,0	98,6	91,6	92,4
Podíl panelových bytů	20,6	0,4	100,0	5,2	0,5	88,4	29,6	23,4
Podíl domácností vybavených PC a internetem z bytových domácností	54,8	56,2	79,9	55,7	55,9	81,6	53,0	55,0

Pramen: SLDB 2011 (ČSÚ) a vlastní výpočty.

Nejsilnější rozdílnosti mezi jádrem a zázemím BMO potvrzujeme u ukazatelů **hustoty obyvatel** (na hektar) a **hustoty bytů**. Oba tyto ukazatele sledáváme v Brně (z hlediska průměrů) 7krát vyšší, než je tomu v ostatních částech BMO. (Pokud bychom se opřeli o hodnoty mediánu⁵ namísto průměru, rozdíly v hustotě by narostly zhruba na třicetinasobky.)

Vyšší hodnoty ukazatelů v Brně oproti zázemí BMO najdeme (v souladu s očekáváním) u věku; Brňané jsou tedy oproti obyvatelům ze zázemí BMO starší, dále dosahují vyššího dokončeného školního vzdělání, tvoří vyšší podíly neúplných rodin a

⁵ **Medián** (prostřední člen řady) patří vedle „aritmetického průměru“ a „modu“ k tzv. *středním hodnotám*. Dělí řadu, uspořádanou podle výše hodnot, na dvě stejně početné části. Medián tedy není ovlivněn (jako aritmetický průměr) extrémními hodnotami na konci řady. **Příklad k tabulce 1:** zatímco *průměr* „indexu stáří“ v Brně (152,8) je „tažen“ vzhůru extrémními případy malých lokalit (ZSJ), v nichž stojí zařízení pro seniory a maximální výše „indexu stáří“ v Brně dosahuje tisícových hodnot (2750,0), hodnota *mediánu* je nižší (127,5). Extrémní případy na medián nemají vliv, neboť výše mediánu odpovídá hodnotě prostředního členu řady. Pokud tedy naše analýza pracuje zhruba se 400 ZSJ a seřadíme-li tyto ZSJ podle výše „indexu stáří“, pak hodnota tohoto indexu u „prostředního členu“ řady (což bude zhruba dvoustá ZSJ) bude odpovídat mediánu.

jsou i častěji zaměstnáni v sektoru nemanuálních služeb. Z hlediska bydlení najdeme v Brně vyšší průměrný podíl jednočlenných domácností.

U obcí zázemí BMO pozorujeme vyšší hodnoty u komfortu bydlení: je to více než dvakrát vyšší průměrný podíl bytů v rodinných domech (hodnoty mediánu jsou v zázemí Brna 4krát vyšší), dále značně vyšší průměrná plocha bytů i mírně vyšší průměrný podíl standardních bytů.

Některé ukazatele „jádra“ a „zázemí“ BMO se odlišují pouze nepatrně. To se týká podílu žen v populaci, podílu ekonomicky aktivního obyvatelstva, zaměstnaných žen či nepracujících důchodců. Diference podílu nezaměstnaných je minimální. Konečně i vybavenost domácností PC s internetem patří, z hlediska zjištěných průměrů jádra a zázemí BMO, k naprosto vyrovnaným parametrům.

4.3 Brněnská metropolitní oblast optikou vybraných ukazatelů SLDB 2011

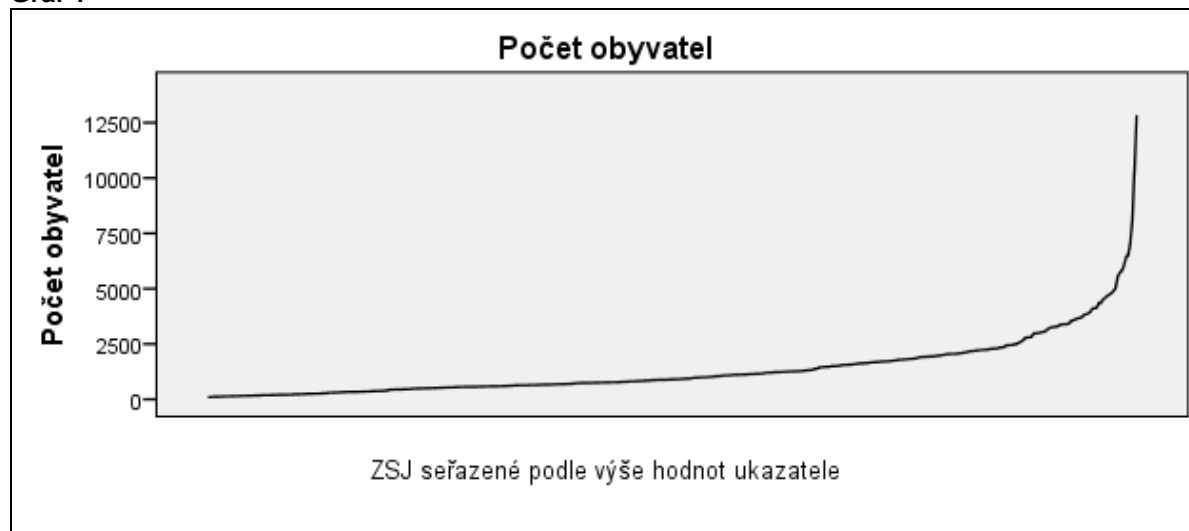
Nyní postupně ukážeme a okomentujeme průběh 36 ukazatelů ze Sčítání lidu, domů a bytů 2011, jak jsme je zachytili v grafech, tabulkách a kartogramech lokalit *Brněnské metropolitní oblasti*.

Počet obyvatel

Ukazatel počtu obyvatel představuje mezi ostatními indikátory výjimku, neboť se tu opíráme o absolutní údaje.

Z grafu 1 je zjevné nerovnoměrné zalidnění BMO. Křivka hodnot grafu, utvářená základními sídelními jednotkami řazenými podle lidnatosti, neroste plynule, ale připomíná položené písmeno „L“. (Tento typ křivky zaznamenáme častěji.) Nepočtená skupina ZSJ (pravý konec grafu) je zalidněna silně, zatímco ve většině ZSJ žije podstatně méně obyvatel. Rozsah svislé osy grafu signalizuje uvnitř BMO výraznou diferenciaci podle lidnatosti (maximální hodnota převyšuje 12 tisíc obyvatel). **Nejvíce zalidněné ZSJ patří k panelovým sídlištím Brna** (viz tabulka „*Horních 20*“). **Z obrazce kartogramu s počty obyvatel patrně nelze vyčíst nápadný socioprostorový vzorec, snad lze poznamenat, že jihozápadní a západní okraj BMO je méně zalidněn.** Dodejme, že při posuzování počtu obyvatel v jednotlivých ZSJ je třeba mít na zřeteli jejich rozmanitou rozlohu.

Graf 1

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 2a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Počet obyvatel
1	Brno	Židenice (Brno-Vinohrady)	Vinohrady	12836
2	Brno	Líšeň	Líšeň-sever	10425
3	Brno	Starý Lískovec	Mikuláškovo náměstí	8137
4	Brno	Nový Lískovec	Kamenný vrch	7089
5	Brno	Lesná	Heleny Malířové-Haškova	6496
6	Brno	Kohoutovice	Kohoutovice-jih	6435
7	Brno	Líšeň	Líšeň-jih	6055
8	Brno	Bystrc	Bystrc-jih	5800
9	Brno	Kohoutovice	Kohoutovice-sever	5729
10	Brno	Veveří	Konečného náměstí	5548
11	Brno	Bohunice	Bohunice-střed	5023
12	Brno	Veveří	Gorkého	4901
13	Brno	Bohunice	Ukrajinská	4800
14	Brno	Královo Pole	Palackého	4737
15	Modřice	Modřice	Modřice	4671
16	Brno	Bystrc	Teyschlova	4584
17	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Merhautova	4508
18	Brno	Královo Pole	Vackova	4354
19	Brno	Bystrc	Vejrostova	4350
20	Brno	Bystrc	Foltýnova	4142

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ.

Tabulka 2b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

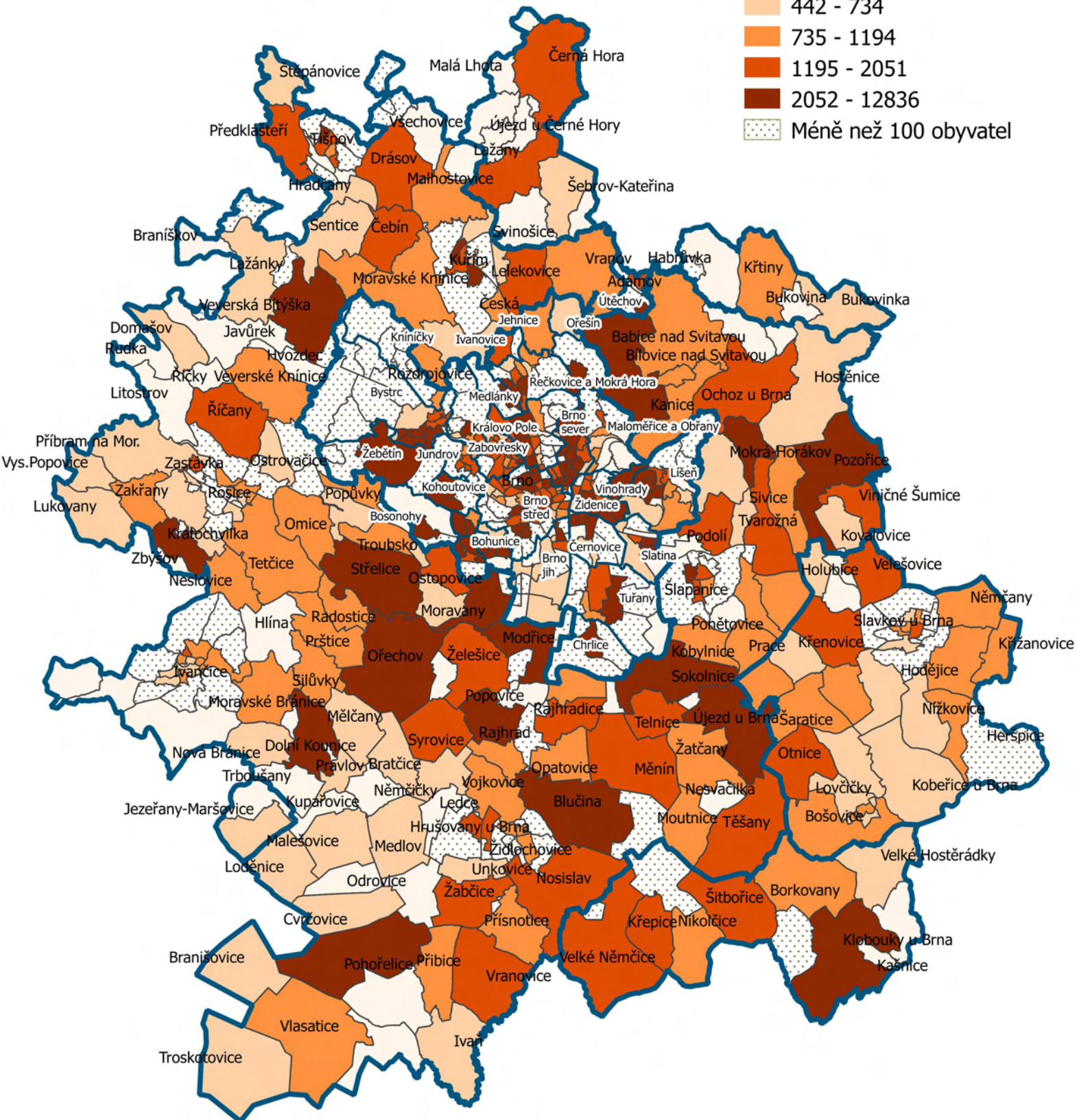
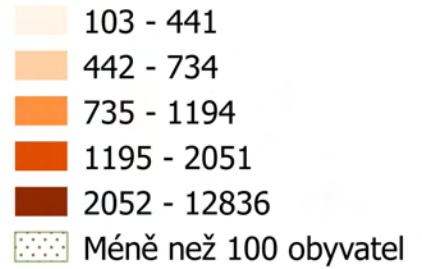
Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Počet obyvatel
1	Brno	Pisárky (Brno-Jundrov)	Výšina	103
2	Brno	Líšeň	Líšeň-cihelna	104
3	Litostrov	Litostrov	Litostrov	113
4	Brno	Sadová	Kociánka-Hamerláky	119
5	Brno	Štýřice	Stráň	121
6	Černá Hora	Černá Hora	Skleníky-Selkov	121
7	Žabčice	Žabčice	U Přisnotic	124
8	Brno	Jundrov (Brno-Jundrov)	Veslařská	131
9	Zbýšov	Zbýšov	Čtvrť Anenská	135
10	Dolní Kounice	Dolní Kounice	Stráně	136
11	Holubice	Holubice	Na Knížecku	137
12	Závist	Závist	Závist	142
13	Brno	Líšeň	Kostelíček	142
14	Babice u Rosic	Babice u Rosic	U Zastávky	147
15	Tišnov	Tišnov	Záhon	148
16	Malhostovice	Nuzířov	Nuzířov	151
17	Malá Lhota	Malá Lhota	Malá Lhota	155
18	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Jarní	156
19	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	158
20	Modřice	Modřice	Modřice-jih	161

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ.

Počty obyvatel Brněnská metropolitní oblast Data SLDB 2011 (ZSJ)

Legenda

Absol. počty obyvatel

0 5 10 15 20 km

Hustota obyvatel (počet obyvatel na hektar)

Podobně jako počet obyvatel, také hustota obyvatelstva představuje silně diferencující ukazatel. Na území BMO jsou hodnoty hustoty obyvatel (jak ukazuje graf) nerovnoměrně rozloženy. **V jádru BMO a zejména ve staré zástavbě centra města** (jak dokládá tabulka „Horních 20“) **nalézáme hodnoty hustoty obyvatel nejvyšší.** Segmenty území s vysokou hustotou vycházejí v Brně zejména od severozápadního a severovýchodního okraje historického jádra a směřují k severozápadu a severovýchodu, resp. i k jihozápadu. Zřetelnou **centralitu jevu**, tedy jasný socioprostorový vzorec, ilustruje také kartogram hustoty obyvatel. V zázemí BMO pak převládají hodnoty hustoty velmi nízké. (Výjimkou jsou malé ZSJ, které spadají do některých lidnatějších obcí zázemí BMO: *Ivančice, Rosice, Tišnov, Kuřim.*) Na okrajích BMO zpravidla nalézáme ZSJ s nejnižší hustotou.

Graf 2

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 3a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Hustota obyvatel (poč. obyv. na ha)
1	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Bratislavská	276,9
2	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Spolková	257,3
3	Brno	Veveří	Dřevařská	220,0
4	Brno	Žabovřesky	Pod kaštany	211,7
5	Brno	Staré Brno	Pekařská	204,9
6	Brno	Bystrc	Teyschlova	204,8
7	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Merhautova	165,9
8	Brno	Ponava	Skřivanova	157,9
9	Brno	Bohunice	Bohunice-střed	150,0
10	Brno	Veveří	Mášova	149,5
11	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Soudní	146,7
12	Brno	Veveří	Konečného náměstí	141,9
13	Brno	Veveří	U stadiónu	138,1
14	Brno	Veveří	Gorkého	137,7
15	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Hvězdová	135,7
16	Brno	Slatina	Slatina-sídliště	132,9
17	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Hoblíkova	123,5
18	Brno	Lesná	Slavičkova-Ibsenova	118,7
19	Brno	Staré Brno	Václavská	115,4
20	Brno	Královo Pole	Vackova	114,0

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 3b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

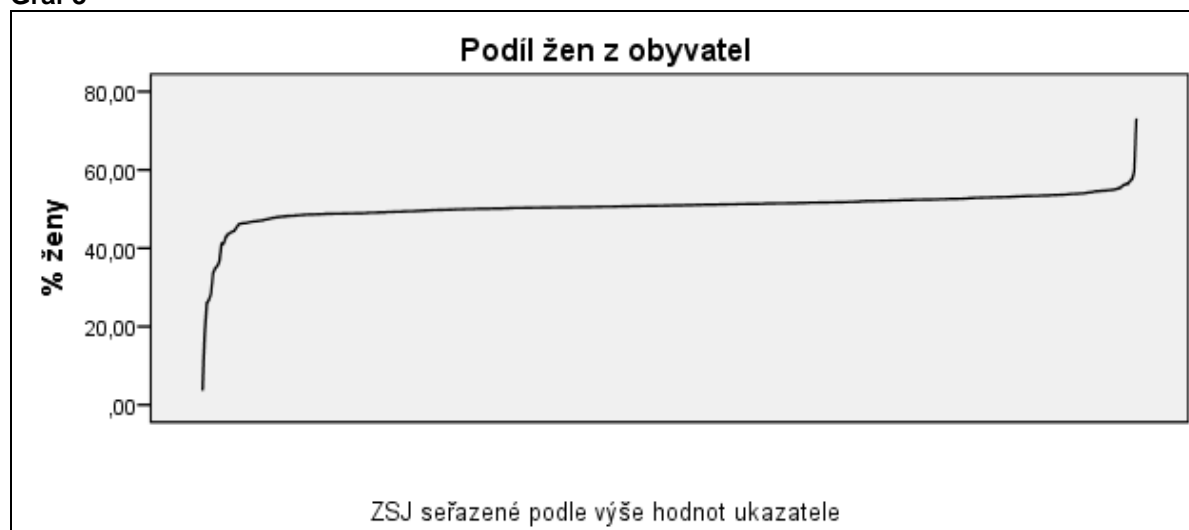
Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Hustota obyvatel (poč. obyv. na ha)
1	Ivančice	Budkovice	Budkovice	0,2
2	Pohořelice	Pohořelice	Velký Dvůr	0,2
3	Litostrov	Litostrov	Litostrov	0,2
4	Vlasatice	Vlasatice	Vlasatice	0,3
5	Hostěnice	Hostěnice	Hostěnice	0,3
6	Javůrek	Javůrek	Javůrek	0,3
7	Pohořelice	Nová Ves	Nová Ves	0,4
8	Velké Hostěrádky	Velké Hostěrádky	Velké Hostěrádky	0,4
9	Habrůvka	Habrůvka	Habrůvka	0,4
10	Odovice	Odovice	Odovice	0,4
11	Kobeřice u Brna	Kobeřice u Brna	Kobeřice u Brna	0,4
12	Pohořelice	Smolín	Smolín	0,4
13	Klobouky u Brna	Bohumilice	Bohumilice	0,4
14	Brno	Bosonohy	Bosonohy-sever	0,4
15	Hlína	Hlína	Hlína	0,4
16	Troskotovice	Troskotovice	Troskotovice	0,4
17	Příbram na Moravě	Příbram na Moravě	Příbram na Moravě	0,5
18	Svinošice	Svinošice	Svinošice	0,5
19	Všechnovice	Všechnovice	Všechnovice	0,5
20	Holubice	Holubice	Na Knížecku	0,5

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Podíl žen z obyvatel

Existence přibližné početní rovnováhy mezi pohlavími u větších populací je obecně známým jevem. Průběh grafu 3 ukazuje, že ve většině ZSJ tato přibližná rovnováha mezi počty mužů a žen funguje. Též víme, že populační nepravidelnosti se častěji vyskytují ve městech. Dokladem toho jsou údaje tabulek krajních hodnot, kde jasně převládají brněnské ZSJ. **Zvýšené či naopak velmi nízké podíly žen (viz začátek a konec křivky grafu) souvisejí jednak s prostorovou koncentrací senierek v některých ZSJ či naopak s výskytem „ústavních domácností“ v některých lokalitách Brna (ubytovny, léčebny, etc.).** Současně z úvodní srovnávací tabulky jádra a zázemí BMO víme, že v Brně je podíl žen nepatrně vyšší. S daným poznatkem ladí informace z kartogramu: v zázemí BMO se maximální podíly žen vyskytují spíše jen sporadicky. Pozorujeme je pouze u některých ZSJ z lidnatějších obcí zázemí BMO (*Ivančice, Tišnov, Slavkov*).

Graf 3

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 4a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl žen z obyvatel (%)
1	Brno	Sadová	Kociánka	73,1
2	Brno	Líšeň	Líšeň-cihelna	59,6
3	Zbýšov	Zbýšov	Čtvrť Sička	57,6
4	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Balbínova	57,2
5	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Neumannova	56,4
6	Pohořelice	Smolín	Smolín	56,4
7	Brno	Ponava	Staňkova	56,2
8	Tišnov	Tišnov	Pod Květnicí	55,7
9	Brno	Žabovřesky	Pod kaštany	55,3
10	Brno	Žabovřesky	Náměstí Svornosti	55,2
11	Braníšov	Braníšov	Braníšov	55,0
12	Brno	Lesná	Slavičkova-Ibsenova	54,9
13	Brno	Žabovřesky	Makovského náměstí	54,9
14	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Hoblíkova	54,8
15	Brno	Staré Brno	Václavská	54,8
16	Brno	Žabovřesky	Žabovřesky-sever	54,7
17	Černá Hora	Černá Hora	Černá Hora	54,7
18	Brno	Lesná	Heleny Malířové-Haškova	54,6
19	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Sídlíště Juliánov	54,6
20	Brno	Bohunice	Ukrajinská	54,6

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 4b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl žen z obyvatel (%)
1	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod ⁶	3,7
2	Brno	Štýřice	Stráň	18,2
3	Brno	Přizřenice	Vídeňská-jih	26,0
4	Brno	Líšeň	Pod Stránskou skálou	26,8
5	Brno	Komárov	Hněvkovského	28,4
6	Brno	Bohunice	Kejbaly	33,7
7	Brno	Královo Pole	Pod Palackého vrchem	35,0
8	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	35,4
9	Brno	Královo Pole	Křížíkova	36,8
10	Pohořelice	Pohořelice	Velký Dvůr	41,2
11	Brno	Zábřovice (Brno-střed)	Špitálka	41,3
12	Brno	Černovice	Léčebný ústav	42,9
13	Brno	Slatina	Šlapanická trať	43,6
14	Brno	Černá Pole (Brno-Královo Pole)	Nad cihelnou	43,9
15	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Životského	44,3
16	Brno	Staré Brno	Pekařská	44,4
17	Holubice	Holubice	Na Knížecku	45,3
18	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Vančurova	46,1
19	Kratochvilka	Kratochvilka	Kratochvilka	46,3
20	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Pod Hády	46,4

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

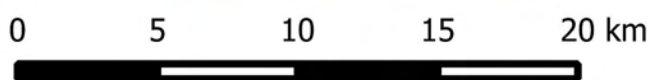
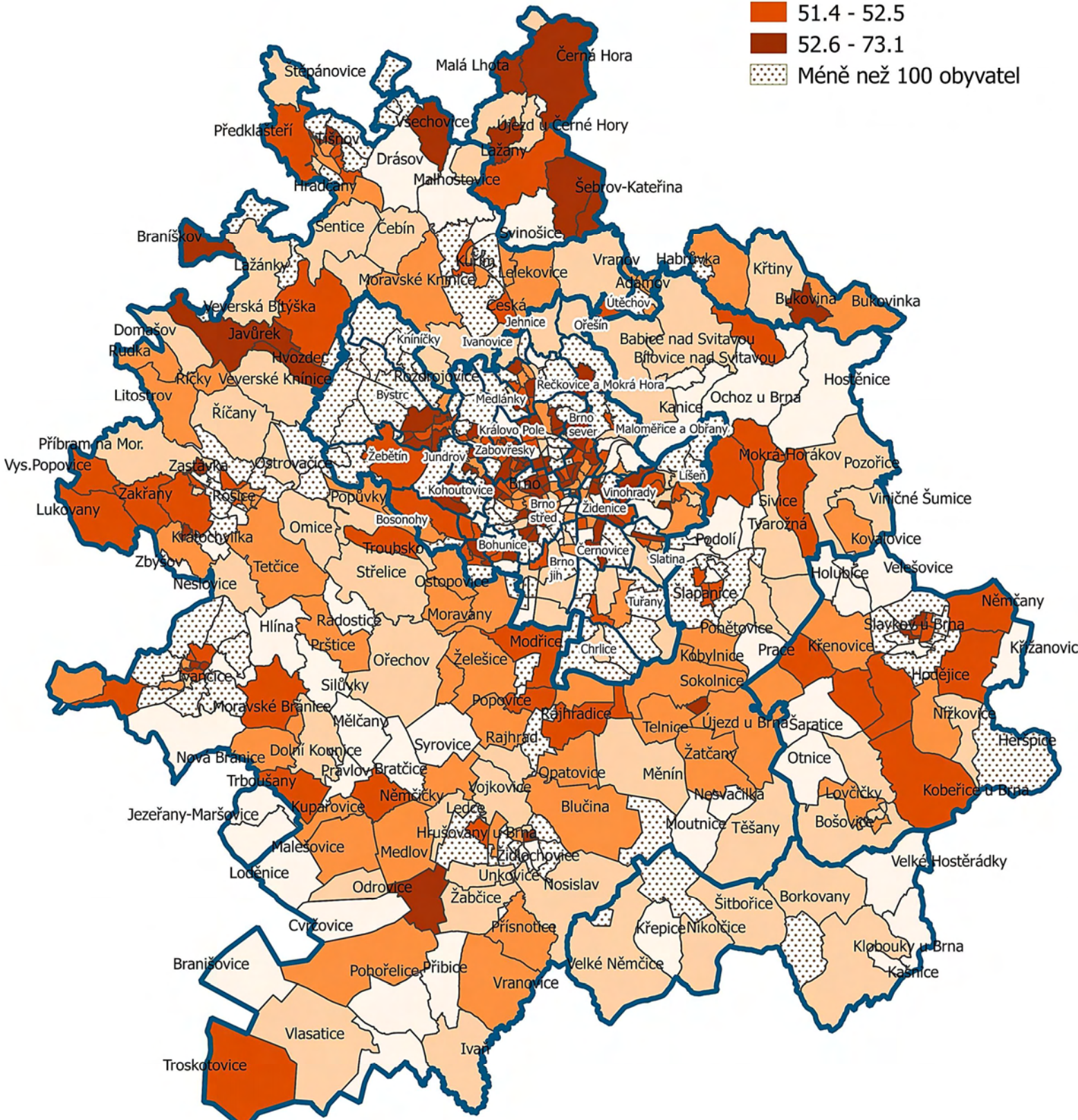
⁶ ZSJ Průmyslový obvod je specifickou lokalitou, kde je umístěna věznice Kuřim.

Podíl žen z obyvatel (%)
Brněnská metropolitní oblast
Data SLDB 2011 (ZSJ)

Legenda

Podíly v %

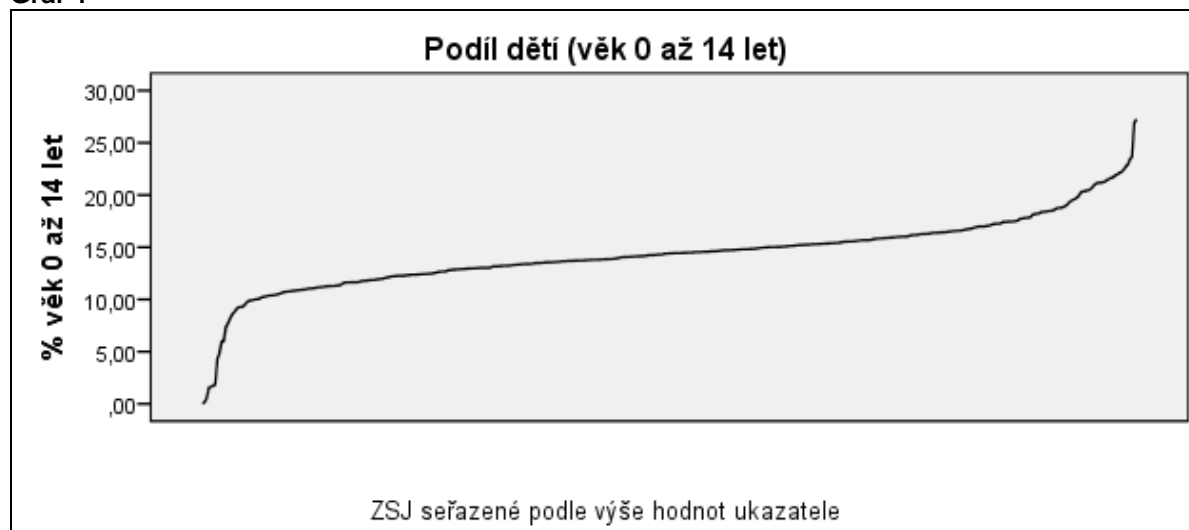
- 3.6 - 49.2
- 49.3 - 50.4
- 50.5 - 51.3
- 51.4 - 52.5
- 52.6 - 73.1
- Méně než 100 obyvatel

Podíl dětí (věk 0 až 14 let)

Jak ukazuje graf 4, podíl dětské složky populace má sice relativně slabší rozsah (do necelých 30 % celku populace), ovšem průběh křivky grafu je (v porovnání s většinou ostatních ukazatelů) plynulý, bez „skoků“ v hodnotách. Kartogram 4 i tabulky „Horních 20“ a „Dolních 20“ prozrazují jasný socioprostorový vzorec. **Podíly dětí do 15 let jsou až na výjimky nižší v Brně (dvacítká ZSJ s nejslabšími hodnotami patří téměř výhradě Brnu), zatímco při okraji (respektive vně okrajů) Brna leží lokality s nejvyššími podíly dětí. Tuto skutečnost lze chápat jako jeden z projevů suburbanizace**, kdy mladé lépe situované páry s malými dětmi preferují bydlení v příměstských lokalitách. Ovšem nejedná se převážně o obce, těsně přiléhající k Brnu, neboť vyšší podíly dětí nacházíme také v obcích od Brna vzdálenějších (např. část východního okraje BMO). Neměli bychom opominout také oblast Brna-Zábrdovic, kde žijí vysoké podíly romských⁷ dětí, jejichž sociální situace se zpravidla silně liší od situace dětí v majoritní populaci.

Graf 4

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

⁷ U vědomí nejednoznačnosti v chápání pojmů *Rom* či *romský*, můžeme uvést (nám blízkou) pracovní definici pojmu Rom, uvedenou Ivanem Gabalem. Jak píše Gabal: „za Roma považujeme takového jedince, který se za Roma sám považuje, aniž by se nutně k této příslušnosti za všech okolností (např. při sčítání lidu) hlásil, anebo je za Roma považován významnou částí svého okolí na základě skutečných či domnělých (antropologických, kulturních nebo sociálních) indikátorů“ (Gabal, 2006: 10).

Tabulka 5a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl dětí věku 0 až 14 let (%)
1	Černá Hora	Černá Hora	Skleníky-Selkov	27,3
2	Brno	Sadová	Kociánka-Hamerláky	26,9
3	Šebrov-Kateřina	Svatá Kateřina	Svatá Kateřina	23,7
4	Popůvky	Popůvky	Popůvky-sever	23,4
5	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Hvězdová	22,9
6	Kuřim	Kuřim	Pod Horkou	22,8
7	Tišnov	Tišnov	U sokolovny	22,4
8	Kuřim	Kuřim	Na loučkách	22,2
9	Brno	Bystrc	Kamechy-východ	22,1
10	Svinošice	Svinošice	Svinošice	22,0
11	Brno	Líšeň	Holzova	21,9
12	Zbýšov	Zbýšov	Čtvrť Sička	21,7
13	Židlochovice	Židlochovice	Pod zámkem	21,7
14	Troubsko	Troubsko	Troubsko-u zastávky	21,5
15	Kuřim	Kuřim	Podlesí	21,4
16	Brno	Medlánky	Kytnerova	21,3
17	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Markéty Kuncové	21,2
18	Brno	Útěchov	Útěchov	21,2
19	Holubice	Holubice	Na Knížecku	21,2
20	Modřice	Modřice	Modřice-jih	21,1

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 5b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl dětí věku 0 až 14 let (%)
1	Brno	Sadová	Kociánka ⁸	,0
2	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	,2
3	Brno	Černovice	Léčebný ústav	,6
4	Brno	Líšeň	Pod Stránskou skálou	1,6
5	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	1,7
6	Brno	Štýřice	Stráň	1,7
7	Brno	Bohunice	Kejbaly	1,9
8	Brno	Komárov	Hněvkovského	4,3
9	Brno	Královo Pole	Pod Palackého vrchem	4,9
10	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Pod Hády	6,0
11	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Vinařská	6,0
12	Brno	Královo Pole	Vysoká škola veterinární	7,4
13	Brno	Ponava	Cimburkova-Antonína Mac	7,7
14	Brno	Staré Brno	Rybářská	8,2
15	Brno	Královo Pole	Herčíkova	8,6
16	Brno	Královo Pole	Křížikova	8,8
17	Zastávka	Zastávka	Za nádražím	9,1
18	Brno	Brno-město	Zelný trh	9,3
19	Brno	Brno-město	Brno-hrad Špilberk	9,3
20	Brno	Komárov	Klásterského	9,3

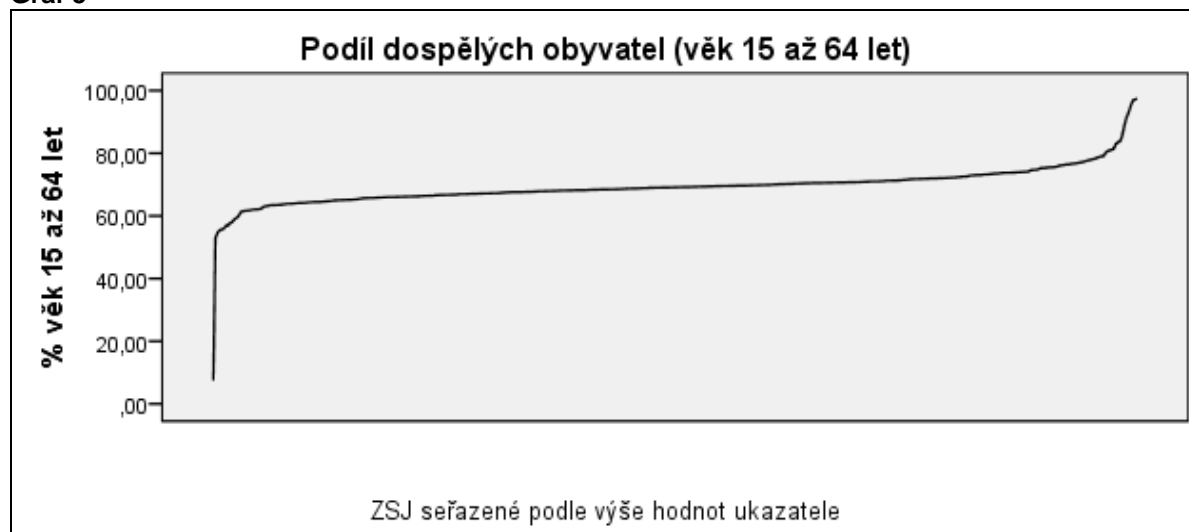
Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

⁸ ZSJ **Kociánka** ze Sadové v Brně je malá specifická lokalita (309 obyvatel). Její charakter je silně poznamenán umístěním „Domova pro seniory“. V Kociánce nejsou zapsány žádné děti do 15 let a více než 90 % obyvatel tvoří senioři (věku 65+), klienti zmíněného domova. Naproti tomu v ZSJ **Kociánka-Hamerláky** (taktéž ze Sadové), kde žije 119 obyvatel, najdeme novou výstavbu rodinných domů a mladé rodiny s malými dětmi.

Podíl dospělých obyvatel (věk 15 až 64 let)

Jak ukazuje následující graf, **ve většině ZSJ je podíl dospělé populace poměrně vyrovnaný.** (Počáteční hodnota grafu je zkrusena specifickou situací v ZSJ *Kociánka ze Sadové.*) V jádru i zázemí BMO jsou průměrné podíly dospělých obyvatel téměř totožné. V tabulkách maximálních i minimálních hodnot ovšem dominují Brněnské lokality. Na území města Brna pozorujeme maximální podíly skupiny dospělých obyvatel jak v centru, tak i na periferii. V **zázemí metropolitní oblasti bychom našli mírně vyšší podíly dospělých obyvatel na jihozápadě a naopak spíše slabší podíly na jejím východním, respektive severovýchodním okraji.**

Graf 5

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 6a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl dospělých obyvatel (věk 15 až 64 let) (%)
1	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	97,5
2	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	97,1
3	Brno	Líšeň	Pod Stránskou skálou	96,9
4	Brno	Štýřice	Stráň	95,0
5	Brno	Bohunice	Kejbaly	92,9
6	Brno	Komárov	Hněvkovského	91,4
7	Brno	Královo Pole	Pod Palackého vrchem	88,8
8	Brno	Černá Pole (Brno-Královo Pole)	Nad cihelnou	85,7
9	Brno	Černovice	Léčebný ústav	83,8
10	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	83,5
11	Brno	Královo Pole	Křížíkova	83,0
12	Brno	Žabrdovice (Brno-střed)	Špitálka	81,4
13	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Vinařská	81,1
14	Brno	Trnitá (Brno-střed)	Stavební	80,9
15	Brno	Bohunice	Bohunice-střed	80,7
16	Brno	Komárov	Brněnská	80,2
17	Brno	Maloměřice (Brno-Vinohrady)	Na mateří	79,1
18	Žabčice	Žabčice	U Přísnotic	79,0
19	Brno	Slatina	Šlapanická trať	78,8
20	Brno	Ponava	Cimburkova-Antonína Mac	78,6

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 6b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl dospělých obyvatel (věk 15 až 64 let) (%)
1	Brno	Sadová	Kociánka	7,4
2	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Neumannova	53,1
3	Brno	Lesná	Slavičková-Ibsenova	54,8
4	Brno	Žabovřesky	Makovského náměstí	55,5
5	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Náměstí SNP	55,6
6	Brno	Lesná	Heleny Malířové-Haškova	56,0
7	Brno	Žabovřesky	Náměstí Svornosti	56,9
8	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Balbínova	56,9
9	Brno	Žabovřesky	U vodárny	57,8
10	Brno	Žabovřesky	Žabovřesky-sever	58,0
11	Brno	Jundrov (Brno-Jundrov)	Jundrov-jih	58,9
12	Brno	Lesná	Loosova	59,4
13	Brno	Lesná	Studená	59,9
14	Brno	Řečkovice	Sídlíště Hapalova	61,2
15	Kuřim	Kuřim	Jungmannova	61,5
16	Brno	Štýřice	Bakalovo nábřeží	61,6
17	Brno	Žabovřesky	Rosického náměstí	61,7
18	Brno	Žabovřesky	Březinova	61,7
19	Brno	Stránice	Rezkova	61,9
20	Šebrov-Kateřina	Šebrov	Šebrov	62,0

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Podíl dospělých obyvatel (věk 15 až 64 let) (%) Brněnská metropolitní oblast Data SLDB 2011 (ZSJ)

Legenda

Podíly v %

7.4 - 66.0

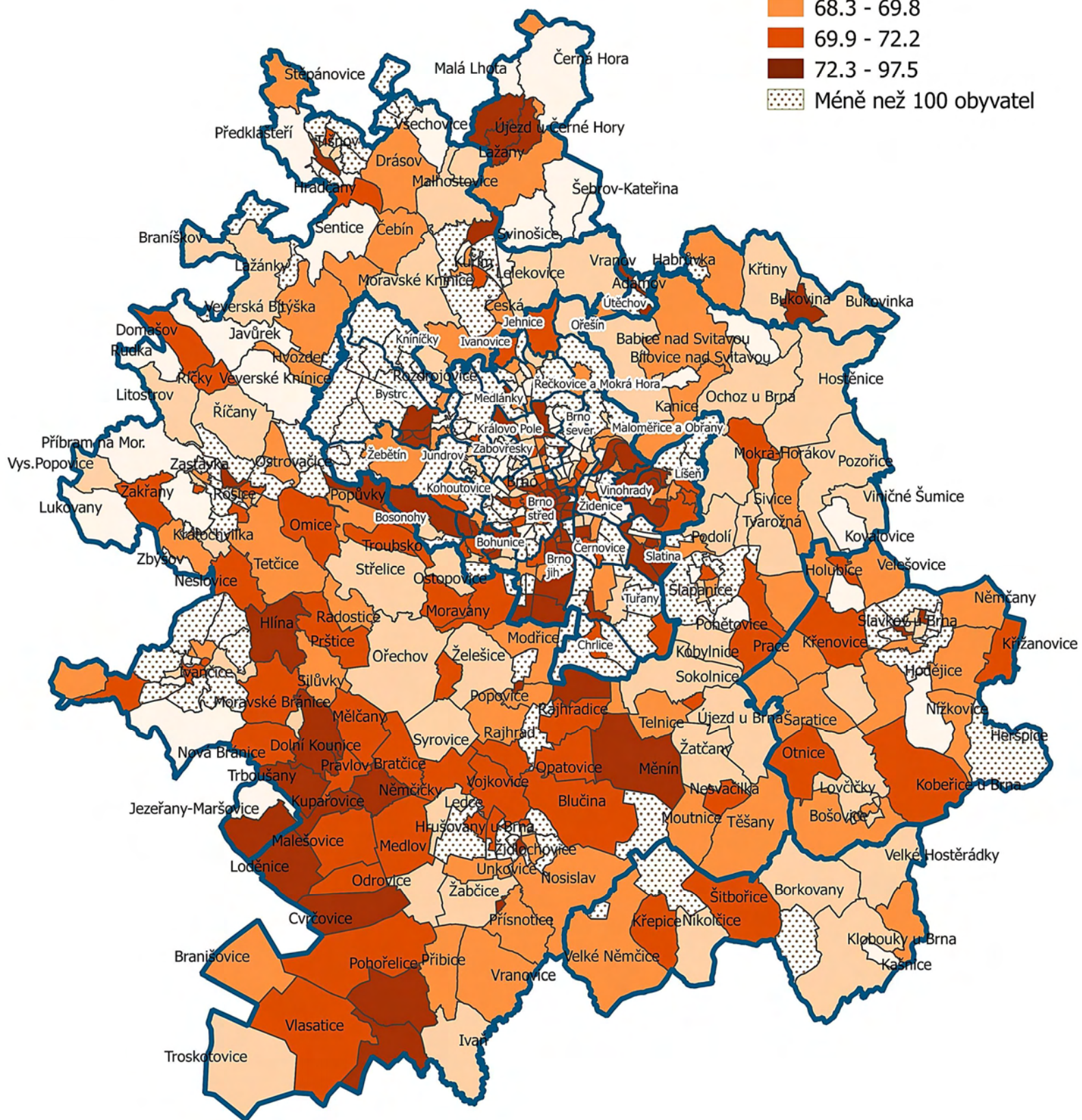
66.1 - 68.2

68.3 - 69.8

69.9 - 72.2

72.3 - 97.5

Méně než 100 obyvatel

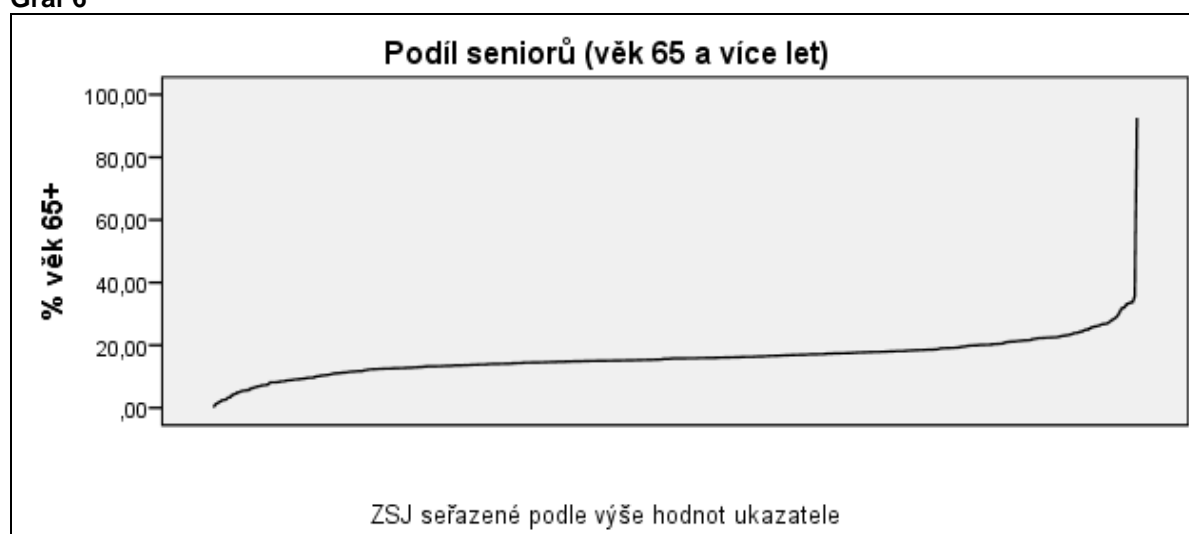
0 5 10 15 20 km

Podíl seniorů (věk 65 a více let)

Odhlédneme-li od jedinečného případu „odlehle hodnoty“ ZSJ (*Kociánka v Sadové*, viz maximální hodnota grafu), pak lze označit rozložení územních jednotek podle podílu seniorů (věk 65 a více let) za poměrně rovnoměrné (zhruba od 1 % do 36 %). V obou typech tabulek krajních hodnot („Horních 20“ i „Dolních 20“) opět převládají Brněnské ZSJ. Z úvodní komparativní tabulky jádra a zázemí BMO víme, že Brno-město má mírně starší obyvatelstvo než zázemí metropolitní oblasti. **Z kartogramu zřetelně vyplývá převaha ZSJ s maximálními hodnotami podílu seniorů v Brně-městě, zatímco v zázemí BMO nacházíme tyto ZSJ spíše sporadicky: jednak v severním a severozápadním lemu BMO a dále pak v ZSJ některých větších obcí zázemí BMO (*Ivančice, Kuřim, Šlapanice*).**

Graf 6

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 7a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl seniorů (věk 65 a více let) (%)
1	Brno	Sadová	Kociánka	92,6
2	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Neumannova	35,8
3	Brno	Lesná	Slavičkova-Ibsenova	33,7
4	Brno	Žabovřesky	Makovského náměstí	33,7
5	Brno	Lesná	Heleny Malířové-Haškova	33,3
6	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Náměstí SNP	33,1
7	Brno	Žabovřesky	Náměstí Svornosti	32,0
8	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Balbínova	31,9
9	Brno	Žabovřesky	U vodárny	31,0
10	Brno	Žabovřesky	Žabovřesky-sever	29,6
11	Brno	Lesná	Studená	28,8
12	Brno	Staré Brno	Rybářská	28,4
13	Brno	Stránice	Rezkova	28,0
14	Brno	Stýřice	Bakalovo nábřeží	27,5
15	Brno	Stýřice	Havlenova	27,0
16	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Krkoškova	26,8
17	Brno	Řečkovice	Sídlíště Hapalova	26,8
18	Brno	Žabovřesky	Březinova	26,6
19	Brno	Jundrov (Brno-Jundrov)	Jundrov-jih	26,3
20	Brno	Žabovřesky	Chládkova	26,1

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 7b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl seniorů (věk 65 a více let) (%)
1	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	,2
2	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	1,2
3	Brno	Líšeň	Pod Stránskou skálou	1,6
4	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	1,9
5	Brno	Slatina	Šlapanická trať	2,4
6	Modřice	Modřice	Modřice-jih	2,5
7	Brno	Černá Pole (Brno-Královo Pole)	Nad cihelnou	2,7
8	Brno	Stýřice	Stráň	3,3
9	Černá Hora	Černá Hora	Skleníky-Selkov	3,3
10	Popůvky	Popůvky	Popůvky-sever	4,2
11	Brno	Komárov	Hněvkovského	4,3
12	Brno	Bystrc	Kamechy-východ	4,8
13	Brno	Zábřovice (Brno-střed)	Bratislavská	4,9
14	Brno	Bohunice	Kejbaly	5,2
15	Brno	Medlánky	Kytnerova	5,5
16	Židlochovice	Židlochovice	Pod zámekem	5,5
17	Kuřim	Kuřim	Na loučkách	5,7
18	Brno	Zábřovice (Brno-střed)	Špitálka	5,7
19	Brno	Slatina	Tuřanka	6,3
20	Brno	Královo Pole	Pod Palackého vrchem	6,3

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

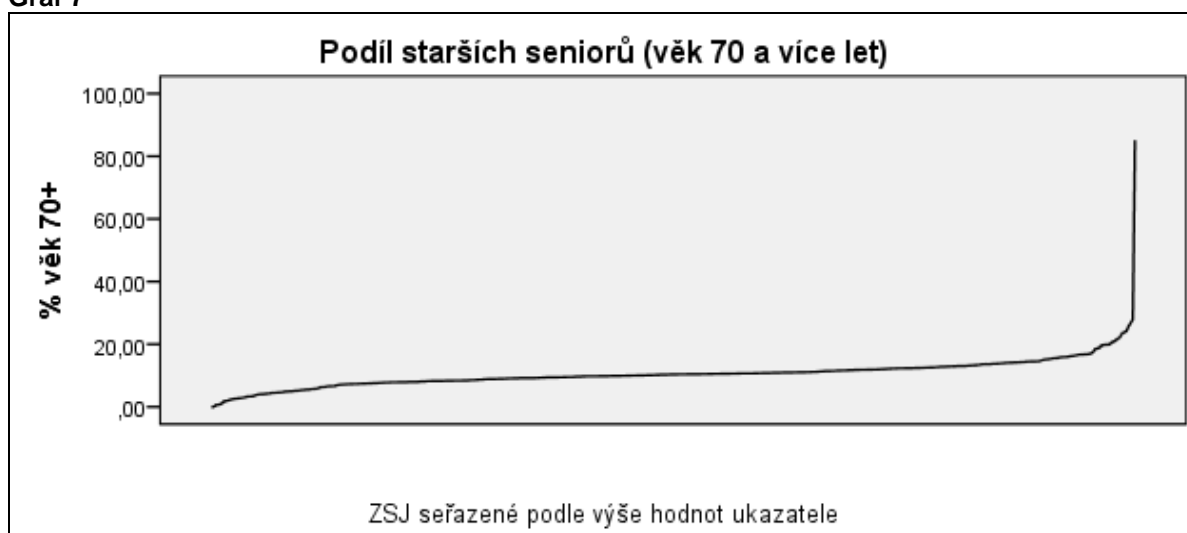
Podíl „starších“ seniorů (věk 70 a více let)

Ukazatel mapující rozložení *starších seniorů* (věku 70 a více let) se **do značné míry podobá předchozímu popisu, tedy skupině seniorů ve věku 65 a více let**. Naším záměrem je zde identifikovat skupinu nejstarších obyvatel, za něž jsou k dispozici podrobná statistická data.

Podíly seniorů v tomto věku (70 a více let) jsou o něco nižší, než tomu bylo u předešlého ukazatele, souvislá řada hodnot grafu končí pod hladinou 30 %.

Abstrahujeme-li od odlehle hodnoty brněnské *Kociánky*, tedy strmě čnicího pravého konce křivky grafu, pak můžeme říci, že rozložení hodnot grafu je relativně rovnoměrné. Identifikace krajních hodnot v tabulkách („*Horních 20*“ a „*Spodních 20*“) poskytuje téměř totožný obraz jako u předchozího ukazatele (podíl seniorů věku 65+). **Do nejsilnějšího pásma kartogramu (13 až 85 %) opět spadá (mimo území Brna města) západní a severozápadní okraj metropolitní oblasti.**

Graf 7

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 8a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl starších seniorů věk 70 a více let (%)
1	Brno	Sadová	Kociánka	85,1
2	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Neumannova	28,0
3	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Balbínova	26,8
4	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Náměstí SNP	25,8
5	Brno	Lesná	Heleny Malířové-Haškova	24,2
6	Brno	Staré Brno	Rybářská	23,7
7	Brno	Štýřice	Bakalovo nábřeží	23,6
8	Brno	Lesná	Slavičkova-Ibsenova	22,4
9	Brno	Žabovřesky	U vodárny	21,8
10	Brno	Žabovřesky	Náměstí Svornosti	21,5
11	Brno	Žabovřesky	Chládkova	20,8
12	Brno	Žabovřesky	Makovského náměstí	20,7
13	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Krkoškova	19,9
14	Brno	Štýřice	Havlenova	19,9
15	Brno	Štýřice	Vsetínská	19,9
16	Brno	Žabovřesky	Březinova	19,8
17	Brno	Žabovřesky	Pod kaštany	19,7
18	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Sídliště Juliánov	18,8
19	Brno	Stránice	Rezkova	18,6
20	Brno	Žabovřesky	Žabovřesky-sever	18,5

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 8b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl starších seniorů věk 70 a více let (%)
1	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	,0
2	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	,0
3	Brno	Líšeň	Pod Stránskou skálou	,6
4	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	,6
5	Brno	Štýřice	Stráň	,8
6	Brno	Černá Pole (Brno-Královo Pole)	Nad cihelnou	1,1
7	Brno	Slatina	Šlapanická trať	1,8
8	Modřice	Modřice	Modřice-jih	1,9
9	Babice u Rosic	Babice u Rosic	U Zastávky	2,0
10	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Bratislavská	2,3
11	Brno	Medlánky	Kytnerova	2,5
12	Brno	Bystrc	Kamechy-východ	2,6
13	Židlochovice	Židlochovice	Pod zámekem	2,6
14	Brno	Komárov	Hněvkovského	2,8
15	Popůvky	Popůvky	Popůvky-sever	2,8
16	Brno	Královo Pole	Křížíkova	2,9
17	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Špitálka	3,0
18	Černá Hora	Černá Hora	Skleníky-Selkov	3,3
19	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Soudní	3,3
20	Brno	Bohunice	Kejbaly	3,4

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

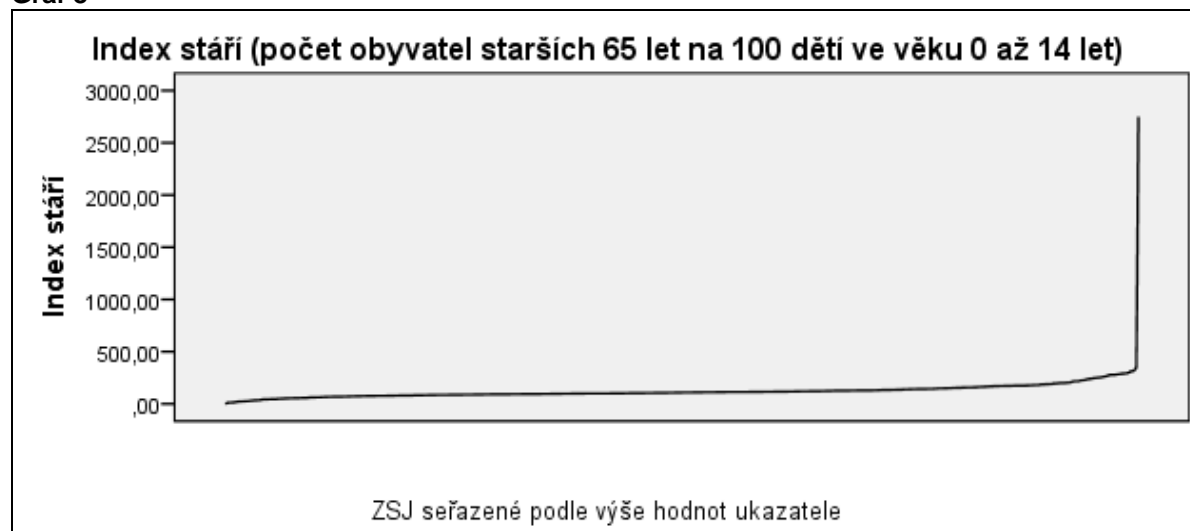
Index stáří (počet obyvatel starších 65 let na 100 dětí ve věku 0 až 14 let)

Index stáří se svou konstrukcí liší od všech ostatních ukazatelů. Vypovídá o tom, kolik připadá seniorů (věk 65 a více let) na 100 dětí (věk 0-14 let). Protože hodnota indexu „100“ tedy určitá rovnováha mezi počty seniorů a dětí, připadla ve výpočtu kvintilového rozdělení pro kartogram (viz) právě na „prostřední“ kategorii, rozhodli jsme se do vypočtených kategorií již nezasahovat. Zmíněná „prostřední“ (rovnovážná) kategorie je v kartogramu označena žlutou barvou. Nízké hodnoty indexu (označeny v kartogramu gradujícími odstíny modré barvy) reprezentují „mladou“ populaci a naopak vysoké hodnoty indexu (označeny gradujícími odstíny červené barvy) vyjadřují „starou“ populaci.

Nejnižší hodnoty indexu (značící převahu podílu dětí do 15 let věku nad seniory) jsou tedy reprezentovány sytě modrou barvou a nacházíme je zejména na okrajích města Brna (zčásti i v lokalitách, ležících na východ od historického centra Brna), ale též na četných místech v zázemí BMO. Vedle této relativně „mladé“ populace můžeme identifikovat lokality s populací „starou“. Jedná se zejména o centrální části města Brna a pak také některé části západního, respektive severozápadního lemu BMO. (Tamtéž, kde jsme u předchozích dvou ukazatelů lokalizovali vyšší podíly seniorů.)

Průběh křivky grafu je poznamenán extrémně vysokou hodnotou indexu u specifické lokality *Léčebný ústav* z Brna-Černovic. Hodnoty indexu u ostatních ZSJ rostou plynule, bez skoků, což vidíme jak v grafu, tak i v tabulkách 9a a 9b.

Graf 8

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 9a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Index stáří
1	Brno	Černovice	Léčebný ústav	2750,0
2	Brno	Staré Brno	Rybářská	347,2
3	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Neumannova	320,9
4	Brno	Lesná	Heleny Malířové-Haškova	311,5
5	Brno	Žabovřesky	Makovského náměstí	310,2
6	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Náměstí SNP	295,1
7	Brno	Lesná	Slavičkova-Ibsenova	292,8
8	Brno	Žabovřesky	Náměstí Svornosti	290,2
9	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Pod Hády	290,0
10	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Balbínova	286,3
11	Brno	Královo Pole	Herčíkova	283,9
12	Brno	Bohunice	Kejbaly	280,0
13	Brno	Královo Pole	Vysoká škola veterinární	278,8
14	Brno	Stránice	Rezkova	278,0
15	Brno	Žabovřesky	U vodárny	277,5
16	Brno	Štýřice	Vsetínská	269,6
17	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Krkošková	262,8
18	Zastávka	Zastávka	Za nádražím	258,2
19	Brno	Lesná	Studená	255,4
20	Brno	Štýřice	Bakalovo nábřeží	251,5

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 9b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Index stáří
1	Brno	Sadová	Kociánka ⁹	-
2	Modřice	Modřice	Modřice-jih	11,8
3	Černá Hora	Černá Hora	Skleníky-Selkov	12,1
4	Brno	Slatina	Šlapanická trať	12,9
5	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	13,0
6	Popůvky	Popůvky	Popůvky-sever	18,0
7	Brno	Bystrc	Kamechy-východ	21,8
8	Brno	Černá Pole (Brno-Královo Pole)	Nad cihelnou	22,7
9	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Bratislavská	23,9
10	Židlochovice	Židlochovice	Pod zámekem	25,3
11	Kuřim	Kuřim	Na loučkách	25,6
12	Brno	Medlánky	Kytnerova	25,9
13	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Hvězdová	30,2
14	Brno	Líšeň	Holzova	31,3
15	Troubsko	Troubsko	Troubsko-u zastávky	33,6
16	Brno	Sadová	Kociánka-Hamerláky	34,4
17	Brno	Slatina	Tuřanka	35,4
18	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Soudní	36,8
19	Brno	Útěchov	Útěchov	42,9
20	Babice u Rosic	Babice u Rosic	U Zastávky	43,3

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

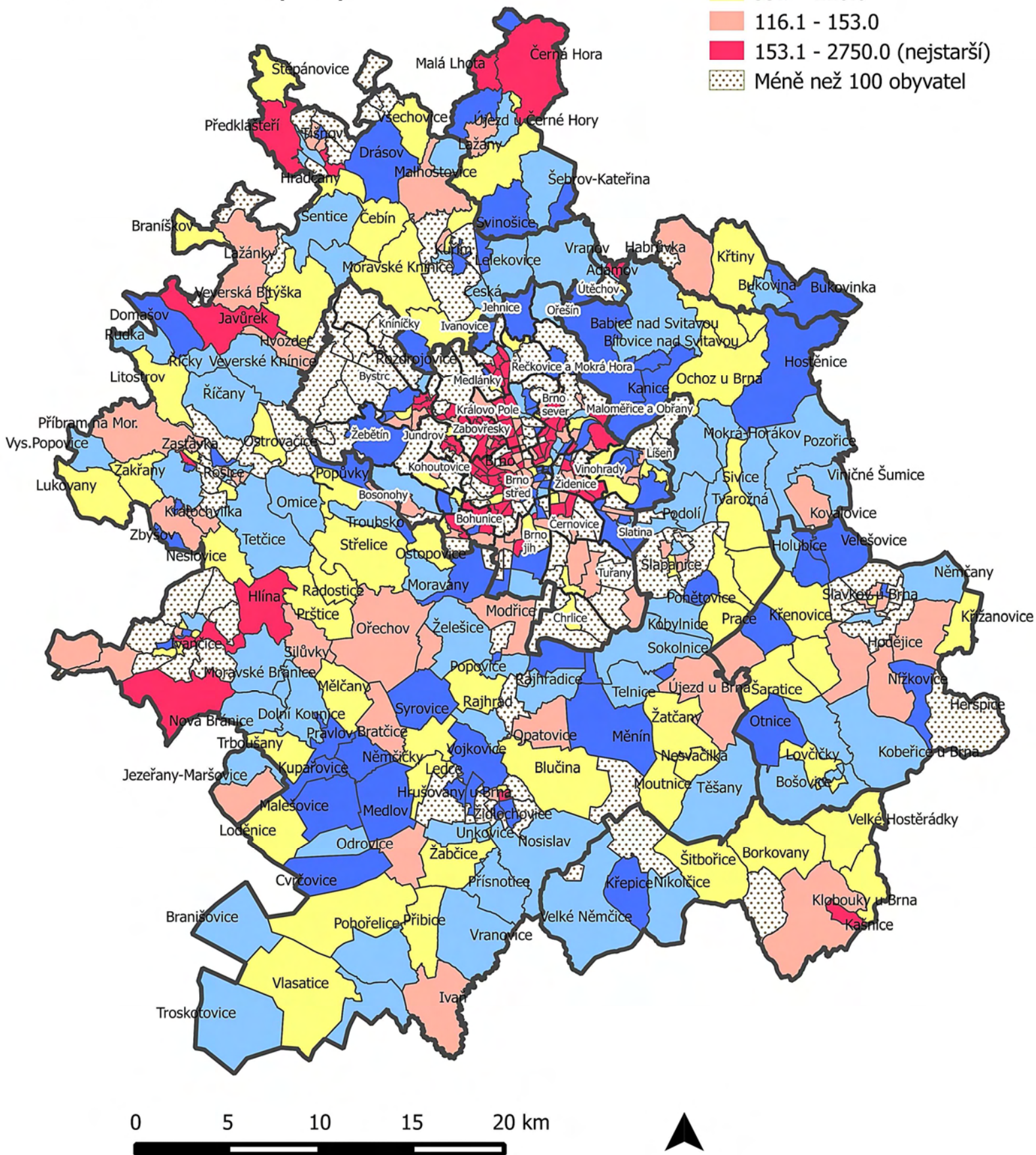
⁹ V lokalitě Kociánka podle dat SLDB 2011 nemají žádné děti ve věku do 15 let zapsán „obvyklý pobyt“, nelze proto vypočítat index stáří.

Index stáří
(počet obyvatel starších 65 let
na 100 dětí ve věku 0 až 14 let)
Brněnská metropolitní oblast
Data SLDB 2011 (ZSJ)

Legenda

Hodnoty indexu stáří

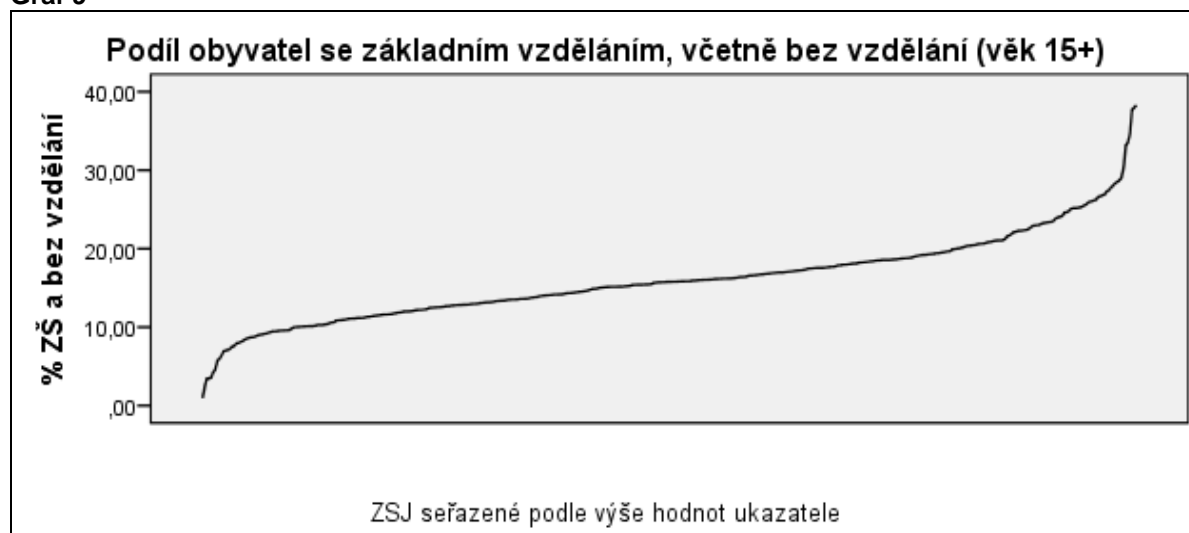
- 0.0 - 80.2 (nejmladší)
- 80.3 - 99.6
- 99.7 - 116.0
- 116.1 - 153.0
- 153.1 - 2750.0 (nejstarší)
- Méně než 100 obyvatel

Podíl obyvatel se základním vzděláním, včetně bez vzdělání (věk 15+)

U série ukazatelů mapujících nejvyšší školní vzdělání se setkáme s relativně plynule rostoucími křivkami grafů. Kartogram podílů obyvatel s (maximálně) základním vzděláním signalizuje zřetelný socioprostorový vzorec. **Lokality s nejvyššími podíly těchto osob jsou koncentrovány masivně v celé jižní části BMO a dále pak zčásti i při jejím západním okraji. Lze říci, že s blízkostí hranic Brna podíly osob se základním vzděláním slábnou; patrně se tak projevuje vliv suburbanizace.** Uvnitř města Brna pozorujeme dílčí projev toho, co lze označit jako **socioekonomické rozdělení prostoru města Brna na dělicí ose jihozápad-severovýchod. V jihovýchodní části Brna (zejména v katastrech Zábřovice, Trnitá a Maloměřice) pozorujeme vyšší podíly osob s maximálně základním vzděláním.** (V tabulce maximálních hodnot figurují 5x ZSJ katastru Zábřovice. Naproti tomu tabulka minimálních hodnot jevu patří v podstatě celá město Brno, zejména jeho severozápadní části.)

Graf 9

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 10a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl obyvatel se základním vzděláním (%)
1	Pohořelice	Pohořelice	Velký Dvůr	38,3
2	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	38,0
3	Zbýšov	Zbýšov	Čtvrť Sička	37,7
4	Brno	Sadová	Kociánka	34,6
5	Pohořelice	Smolín	Smolín	33,5
6	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Hvězdová	33,2
7	Brno	Trnitá (Brno-střed)	Přízová	30,4
8	Branišovice	Branišovice	Branišovice	29,1
9	Němčičky	Němčičky	Němčičky	28,7
10	Vlasatice	Vlasatice	Vlasatice	28,5
11	Klobouky u Brna	Bohumilice	Bohumilice	28,4
12	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Soudní	28,0
13	Troskotovice	Troskotovice	Troskotovice	27,8
14	Loděnice	Loděnice	Loděnice	27,4
15	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Spolková	27,3
16	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Tkalcovská	26,9
17	Odřovice	Odřovice	Odřovice	26,8
18	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	26,7
19	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Bratislavská	26,6
20	Medlov	Medlov	Medlov	26,2

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 10b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl obyvatel se základním vzděláním (%)
1	Brno	Komárov	Hněvkovského	1,0
2	Brno	Černá Pole (Brno-Královo Pole)	Nad cihelnou	2,4
3	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	3,5
4	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Vinařská	3,5
5	Brno	Sadová	Kociánka-Hamerláky	3,5
6	Brno	Královo Pole	Pod Palackého vrchem	4,3
7	Brno	Medlánky	Kytnerova	4,6
8	Brno	Slatina	Tuřanka	5,8
9	Brno	Stránice	Vaňkovo náměstí	6,0
10	Brno	Žabovřesky	Březinova	6,4
11	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Kamenomlýnská	7,0
12	Brno	Stránice	Náměstí Míru	7,1
13	Brno	Stránice	Rezkova	7,1
14	Brno	Bystrc	Kamechy-východ	7,2
15	Troubsko	Troubsko	Troubsko-u zastávky	7,6
16	Brno	Žabovřesky	U vodárny	7,6
17	Brno	Lesná	Loosova	8,0
18	Brno	Jundrov (Brno-Jundrov)	Veslařská	8,0
19	Brno	Líšeň	Holzova	8,1
20	Brno	Královo Pole	Berkova	8,2

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Podíl obyvatel se středním vzděláním, včetně vyučen bez maturity (věk 15+)

Značné podobnosti s distribucí předchozího ukazatele vykazuje podíl obyvatel s dosaženým středním vzděláním bez maturity. Křivka lokalit seřazených podle výše zjištěné hodnoty jevu plynule narůstá až na hladinu 55 %. Můžeme tedy říci, že daný ukazatel poměrně dobře diferencuje. **Lokality s nejvyššími hodnotami jevu utvářejí v kartogramu (podobně jako u předchozího ukazatele) masivní území v jižní části BMO. Dále tyto lokality formují řídký přerušovaný prstenec, položený okolo hranic města Brna. Uvnitř Brna nalézáme podíly středoškoláků bez maturity o mnoho slabší, než je tomu v zázemí BMO (v tabulce minimálních hodnot jevu figurují téměř výhradně ZSJ Brna). Nicméně je patrné, že již komentovaná jihovýchodní část města Brna je z velké části domovem obyvatelstva se středním vzděláním bez maturity.**

Graf 10

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 11a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	% obyvatel se střed. vzděláním vč. vyuč. bez mat.
1	Závist	Závist	Závist	55,0
2	Kupařovice	Kupařovice	Kupařovice	53,6
3	Ivančice	Hrubšice	Hrubšice	52,9
4	Odrovice	Odrovice	Odrovice	50,6
5	Pravlov	Pravlov	Pravlov	48,5
6	Holubice	Holubice	Holubice-u nádraží	47,5
7	Medlov	Medlov	Medlov	47,3
8	Ledce	Ledce	Ledce	46,8
9	Bukovina	Bukovina	Bukovina	46,3
10	Hrušky	Hrušky	Hrušky	46,3
11	Loděnice	Loděnice	Loděnice	46,1
12	Ivančice	Letkovice	Letkovice	46,0
13	Nesvačilka	Nesvačilka	Nesvačilka	45,3
14	Křepice	Křepice	Křepice	45,3
15	Ivančice	Budkovice	Budkovice	45,3
16	Malá Lhota	Malá Lhota	Malá Lhota	45,1
17	Nížkovice	Nížkovice	Nížkovice	44,9
18	Unkovice	Unkovice	Unkovice	44,7
19	Pohořelice	Nová Ves	Nová Ves	44,6
20	Opatovice	Opatovice	Opatovice	44,4

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 11b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

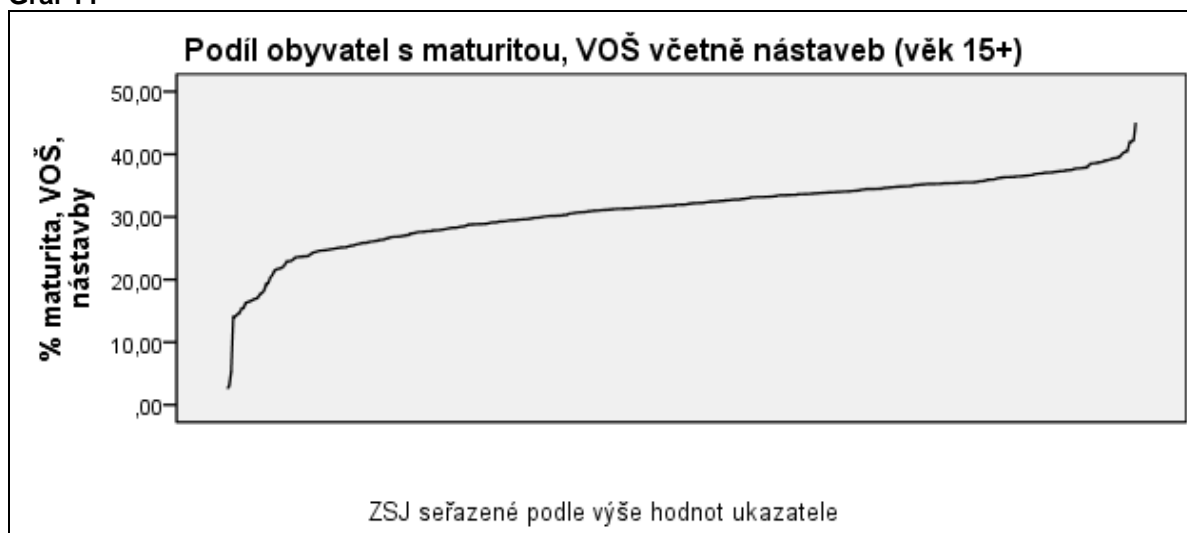
Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	% obyvatel se střed. vzděláním vč. vyuč. bez mat.
1	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Vinařská	3,1
2	Brno	Komárov	Hněvkovského	3,2
3	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	4,1
4	Brno	Stýřice	Stráň	6,7
5	Brno	Královo Pole	Pod Palackého vrchem	7,4
6	Brno	Slatina	Šlapanická trať	7,5
7	Brno	Stránice	Náměstí Míru	7,8
8	Brno	Medlánky	Kytnerova	9,0
9	Troubsko	Troubsko	Troubsko-u zastávky	9,6
10	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	10,4
11	Brno	Žabovřesky	U vodárny	10,5
12	Brno	Žabovřesky	Březinova	11,4
13	Brno	Stránice	Rezkova	11,5
14	Brno	Staré Brno	Žlutý kopec	11,5
15	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Kamenomlýnská	12,3
16	Brno	Sadová	Kociánka-Hamerláky	12,6
17	Brno	Stránice	Vaňkovo náměstí	12,7
18	Brno	Bystrc	Kamechy-východ	13,7
19	Brno	Černá Pole (Brno-Královo Pole)	Nad cihelnou	13,8
20	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Neumannova	13,9

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Podíl obyvatel s maturitou, VOŠ včetně nástaveb (věk 15+)

Zcela odlišný obraz, než jsme zjistili u osob vyučených či osob se základním vzděláním, se nabízí v případě obyvatel s maturitou. **Nejvyšší procentuální podíly osob s maturitou nacházíme jak v městě Brně (viz též tabulka maximálních hodnot), tak i v řadě menších obcí přilehlých k Brnu (Rebešovice, Troubsko a Střelice, Popůvky, Hvozdec, Česká, Kanice, Ochoz). Uvnitř Brna jsou ZSJ s maximálními podíly osob s maturitou rozmístěny relativně rovnoměrně s výjimkou jihovýchodní části města. Tam naopak identifikujeme hodnoty minimální (typicky v katastrech Zábřdovice a Trnitá, tedy na plochách, přiléhajících z jihovýchodu k historickému centru města). Nejslabší podíly obyvatel s maturitou zjišťujeme v rozlehlých plochách na jih od Brna.** Křivka grafu (s výjimkou svého počátku) signalizuje poměrně plynulý nárůst hodnot až do maxima (45 %). Nejvyšší podíly obyvatel s maturitou najdeme v těch ZSJ, kde jsou umístěny vysokoškolské koleje.

Graf 11

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 12a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl obyvatel s maturitou, VOŠ, vč. nástaveb (%)
1	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Vinařská	45,0
2	Brno	Komárov	Mariánské náměstí	42,3
3	Brno	Štýřice	Stráň	42,0
4	Telnice	Telnice	Nad hliníkem	42,0
5	Tišnov	Tišnov	U sokolovny	40,5
6	Říčky	Říčky	Říčky	40,4
7	Tišnov	Tišnov	Pod Květnicí	40,3
8	Brno	Řečkovice	Sídlíště Hapalova	39,9
9	Brno	Černá Pole (Brno-Královo Pole)	Nad cihelnou	39,5
10	Brno	Bystrc	Rakovec	39,5
11	Brno	Bohunice	Bohunice-střed	39,4
12	Brno	Královo Pole	Pod Palackého vrchem	39,4
13	Česká	Česká	Česká	39,2
14	Brno	Líšeň	Holzova	39,1
15	Brno	Slatina	Hviezdoslavova	39,0
16	Brno	Královo Pole	Vysoká škola veterinární	39,0
17	Brno	Žabovřesky	Chládkova	38,8
18	Brno	Žabovřesky	Kounicovy koleje	38,7
19	Kuřim	Kuřim	Pod Horkou	38,7
20	Brno	Řečkovice	Banskobystrická	38,6

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 12b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl obyvatel s maturitou, VOŠ, vč. nástaveb (%)
1	Brno	Komárov	Hněvkovského	2,6
2	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	2,9
3	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	5,2
4	Brno	Královo Pole	Křížíkova	14,1
5	Brno	Trnitá (Brno-střed)	Přízová	14,1
6	Zbýšov	Zbýšov	Čtvrť Sička	14,5
7	Odrovice	Odrovice	Odrovice	14,6
8	Pohořelice	Pohořelice	Velký Dvůr	15,4
9	Medlov	Medlov	Medlov	15,4
10	Brno	Zábřovice (Brno-střed)	Špitálka	16,3
11	Němčičky	Němčičky	Němčičky	16,4
12	Pohořelice	Smolín	Smolín	16,5
13	Závist	Závist	Závist	16,7
14	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	16,9
15	Brno	Zábřovice (Brno-střed)	Bratislavská	16,9
16	Kupařovice	Kupařovice	Kupařovice	17,1
17	Loděnice	Loděnice	Loděnice	17,7
18	Vlasatice	Vlasatice	Vlasatice	17,9
19	Brno	Zábřovice (Brno-střed)	Hvězdová	18,3
20	Branišovice	Branišovice	Branišovice	19,3

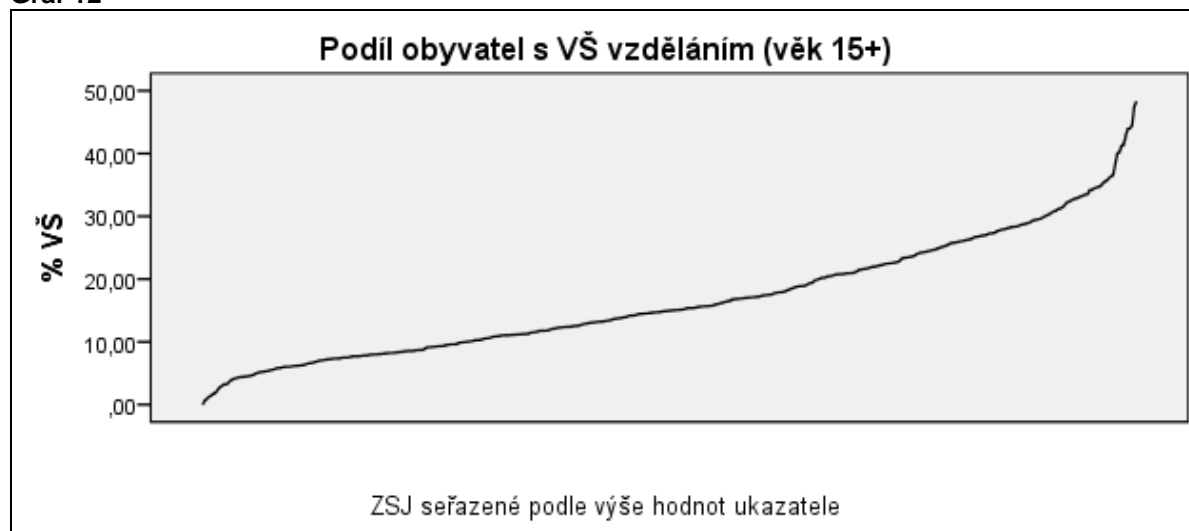
Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Podíl obyvatel s VŠ vzděláním (věk 15+)

Podíly osob s vysokoškolským vzděláním, jak to ukazuje křivka grafu, rostou vzácně rovnoměrně. Pokud jde o prostorové rozložení této veličiny, kartogram ukazuje, jak v rámci BMO narůstají podíly vysokoškoláků s blízkostí města Brna. Pozorujeme tedy jistou *centralizaci* jevu. Současně to znamená, že jih BMO je charakteristický nejnižšími podíly osob s VŠ vzděláním. Nejvyšší podíly vysokoškoláků najdeme převážně v městě Brně (viz též tabulka „Horních 20“). Pásmo ZSJ s maximálními podíly osob s VŠ vzděláním, mimo plochu metropole, reprezentuje pouze několik obcí (respektive k nim patřících ZSJ) zpravidla přímo přiléhajících k Brnu (Troubsko, Popůvky, Česká, Bílovice a nedaleko ležící Kuřim).

Spíše pro doplnění uvedme, že v tabulce minimálních hodnot („Dolních 20“) najdeme jak ZSJ typické nízkým vzděláním svých obyvatel (např. *Vídeňská-jih* či *Maloměřické nádraží* z Brna), ale také ZSJ *Stráň* z Brna, kde ovšem nacházíme maximální podíly obyvatel s maturitou.

Graf 12

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 13a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl obyvatel s VŠ vzděláním (%)
1	Brno	Medlánky	Kytnerova	48,3
2	Brno	Žabovřesky	U vodárny	47,5
3	Brno	Stránice	Vaňkovo náměstí	44,4
4	Brno	Stránice	Náměstí Míru	44,0
5	Brno	Žabovřesky	Březinova	44,0
6	Brno	Stránice	Rezkova	42,9
7	Brno	Sadová	Kociánka-Hamerláky	41,4
8	Brno	Útěchov	Útěchov	41,2
9	Troubsko	Troubsko	Troubsko-u zastávky	40,2
10	Brno	Bystrc	Kamechy-východ	40,1
11	Brno	Staré Brno	Žlutý kopec	38,3
12	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Neumannova	36,5
13	Černá Hora	Černá Hora	Skleníky-Selkov	36,4
14	Brno	Řečkovice	Družstevní	36,1
15	Brno	Jundrov (Brno-Jundrov)	Jundrov-jih	35,7
16	Brno	Lesná	Loosova	35,5
17	Brno	Líšeň	Holzova	35,2
18	Brno	Staré Brno	Úvoz	34,8
19	Brno	Žabovřesky	Rosického náměstí	34,7
20	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Kamenomlýnská	34,6

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 13b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

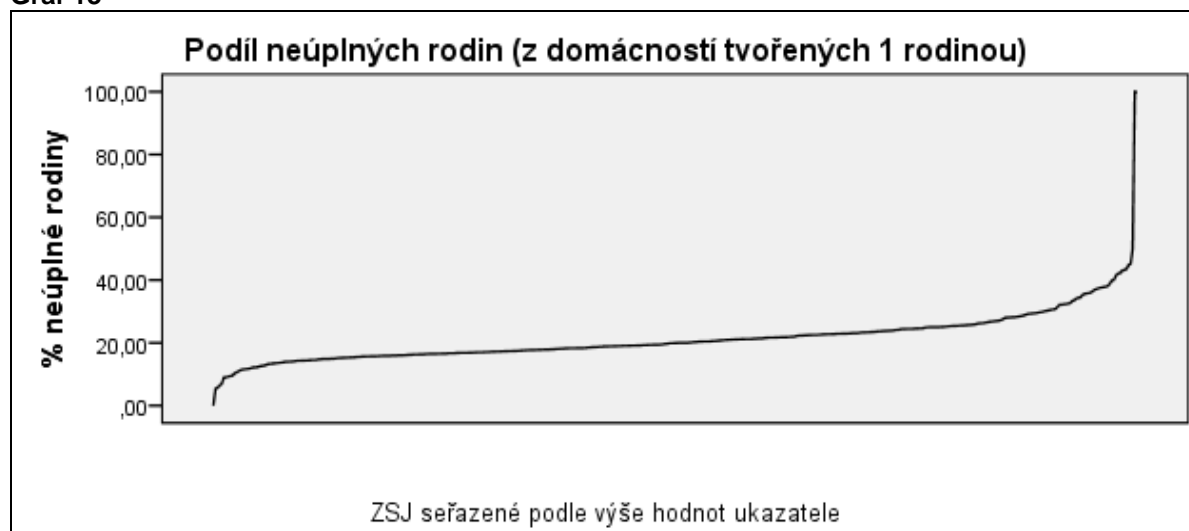
Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl obyvatel s VŠ vzděláním (%)
1	Brno	Štýřice	Stráň	,0
2	Brno	Komárov	Hněvkovského	,7
3	Kupařovice	Kupařovice	Kupařovice	,9
4	Zbýšov	Zbýšov	Čtvrť Sička	1,3
5	Pohořelice	Smolín	Smolín	1,4
6	Odrovce	Odrovce	Odrovce	1,8
7	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	1,8
8	Ledce	Ledce	Ledce	2,3
9	Žabčice	Žabčice	U Přísnotic	2,7
10	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	3,0
11	Troskotovice	Troskotovice	Troskotovice	3,2
12	Brno	Královo Pole	Křížíkova	3,2
13	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	3,4
14	Pravlov	Pravlov	Pravlov	3,8
15	Pohořelice	Pohořelice	Velký Dvůr	4,0
16	Vlasatice	Vlasatice	Vlasatice	4,1
17	Milonice	Milonice	Milonice	4,2
18	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Špitálka	4,4
19	Medlov	Medlov	Medlov	4,4
20	Mělčany	Mělčany	Mělčany	4,4

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Podíl neúplných rodin (z domácností tvořených 1 rodinou)

Distribuce podílů neúplných rodin je poznamenána (jak vidíme v pravé části grafu) výskytem trojice ZSJ, kde se vyskytují specifické domácnosti (viz tabulka 14a) a kde podíly neúplných rodin dosahují 50 až 100 %. Souvislá řada hodnot tohoto ukazatele však sahá „pouze“ zhruba k hladině 45 %. **Zmíněné hladiny (až 45 procentního podílu neúplných rodin) dosahují nejvíce brněnské ZSJ s vyšším podílem romského etnika.** (Celkem 9 ZSJ z tabulky maximálních hodnot leží na území Zábřovic a Trnité, ale jsou to i další katastry Brna, např. Husovice či Staré Brno, kde Romové častěji žijí.)¹⁰ Pro Romy je vyšší hladina nemanželské plodnosti typická. **Vyšší podíly neúplných rodin (nad hladinou 25 %) na území Brna se však přirozeně netýkají pouze Romů. ZSJ tohoto pásma hodnot pozorujeme nejen v centrální části města, ale i například v okrajových brněnských sídlištích. V ostatních částech BMO najdeme vyšší podíly neúplných rodin pouze ojediněle, častěji při okraji oblasti.**

Graf 13

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

¹⁰ Skutečnost, že srpovité území ZSJ *Maloměřické nádraží* (východní okraj Brna) s velkým podílem romského obyvatelstva překvapivě spadá do nejnižšího pásma kartogramu, souvisí se faktem, že zde primární statistická data u tohoto konkrétního ukazatele výjimečně chyběla.

Tabulka 14a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl neúplných rodin (%)
1	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	100,0
2	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	100,0
3	Brno	Černovice	Léčebný ústav	50,0
4	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Bratislavská	45,2
5	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Soudní	44,8
6	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Špitálka	43,5
7	Brno	Trnitá (Brno-střed)	Přízová	43,2
8	Brno	Trnitá (Brno-střed)	Skořepka	43,1
9	Brno	Trnitá (Brno-střed)	Stavební	42,2
10	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Hvězdová	42,1
11	Brno	Černovice	Tržní	41,5
12	Brno	Štýřice	Stráž	40,0
13	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Markéty Kuncové	39,9
14	Brno	Ponava	Staňkova	38,8
15	Brno	Brno-město	Náměstí Svobody	38,1
16	Brno	Husovice	Svitavská	37,9
17	Brno	Staré Brno	Pekařská	37,8
18	Brno	Ponava	Cimburkova-Antonína Mac	37,6
19	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Spolková	37,5
20	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Vranovská	37,2

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 14b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl neúplných rodin (%)
1	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží ^{11*}	-
2	Zbýšov	Zbýšov	Čtvrť Anenská	5,4
3	Černá Hora	Černá Hora	Skleníky-Selkov	5,7
4	Holubice	Holubice	Na Knížecku	6,5
5	Babice u Rosic	Babice u Rosic	U Zastávky	7,0
6	Brno	Bystrc	Kamechy-východ	9,0
7	Hvozdec	Hvozdec	Hvozdec	9,0
8	Kuřim	Kuřim	Pod Horkou	9,3
9	Žabčice	Žabčice	U Přísnotic	9,4
10	Modřice	Modřice	Modřice-jih	9,5
11	Říčky	Říčky	Říčky	10,2
12	Otmarov	Otmarov	Otmarov	10,6
13	Viničné Šumice	Viničné Šumice	Viničné Šumice	10,9
14	Šebrov-Kateřina	Svatá Kateřina	Svatá Kateřina	11,4
15	Jiříkovice	Jiříkovice	Jiříkovice	11,5
16	Brno	Slatina	Tuřanka	11,6
17	Kobylnice	Kobylnice	Kobylnice	11,7
18	Brno	Slatina	Šlapanická trať	11,8
19	Brno	Bohunice	Pomologický ústav	12,0
20	Malešovice	Malešovice	Malešovice	12,2

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

¹¹ V ZSJ *Maloměřické nádraží* bylo při SLDB 2011 sečteno na 158 obyvatel jen 19 hospodařících domácností (3 úplné rodiny, žádná neúplná rodina a 15 domácností jednotlivce). To se zdá značně nepravděpodobné, připomeňme však, že běží o vyloučenou lokalitu s velkým podílem Romů, kde sběr dat může být zatížen vyšší chybou.

**Podíl neúplných rodin
(z domácností tvořených 1 rodinou) (%)
Brněnská metropolitní oblast
Data SLDB 2011 (ZSJ)**

Legenda

Podíly v %

0.0 - 16.0

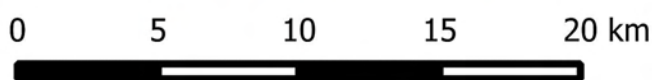
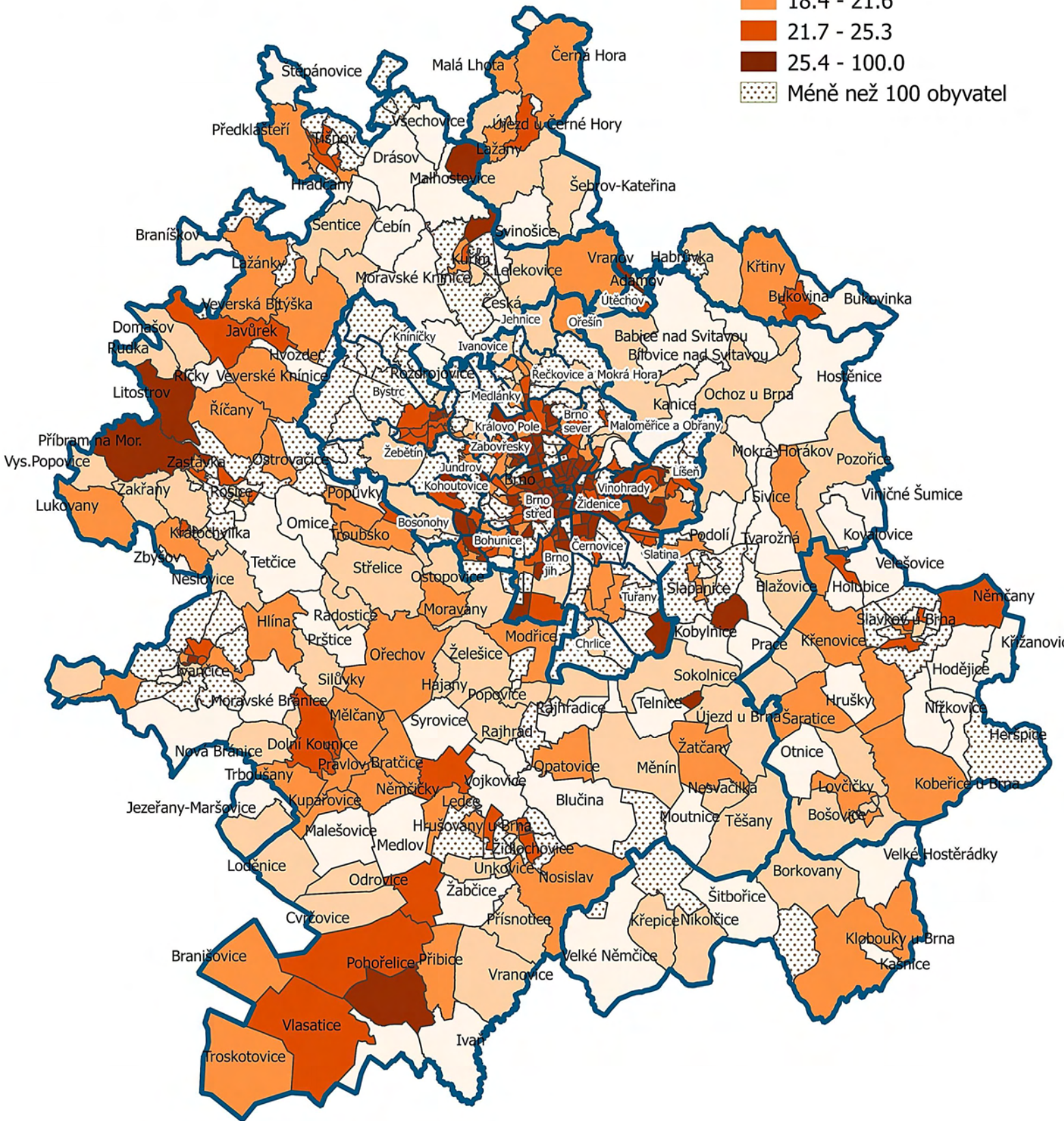
16.1 - 18.3

18.4 - 21.6

21.7 - 25.3

25.4 - 100.0

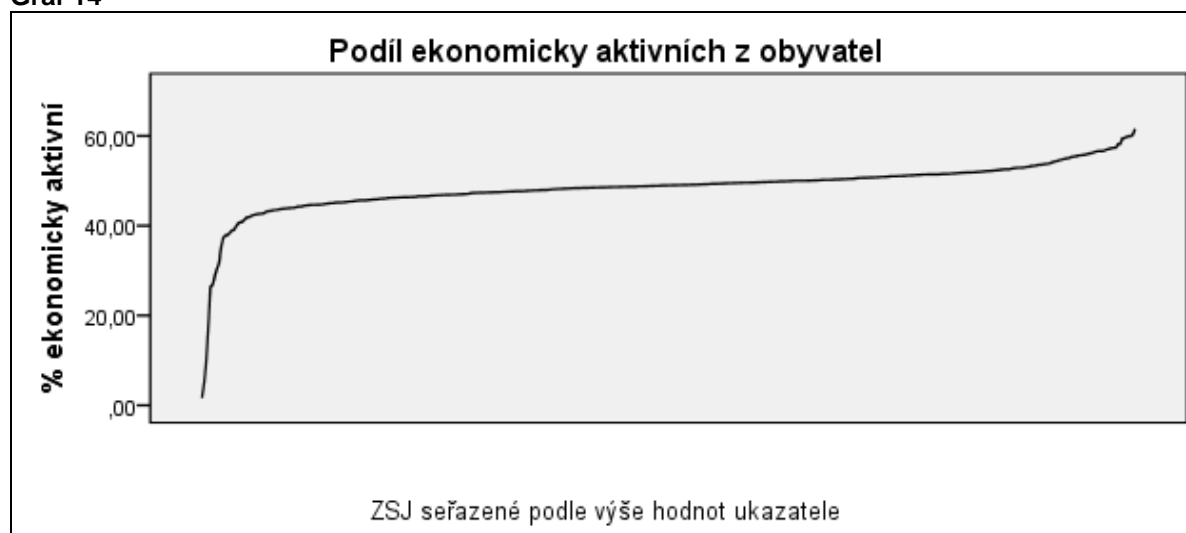
☐ Méně než 100 obyvatel

Podíl ekonomicky aktivních¹² z obyvatel

Převážná část hodnot ukazatele *Podíl ekonomicky aktivních* se pohybuje v rozmezí 40 až 60 %. Ukazatel tedy diferencuje relativně slabě. (Viz graf 14.) Odlehlé hodnoty nacházíme na začátku řady: jak prozrazuje tabulka nejnižších hodnot, jedná se o pestrá směsice brněnských lokalit, kde jsou umístěny například domovy pro seniory, vysokoškolské koleje, bytové domy s romskými domácnostmi etc. **Nejvyšší podíly ekonomicky aktivních obyvatel nacházíme nejčastěji na území Brna, jak v centru, tak v okrajových lokalitách města, ať už se jedná o sídliště či oblasti s odlišným typem výstavby, např. s rodinnými domy. Vně Brna se ZSJ v nejvyšším pásmu hodnot (51 až 61 %) vyskytují nepravidelně, častěji v jižní části BMO.**

Graf 14

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

¹² Metodické vysvětlivky k SLDB 2011 nám říkají, že „**Ekonomicky aktivní** jsou všechny osoby představující pracovní sílu – **zaměstnaní** (pracující) a **nezaměstnaní**. Mezi zaměstnané patří všechny osoby 15leté a starší, které v rozhodný okamžik sčítání byly v placeném zaměstnání jako **zaměstnanci**, patřily mezi **sebezaměstnané (zaměstnavatelé, samostatně činní, členové produkčních družstev)** nebo **pomáhající členy rodiny**. Zahrnuti jsou rovněž **pracující důchodci, pracující studenti a učni a ženy na mateřské dovolené (28 resp. 37 týdnů)**. Pro zařazení osob byl rozhodující stav k rozhodnému okamžiku sčítání – jejich formální vazba k zaměstnání bez ohledu na délku pracovního úvazku, charakter pracovní aktivity (trvalý, dočasný) nebo druh pracovního poměru, dohody či smlouvy. **Nezaměstnané** jsou všechny osoby 15leté a starší, které byly v rozhodný okamžik sčítání bez práce, hledaly aktivně práci a byly připraveny k nástupu do práce.“

[http://www.scitani.cz/csu/2012ediciplan.nsf/t/A10032781A/\\$File/36820214.pdf](http://www.scitani.cz/csu/2012ediciplan.nsf/t/A10032781A/$File/36820214.pdf)

Tabulka 15a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl ekonomicky aktivních (%)
1	Brno	Líšeň	Líšeň-východ	61,6
2	Modřice	Modřice	Modřice-jih	60,3
3	Brno	Slatina	Tuřanka	60,0
4	Brno	Bohunice	Bohunice-střed	59,9
5	Brno	Líšeň	Líšeň-jih	59,8
6	Brno	Židenice (Brno-Vinohrady)	Vinohrady	59,5
7	Brno	Líšeň	Líšeň-sever	59,5
8	Brno	Černá Pole (Brno-Královo Pole)	Nad cihelnou	58,2
9	Brno	Bystrc	Kamechy-východ	58,2
10	Brno	Bystrc	Teyschlova	57,4
11	Brno	Komárov	Komárovská	57,4
12	Brno	Dolní Heršpice	Dolní Heršpice	57,3
13	Brno	Bohunice	Okrouhlá	57,2
14	Brno	Stýřice	Stráň	57,0
15	Brno	Bystrc	Vejrostova	56,8
16	Brno	Medlánky	Kytnerova	56,6
17	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Pod Hády	56,6
18	Popůvky	Popůvky	Popůvky-sever	56,6
19	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Pod Zlatou horou	56,6
20	Žabčice	Žabčice	U Přísnotic	56,5

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 15b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

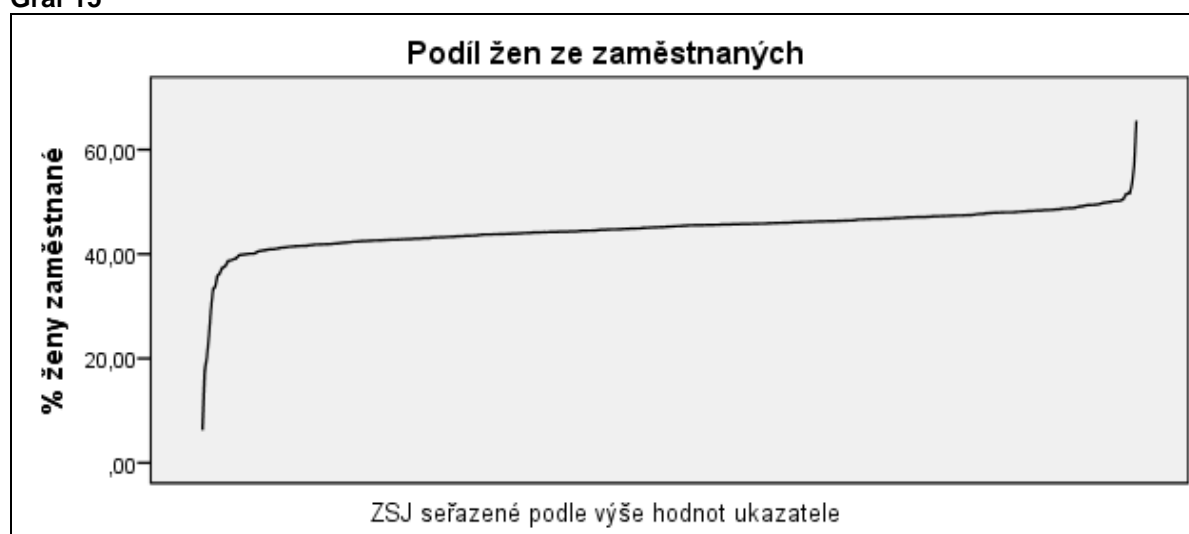
Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl ekonomicky aktivních (%)
1	Brno	Sadová	Kociánka	1,6
2	Brno	Komárov	Hněvkovského	4,9
3	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	9,8
4	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Vinařská	17,8
5	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Soudní	26,4
6	Brno	Královo Pole	Pod Palackého vrchem	26,8
7	Brno	Královo Pole	Křížíkova	28,7
8	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	30,4
9	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	31,5
10	Brno	Trnitá (Brno-střed)	Přízová	35,1
11	Klobouky u Brna	Bohumilice	Bohumilice	37,3
12	Tišnov	Tišnov	Záhon	37,8
13	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Bratislavská	37,9
14	Brno	Černovice	Léčebný ústav	38,4
15	Zbýšov	Zbýšov	Čtvrť Sička	38,9
16	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Špitálka	39,0
17	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Hvězdová	39,8
18	Brno	Husovice	Bratří Mrštíků	40,5
19	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Markéty Kuncové	40,8
20	Příbram na Mor.	Příbram na Moravě	Příbram na Moravě	40,8

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Podíl žen ze zaměstnaných obyvatel

Podobný průběh jako předchozí ukazatel má i *podíl žen ze zaměstnaných obyvatel*. Hlavní rozsah hodnot je tu ovšem posazen níže, zhruba na úrovni 40 až 50 %. Ukazatel tedy diferencuje poměrně slabě. **Základní sídelní jednotky s maximálními podíly žen ze zaměstnaných obyvatel, jakož i velkou část ZSJ s hodnotami minimálními nacházíme na území Brna.** (Viz obě tabulky krajních hodnot ukazatele.) **Z kartogramu je zjevné, že značná část území města Brna spadá do nejsilnějšího pásma ukazatele (47 až 65 %), přičemž slabší podíly zaměstnaných žen pozorujeme v jihovýchodní části města Brna (Tuřany, Chrlice, Brno-jih). V zázemí BMO se lokality reprezentující nejvyšší pásmo hodnot objevují pouze sporadicky. V bezprostředním okolí města jsou vyšší podíly zaměstnaných žen viditelné relativně častěji než v území na jih od Brna.**

Graf 15

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 16a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl žen ze zaměstnaných (%)
1	Brno	Černovice	Léčebný ústav	65,6
2	Brno	Líšeň	Líšeň-cihelna	57,1
3	Dolní Kounice	Dolní Kounice	Stráně	53,6
4	Tišnov	Tišnov	Červený mlýn	51,7
5	Brno	Bosonohy	Bosonohy-sever	51,6
6	Všechovice	Všechovice	Všechovice	51,5
7	Tišnov	Tišnov	Pod Květnicí	50,6
8	Brno	Nový Lískovec	Nový Lískovec-jih	50,3
9	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Neumannova	50,2
10	Brno	Bohunice	Bohunice-střed	50,2
11	Brno	Brno-město	Brno-hrad Špilberk	50,2
12	Brno	Trnitá (Brno-střed)	Masná	50,1
13	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	50,0
14	Brno	Zábřovice (Brno-sever)	Soudní	50,0
15	Brno	Komárov	Brněnská	49,9
16	Brno	Štýřice	Bakalovo nábřeží	49,9
17	Brno	Nový Lískovec	Kamenný vrch	49,8
18	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Hoblíkova	49,6
19	Brno	Husovice	Cacovická	49,6
20	Brno	Ponava	Staňkova	49,5

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 16b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

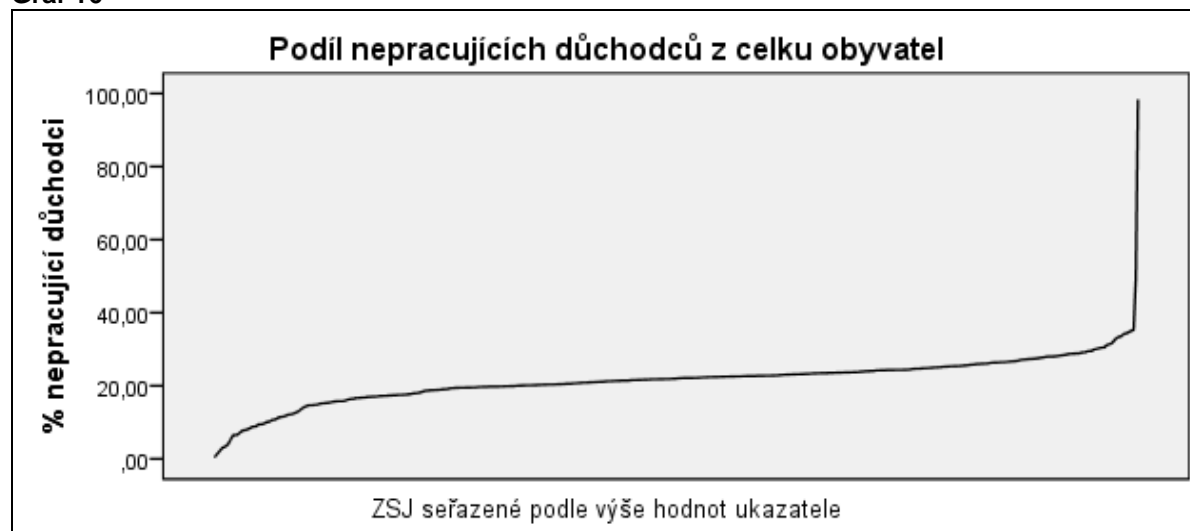
Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl žen ze zaměstnaných (%)
1	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	6,3
2	Brno	Štýřice	Stráň	17,7
3	Brno	Sadová	Kociánka	20,0
4	Brno	Líšeň	Pod Stránskou skálou	24,1
5	Brno	Královo Pole	Křížíkova	29,6
6	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	33,3
7	Pohořelice	Pohořelice	Velký Dvůr	33,7
8	Hlína	Hlína	Hlína	35,8
9	Brno	Královo Pole	Pod Palackého vrchem	36,2
10	Závist	Závist	Závist	37,3
11	Brno	Slatina	Šlapanická trať	37,5
12	Klobouky u Brna	Bohumilice	Bohumilice	37,8
13	Pravlov	Pravlov	Pravlov	38,7
14	Brno	Trnitá (Brno-střed)	Přízová	38,8
15	Pohořelice	Nová Ves	Nová Ves	38,9
16	Ledce	Ledce	Ledce	39,1
17	Brno	Bohunice	Kejbaly	39,2
18	Ivančice	Němčice	Němčice	39,8
19	Malhostovice	Malhostovice	Malhostovice	39,9
20	Rudka	Rudka	Rudka	39,9

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Podíl nepracujících důchodců z celku obyvatel

Podíl nepracujících důchodců¹³ z celku obyvatel je dalším příkladem ukazatele, jehož průběh je silně zkreslen existencí několika odlehklých vysokých hodnot. (Jedná se o lokality, kde jsou vybudovány zařízení pro seniory.) Souvislá řada hodnot ukazatele dosahuje zhruba k úrovni 35 %, křivka poté strmě stoupá vzhůru. **Maximální i minimální hodnoty indikátoru patří i v tomto případě převážně brněnským ZSJ. Na území Brna nacházíme oblasti s maximálními podíly nepracujících důchodců mimo historické centrum, a to v segmentech, jež vycházejí od okraje historického středu města a směřují na severovýchod, sever a severozápad. V jihovýchodní části města, nacházíme hodnoty převážně nižší. V zázemí BMO zjišťujeme slabší podíly nepracujících důchodců častěji u vnějšího okraje města Brna, zatímco nejvyšší podíly této skupiny obyvatel nacházíme (byť nepravidelně) spíše při okraji oblasti.**

Graf 16

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

¹³ Ukazatel podílu *nepracujících důchodců* nám pomáhá (spolu s ukazateli podílů nejstarších věkových skupin) upozornit na lokality, kde lze očekávat zvýšenou potřebu sociálních a zdravotních služeb. Sčítání lidu přirozeně sleduje i kategorii *pracujících důchodců*. Jejich četnosti v jednotlivých ZSJ jsou ovšem nízké na to, abychom je sledovali zvlášť. Nabízela se možnost přičíst tuto skupinu pracujících důchodců k důchodcům nepracujícím. To jsme neučinili ve snaze zachovat ukazatel vypovídající o skupině starších osob s nízkými příjmy. (Pro zjištění celkových počtů seniorů využíváme indikátory osob starších 65 let a osob starších 70 let.)

Tabulka 17a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl nepracujících důchodců (%)
1	Brno	Sadová	Kociánka	98,4
2	Brno	Černovice	Léčebný ústav	49,2
3	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Balbínova	35,4
4	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Náměstí SNP	35,1
5	Brno	Žabovřesky	Makovského náměstí	34,9
6	Brno	Řečkovice	Sídlíště Hapalova	34,4
7	Brno	Lesná	Slavičkova-lbseňova	34,3
8	Brno	Lesná	Heleny Malířové-Haškova	34,1
9	Brno	Žabovřesky	Náměstí Svornosti	33,5
10	Brno	Lesná	Studená	33,4
11	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Neumannova	33,1
12	Zastávka	Zastávka	Za nádražím	32,7
13	Brno	Žabovřesky	Žabovřesky-sever	31,9
14	Adamov	Adamov	Adamov-střed	31,5
15	Příbram na	Příbram na Moravě	Příbram na Moravě	31,3
16	Ivančice	Hrubšice	Hrubšice	31,1
17	Brno	Štýřice	Bakalovo nábřeží	30,5
18	Brno	Žabovřesky	U vodárny	30,5
19	Brno	Štýřice	Havlenova	30,4
20	Kašnice	Kašnice	Kašnice	30,2

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 17b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl nepracujících důchodců (%)
1	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	0,4
2	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	1,2
3	Brno	Slatina	Šlapanická trať	1,8
4	Brno	Komárov	Hněvkovského	2,5
5	Brno	Líšeň	Pod Stránskou skálou	3,1
6	Brno	Štýřice	Stráň	3,3
7	Brno	Černá Pole (Brno-Královo Pole)	Nad cihelnou	3,7
8	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	4,4
9	Modřice	Modřice	Modřice-jih	5,6
10	Brno	Medlánky	Kytnerova	6,5
11	Popůvky	Popůvky	Popůvky-sever	6,5
12	Černá Hora	Černá Hora	Skleníky-Selkov	6,6
13	Brno	Bohunice	Kejbaly	7,1
14	Brno	Královo Pole	Pod Palackého vrchem	7,7
15	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Vinařská	7,9
16	Brno	Bystrc	Kamechy-východ	7,9
17	Brno	Královo Pole	Křížíkova	8,2
18	Brno	Zábřovice (Brno-střed)	Bratislavská	8,3
19	Brno	Líšeň	Holzova	8,8
20	Kuřim	Kuřim	Na loučkách	8,9

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Podíl nepracujících důchodců z obyvatel (%) Brněnská metropolitní oblast Data SLDB 2011 (ZSJ)

Legenda

Podíly v %

0.3 - 17.4

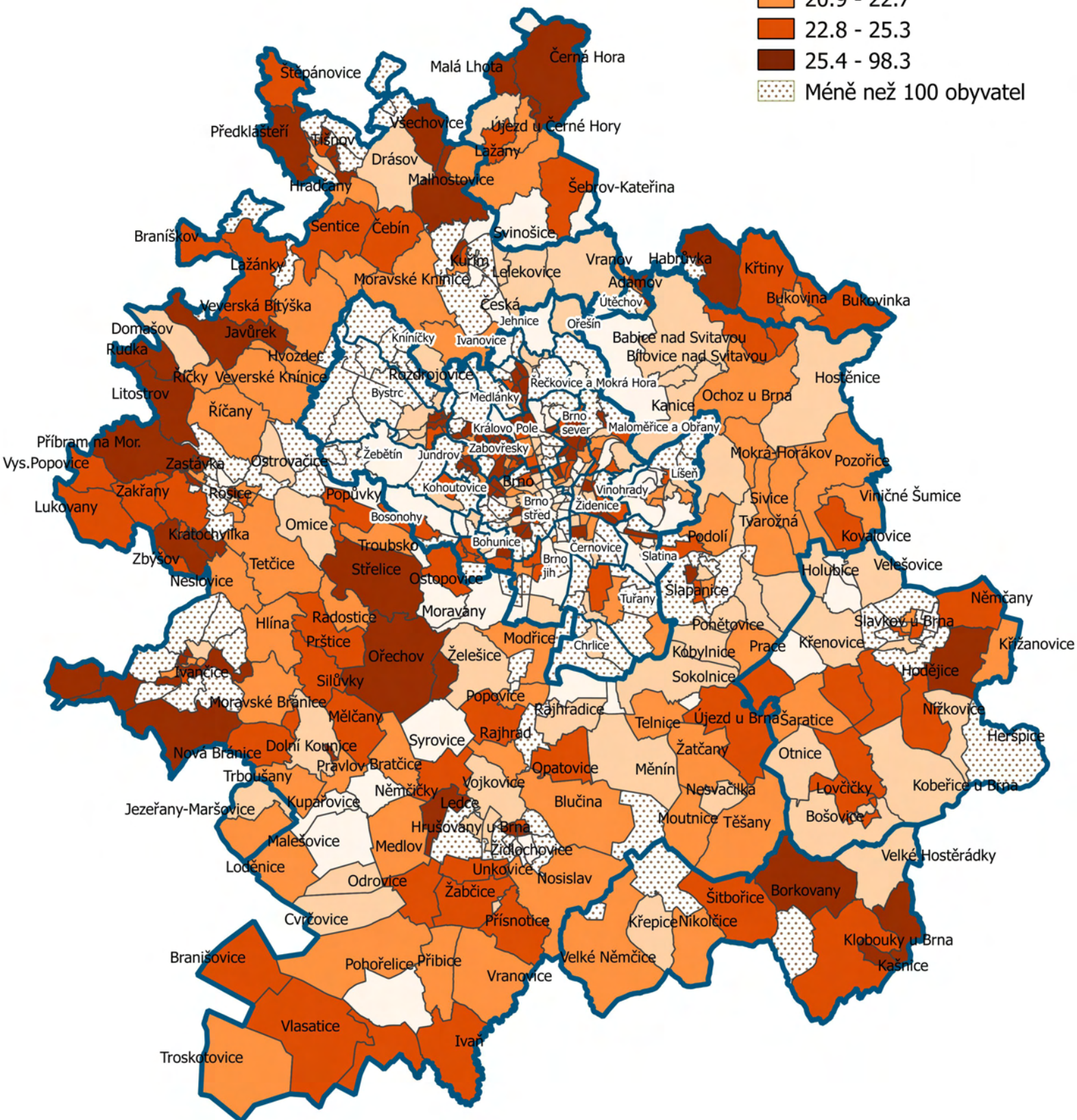
17.5 - 20.8

20.9 - 22.7

22.8 - 25.3

25.4 - 98.3

Méně než 100 obyvatel

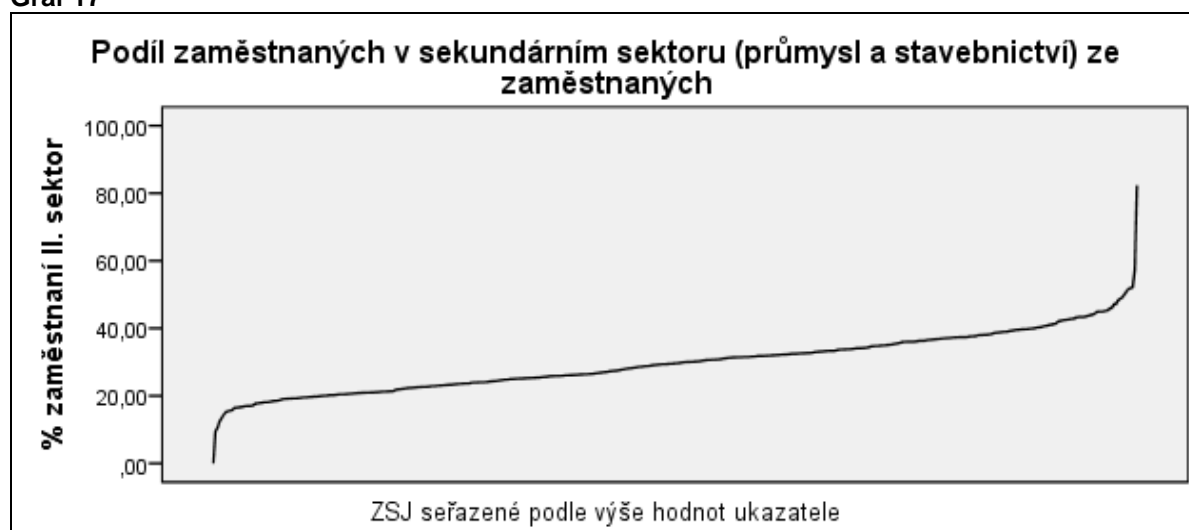
0 5 10 15 20 km

Podíl zaměstnaných v sekundárním sektoru (průmysl a stavebnictví) ze zaměstnaných

Ukazatel „podíl zaměstnaných v sekundárním sektoru“ diferencuje šetřené lokality o něco lépe, než tomu bylo ve dvou předchozích případech. Souvislá řada hodnot ukazatele sahá téměř k 60 % možného rozsahu jevu a křivka je zakončena jedinou vysokou odlehlou hodnotou. V tabulce nejvyšších hodnot nalezneme především mimobrněnské ZSJ, zatímco tabulka hodnot nejnižších obsahuje (s jedinou výjimkou) ZSJ Brna. Na kartogramu zaznamenáváme jasný „socioprostorový vzorec“, připomínající koncentrické zóny. Při vnějším okraji BMO pozorujeme nepravidelný prstenec „dělnických“ lokalit (ty patří do nejvyššího pásma jevu). Od okrajů BMO směrem k městu Brnu podíly „dělnických“ profesí plynule slábnou. Území města Brna lze, jak již bylo uvedeno výše, pomyslně rozdělit na dvě části. V „severozápadní“ části města nacházíme nejslabší podíly „dělnické populace“, zatímco v části „jihovýchodní“ se setkáváme s několika ZSJ s maximálními hodnotami (Zábrdovice, Líšeň, Maloměřice), respektive s hodnotami nadprůměrnými.

Graf 17

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 18a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl zaměstn. v sek. sektoru (%)
1	Brno	Štýřice	Stráň	82,4
2	Malhostovice	Nuzířov	Nuzířov	57,3
3	Brno	Černovice	Léčebný ústav	52,2
4	Brno	Líšeň	Pod Stránskou skálou	51,9
5	Štěpánovice	Štěpánovice	Štěpánovice	51,7
6	Šitbořice	Šitbořice	Šitbořice	50,9
7	Litostrov	Litostrov	Litostrov	50,0
8	Závist	Závist	Závist	49,2
9	Hodějice	Hodějice	Hodějice	48,8
10	Brno	Zábřovice (Brno-střed)	Špitálka	48,3
11	Jezeřany-	Jezeřany-Maršovice	Jezeřany	47,1
12	Němčičky	Němčičky	Němčičky	47,1
13	Ledce	Ledce	Ledce	46,0
14	Velatice	Velatice	Velatice	46,0
15	Pravlov	Pravlov	Pravlov	45,3
16	Březina (dříve	Březina	Březina	45,2
17	Holubice	Holubice	Na Knížecku	45,0
18	Kovalovice	Kovalovice	Kovalovice	45,0
19	Holubice	Holubice	Holubice-u nádraží	44,9
20	Zakřany	Zakřany	Zakřany	44,9

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 18b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

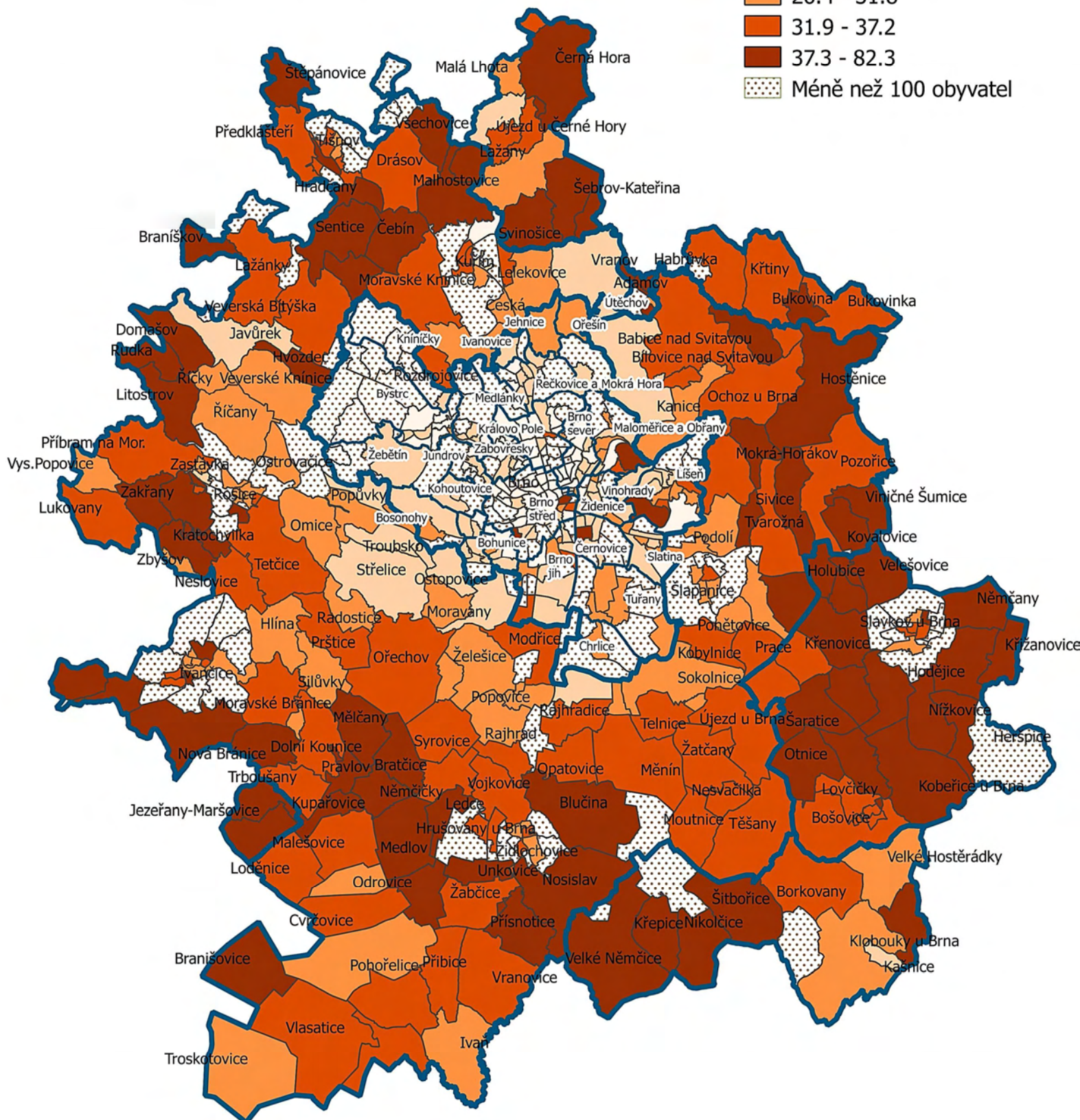
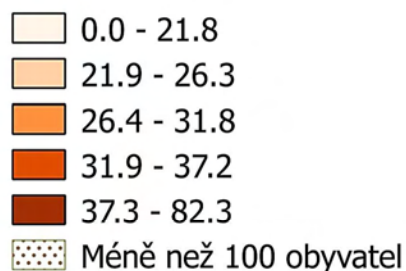
Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl zaměstn. v sek. sektoru (%)
1	Brno	Sadová	Kociánka	,0
2	Brno	Bohunice	Kejbaly	9,5
3	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	10,6
4	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	12,5
5	Brno	Veveří	Mášova	13,5
6	Brno	Brno-město	Brno-hrad Špilberk	14,5
7	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Kamenomlýnská	15,3
8	Brno	Stránice	Vaňkovo náměstí	15,5
9	Brno	Královo Pole	Pod Palackého vrchem	15,6
10	Brno	Stránice	Náměstí Míru	15,8
11	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Vinařská	16,4
12	Brno	Zábřovice (Brno-střed)	Bratislavská	16,5
13	Brno	Brno-město	Zelný trh	16,6
14	Brno	Královo Pole	Vysoká škola veterinární	16,7
15	Brno	Veveří	Gorkého	16,7
16	Brno	Brno-město	Janáčkovovo divadlo	17,0
17	Brno	Černá Pole (Brno-střed)	Třída Kpt. Jaroše	17,0
18	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Neumannova	17,0
19	Brno	Brno-město	Náměstí Svobody	17,0
20	Brno	Slatina	Šlapanická trať	17,2

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Podíl zaměstnaných v sekundár. sektoru (prům. a staveb.) ze zaměstnaných (%) Brněnská metropolitní oblast Data SLDB 2011 (ZSJ)

Legenda

Podíly v %

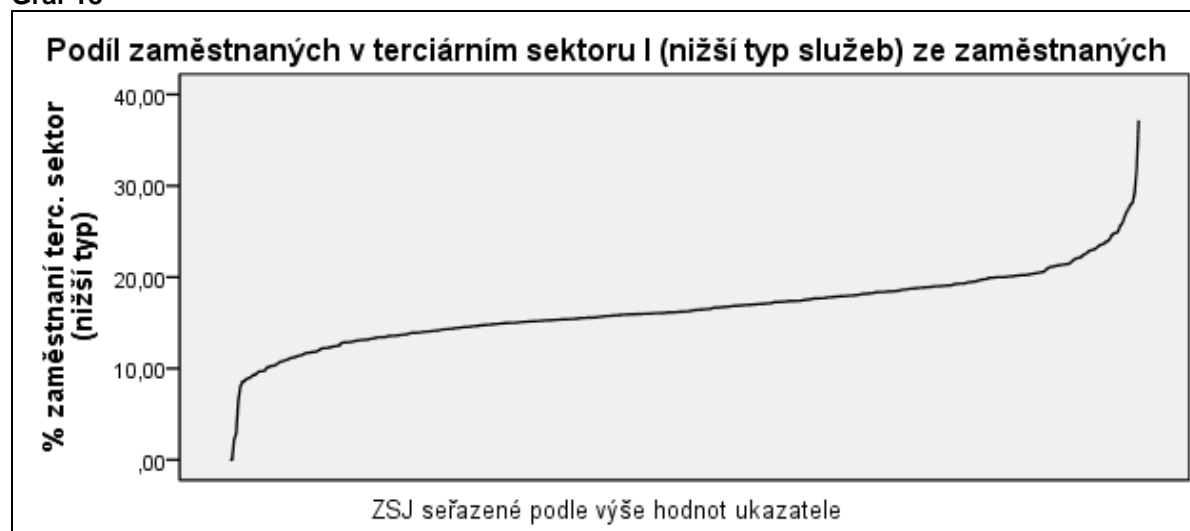
0 5 10 15 20 km

Podíl zaměstnaných v terciárním sektoru „I“ (nižší typ služeb) ze zaměstnaných (velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel + doprava a skladování)

Hovoříme-li o „terciárním sektoru I (nižším typu služeb)“ máme na mysli část terciárního sektoru, kde pro výkon profese zpravidla postačuje nižší střední vzdělání bez maturity. Křivka hodnot tohoto ukazatele roste relativně plynule, bez větších skoků. V obou tabulkách krajních hodnot („Horních 20“ a „Dolních 20“) zaznamenáváme mix ZSJ ze zázemí BMO i Brna. **Lokality s nejvyššími podíly osob zaměstnaných v této části „terciéru“ vytvářejí v kartogramu několik souvislých území. Najdeme je převážně v jižní části zázemí BMO, odkud se vinou k jižním, jihovýchodním, jihozápadním a zčásti i západním okrajům města Brna. V severní části zázemí BMO pozorujeme hodnoty jevu slabší. Na území města Brna se lze velmi zhruba přidržet již prezentovaného rozdělení na severozápadní a jihovýchodní část, s tím, že na jihovýchodě metropole zjišťujeme podíl pracovníků „nižšího terciéru“ silnější. Řada ZSJ zde spadá do pásma nejvyšších hodnot. Naopak v historickém centru města a dále směrem na severozápad jsou podíly zaměstnanců „nižšího terciéru“ nejslabší.** Uvnitř Brna tedy registrujeme analogickou situaci, jako tomu bylo u předešlého ukazatele.

Graf 18

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 19a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	% zaměstnaných v terc. sektoru I. (nižší typ služeb)
1	Odrovce	Odrovce	Odrovce	37,2
2	Brno	Dvorska	Dvorska	31,9
3	Brno	Slatina	Černovičky-Podstránská	29,3
4	Brno	Slatina	Šlapanická trať	28,1
5	Brno	Přízřenice	Přízřenice	27,9
6	Modřice	Modřice	Modřice-jih	27,5
7	Loděnice	Loděnice	Loděnice	27,1
8	Pohořelice	Nová Ves	Nová Ves	26,5
9	Kašnice	Kašnice	Kašnice	25,8
10	Klobouky u Brna	Bohumilice	Bohumilice	25,7
11	Tišnov	Tišnov	Záhon	25,0
12	Ponětovice	Ponětovice	Ponětovice	24,8
13	Telnice	Telnice	Nad hliníkem	24,8
14	Ivančice	Alexovice	Alexovice	24,6
15	Sobotovice	Sobotovice	Sobotovice	24,2
16	Cvrčovice	Cvrčovice	Cvrčovice	23,9
17	Brno	Slatina	Tuřanka	23,9
18	Troubsko	Troubsko	Troubsko	23,6
19	Brno	Horní Heršpice	Řeháková	23,6
20	Pohořelice	Pohořelice	Pohořelice	23,5

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 19b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	% zaměstnaných v terc. sektoru I. (nižší typ služeb)
1	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	,0
2	Brno	Sadová	Kociánka	,0
3	Brno	Černovice	Léčebný ústav	2,2
4	Brno	Štýřice	Stráň	2,9
5	Brno	Bohunice	Kejbaly	6,5
6	Malhostovice	Nuzířov	Nuzířov	8,0
7	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Špitálka	8,6
8	Brno	Stránice	Rezkova	8,6
9	Štěpánovice	Štěpánovice	Štěpánovice	8,9
10	Brno	Žabovřesky	Březinova	9,0
11	Brno	Stránice	Náměstí Míru	9,0
12	Habrůvka	Habrůvka	Habrůvka	9,3
13	Brno	Staré Brno	Žlutý kopec	9,3
14	Brno	Líšeň	Pod Stránskou skálou	9,5
15	Všechovice	Všechovice	Všechovice	9,7
16	Adamov	Adamov	Průmyslový obvod	9,7
17	Černá Hora	Černá Hora	Skleníky-Selkov	9,7
18	Brno	Stránice	Vaňkovo náměstí	9,8
19	Brno	Královo Pole	Pod Palackého vrchem	10,1
20	Závist	Závist	Závist	10,2

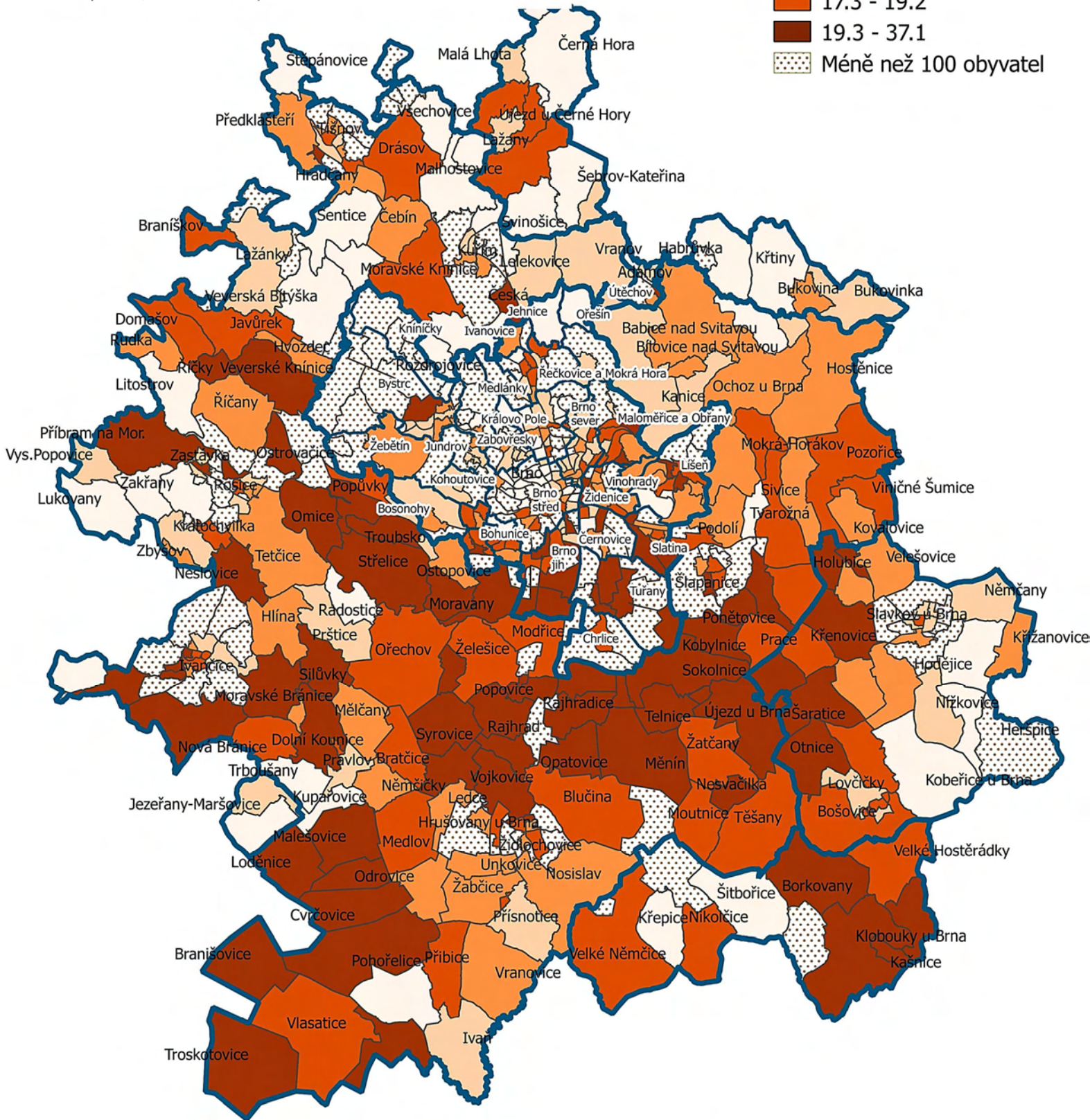
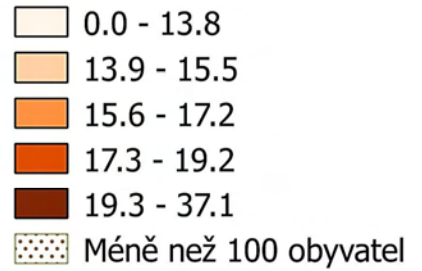
Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Podíl zaměstnaných v terciárním sektoru "I" (nižší typ služeb) ze zaměstnaných (%) Brněnská metropolitní oblast Data SLDB 2011 (ZSJ)

(Velko a maloobchod; opravy a údržba motor. vozidel;
doprava; skladování.)

Legenda

Podíly v %

0 5 10 15 20 km

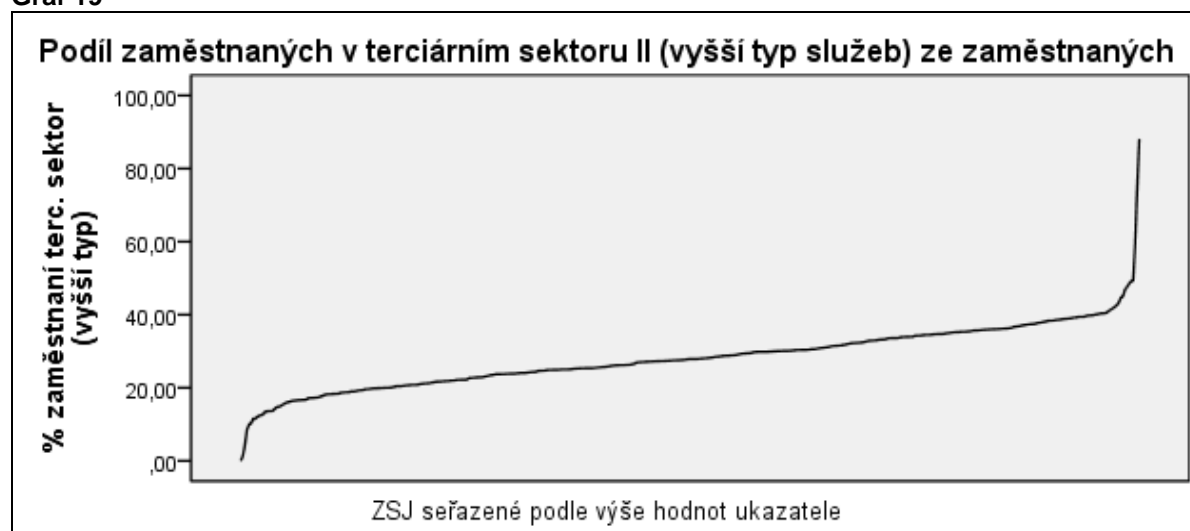

Podíl zaměstnaných v terciárním sektoru „II“ (vyšší typ služeb) ze zaměstnaných

(činnosti v oblasti nemovitostí, profesní, vědecké a technické činnosti a administrativní a podpůrné činnosti + veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení + vzdělávání + zdravotní a sociální péče)

U profesí zařazených do vyššího typu služeb v terciárním sektoru je zpravidla vyžadováno vyšší vzdělání, velmi často vysokoškolské. Křivka celkového rozložení základních sídelních jednotek seřazených podle podílů zaměstnaných v terciárním sektoru „II“ roste relativně plynule; přestože se v pravé části grafu obrací strmě vzhůru, jednotlivé údaje zde neoddělují veliké rozestupy. V tabulce maximálních hodnot „*Horních 20*“, dominují územní jednotky z Brna. V tabulce „*Dolních 20*“ převládají lokality ze zázemí BMO. Kartogram tak poskytuje jakýsi zrcadlový obraz předchozích dvou ukazatelů. **Podíly zaměstnanců těchto kvalifikovaných (vyšších) služeb rostou v BMO s blízkostí metropole a uvnitř města Brna jsou nejvyšší. Současně platí, že v jihovýchodní části Brna najdeme podíly osob zaměstnaných ve „vyšším“ terciéru slabší (Zábrdovice, Brno Jih, Chrlice, Tuřany, Slatina, zčásti Maloměřice a také stará část Líšně). Z kartogramu je též patrné, že široké území jihu a jihovýchodu BMO spadá do nejslabšího pásma hodnot ukazatele.**

Graf 19

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 20a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	% zaměstnaných v terc. sektoru II. (vyšší typ služeb)
1	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	88,1
2	Brno	Bohunice	Kejbaly	75,0
3	Brno	Sadová	Kociánka	60,0
4	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Neumannova	49,4
5	Brno	Stránice	Rezkova	49,2
6	Brno	Královo Pole	Vysoká škola veterinární	48,5
7	Brno	Stránice	Náměstí Míru	47,6
8	Brno	Stránice	Vaňkovo náměstí	46,9
9	Brno	Žabovřesky	Březinova	45,1
10	Brno	Žabovřesky	U vodárny	44,7
11	Brno	Medlánky	Sídlíště Jabloňová	43,4
12	Brno	Bystrc	Kamechy-východ	42,7
13	Brno	Lesná	Loosova	42,2
14	Brno	Žabovřesky	Makovského náměstí	41,8
15	Brno	Řečkovice	Družstevní	41,4
16	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Kamenomlýnská	41,1
17	Brno	Staré Brno	Žlutý kopec	40,5
18	Brno	Veveří	Konečného náměstí	40,4
19	Brno	Žabovřesky	Chládkova	40,4
20	Brno	Bystrc	Foltýnova	40,4

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 20b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	% zaměstnaných v terc. sektoru II. (vyšší typ služeb)
1	Brno	Komárov	Hněvkovského	,0
2	Brno	Štýřice	Stráň	1,5
3	Brno	Královo Pole	Křížkova	4,6
4	Kupařovice	Kupařovice	Kupařovice	8,5
5	Brno	Černovice	Léčebný ústav	10,0
6	Odrovice	Odrovice	Odrovice	10,3
7	Brno	Líšeň	Pod Stránskou skálou	11,5
8	Ledce	Ledce	Ledce	11,5
9	Pohořelice	Smolín	Smolín	12,0
10	Holubice	Holubice	Holubice-u nádraží	12,4
11	Pravlov	Pravlov	Pravlov	12,5
12	Pohořelice	Pohořelice	Velký Dvůr	12,8
13	Klobouky u Brna	Bohumilice	Bohumilice	13,5
14	Litostrov	Litostrov	Litostrov	13,6
15	Šitbořice	Šitbořice	Šitbořice	13,6
16	Němčičky	Němčičky	Němčičky	13,6
17	Jezeřany-Maršovice	Jezeřany-Maršovice	Jezeřany	13,8
18	Blučina	Blučina	Blučina	14,5
19	Pohořelice	Nová Ves	Nová Ves	14,8
20	Malešovice	Malešovice	Malešovice	14,8

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Podíl nezaměstnaných¹⁴ z ekonomicky aktivních

Jak signalizuje křivka grafu, podíly nezaměstnaných mezi lokalitami BMO narůstají pozvolna, avšak malý počet území je zasažen nezaměstnaností velmi dramaticky. Z tabulky „*Horních 20*“ je zřejmé, že **lokality nejvíce postižené nezaměstnaností patří zejména do jihovýchodního segmentu vnitřního města (řada z nich leží na území Zábřovic a Trnité), ovšem do nejvyššího pásma hodnot spadají i plochy historického centra Brna.** Nejvyšší podíl nezaměstnaných byl při sčítání zjištěn v ZSJ „*Maloměřické nádraží*“ z Maloměřic. Výčet ZJS s nejslabšími hodnotami nezaměstnanosti (tabulka „*Dolních 20*“) je mixem lokalit Brna a obcí zázemí BMO. Z kartogramu je zřejmé, že **obce zázemí BMO s nejvyššími hodnotami nezaměstnanosti leží nejčastěji při okrajích šetřené oblasti.** Patrně to souvisí s mixem více faktorů (např. se vzděláním dotyčných osob, se strukturou a množstvím pracovních příležitostí v nejbližším okolí, jakož i se skutečností, že vyšší náklady na dojížděku do zaměstnání, například do Brna, již snižují rentabilitu potenciálního výdělku).

Graf 20

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

¹⁴ V definici „*ekonomicky aktivních*“, jak jsme již uvedli, jsou zahrnuti také *nezaměstnaní*, a to jako „všechny osoby 15leté a starší, které byly v rozhodný okamžik sčítání lidu bez práce, hledaly aktivně práci a byly připraveny k nástupu do práce.“

[http://www.scitani.cz/csu/2012ediciplan.nsf/t/A10032781A/\\$File/36820214.pdf](http://www.scitani.cz/csu/2012ediciplan.nsf/t/A10032781A/$File/36820214.pdf)

Tabulka 21a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl nezaměst. z ekon. aktiv. (%)
1	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	66,7
2	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Soudní	37,0
3	Brno	Černovice	Léčebný ústav	33,3
4	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Bratislavská	29,4
5	Brno	Trnitá (Brno-střed)	Skořepka	28,5
6	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Hvězdová	27,8
7	Brno	Trnitá (Brno-střed)	Stavební	25,6
8	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Spolková	24,3
9	Tišnov	Tišnov	Červený mlýn	24,1
10	Pohořelice	Pohořelice	Velký Dvůr	22,5
11	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Markéty Kuncové	20,3
12	Brno	Staré Brno	Pekařská	19,6
13	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Příční	18,6
14	Brno	Trnitá (Brno-střed)	Přízová	18,3
15	Adamov	Adamov	Průmyslový obvod	17,7
16	Dolní Kounice	Dolní Kounice	Stráně	17,7
17	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Vranovská	17,3
18	Brno	Trnitá (Brno-střed)	Masná	17,0
19	Brno	Husovice	Svitavská	16,9
20	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Špitálka	16,7

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 21b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl nezaměst. z ekon. aktiv. (%)
1	Brno	Sadová	Kociánka	,0
2	Malá Lhota	Malá Lhota	Malá Lhota	1,5
3	Brno	Štýřice	Stráň	1,5
4	Hvozdec	Hvozdec	Hvozdec	1,6
5	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	2,4
6	Brno	Žabovřesky	U vodárny	3,0
7	Malešovice	Malešovice	Malešovice	3,1
8	Ledce	Ledce	Ledce	3,3
9	Brno	Sadová	Kociánka-Hamerláky	3,4
10	Židlochovice	Židlochovice	Cezavy II	3,9
11	Brno	Líšeň	Líšeň-cihelna	3,9
12	Popůvky	Popůvky	Popůvky-sever	4,0
13	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Pod oborou	4,1
14	Brno	Bosonohy	Bosonohy-sever	4,1
15	Vojkovice	Vojkovice	Vojkovice	4,2
16	Česká	Česká	Česká	4,6
17	Černá Hora	Černá Hora	Skleníky-Selkov	4,6
18	Brno	Stránice	Vaňkovo náměstí	4,6
19	Braníškov	Braníškov	Braníškov	4,6
20	Brno	Obřany	Hradiska	4,7

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Hustota bytů (celkový počet bytů na hektar)

Svislá osa grafu s hodnotou přesahující „120“ (bytů na hektar) prozrazuje odlišnou konstrukci ukazatele. Výčet lokalit s nejvyššími počty bytů na hektar (tabulka „Horních 20“) zahrnuje výhradně brněnské ZSJ. Nejčastěji mezi nimi nacházíme čtvrti vnitřního města, ale hustá bytová zástavba je typická i pro obytná sídliště (například v *Bystrci*). Kartogram celkově potvrzuje charakteristické rozdílnosti velkoměsta a jeho zázemí. Hodnoty nejvyššího pásma hustoty bytů identifikujeme mimo Brno pouze sporadicky, a to v lokalitách menších středisek BMO (*Ivančice, Kuřim, Tišnov*). Naprostá většina ostatních obcí zázemí BMO spadá do dvou nejnižších pásem hodnot jevu (0 až 1 byt na hektar). V Brně pozorujeme nejvyšší hustotu bytů v jeho severozápadní části. Identifikujeme zde podélné segmenty husté bytové zástavby, vycházející od historického centra města směrem k severozápadu a severovýchodu.

Graf 21

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 22a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Hustota bytů (počet na hektar)
1	Brno	Veveří	Dřevařská	123,5
2	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Spolková	114,2
3	Brno	Žabovřesky	Pod kaštany	109,1
4	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Bratislavská	94,7
5	Brno	Staré Brno	Pekařská	91,3
6	Brno	Bystrc	Teyschlova	91,2
7	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Merhautova	86,1
8	Brno	Veveří	Mášova	82,5
9	Brno	Ponava	Skřivanova	78,8
10	Brno	Veveří	U stadiónu	70,7
11	Brno	Veveří	Konečného náměstí	70,4
12	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Soudní	69,0
13	Brno	Veveří	Gorkého	68,8
14	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Hoblíkova	64,3
15	Brno	Staré Brno	Václavská	62,0
16	Brno	Bohunice	Bohunice-střed	62,0
17	Brno	Lesná	Slavičkova-Ibsenova	61,2
18	Brno	Královo Pole	Vackova	58,4
19	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Hvězdová	58,0
20	Brno	Žabovřesky	Chládkova	57,3

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 22b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

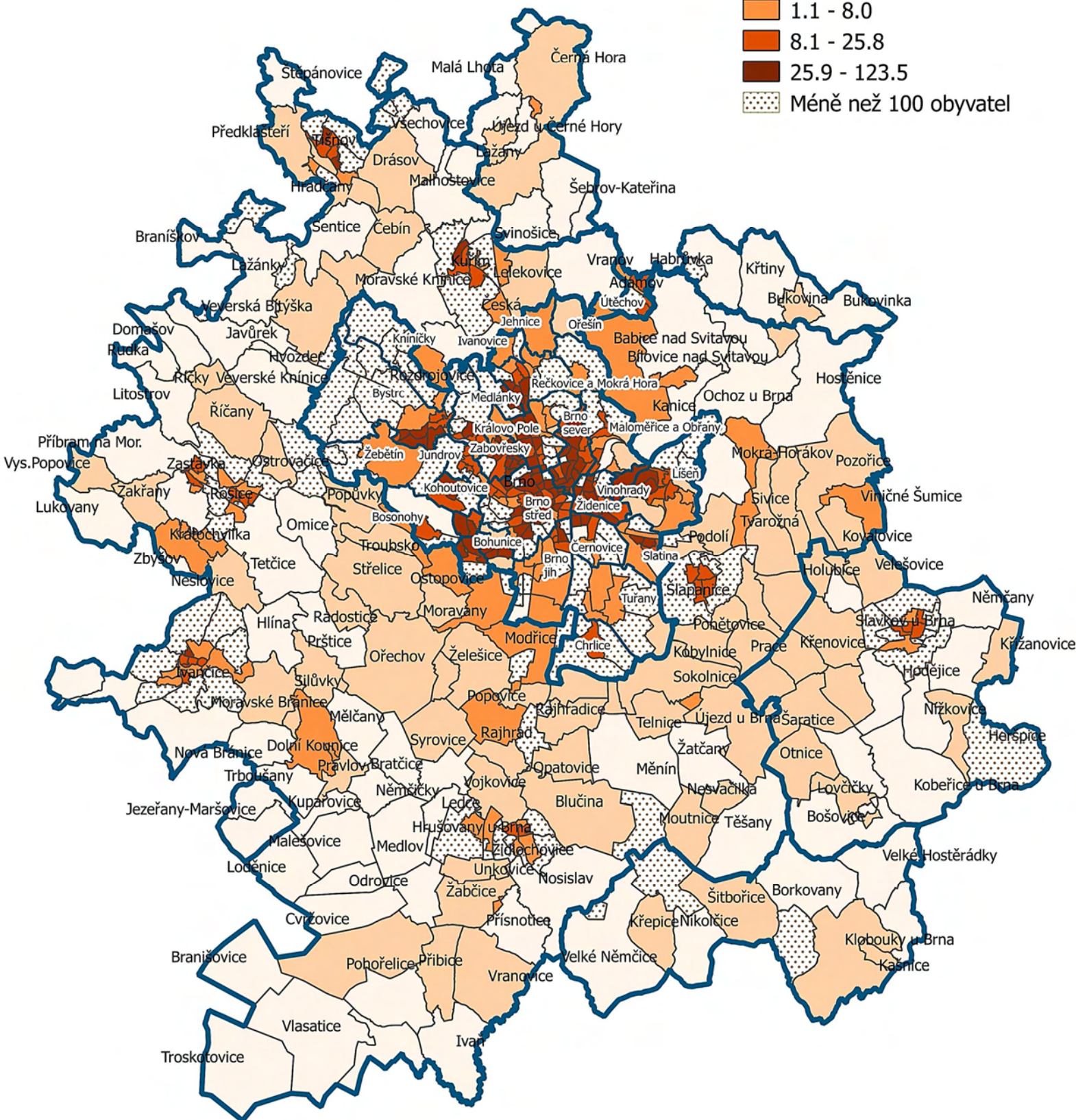
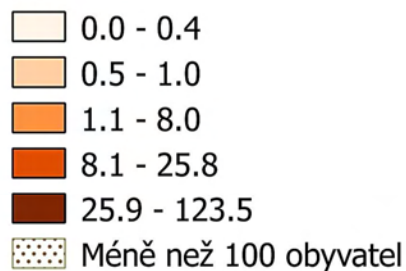
Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Hustota bytů (počet na hektar)
1	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	,02
2	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	,03
3	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	,06
4	Litostrov	Litostrov	Litostrov	,08
5	Pohořelice	Pohořelice	Velký Dvůr	,09
6	Ivančice	Budkovice	Budkovice	,11
7	Hostěnice	Hostěnice	Hostěnice díl 1+2	,12
8	Javůrek	Javůrek	Javůrek	,12
9	Troskotovice	Troskotovice	Troskotovice	,13
10	Vlasatice	Vlasatice	Vlasatice	,13
11	Brno	Černovice	Léčebný ústav	,13
12	Pohořelice	Smolín	Smolín	,15
13	Hlína	Hlína	Hlína	,16
14	Odrovice	Odrovice	Odrovice	,16
15	Holubice	Holubice	Na Knížecku	,16
16	Klobouky u Brna	Bohumilice	Bohumilice	,17
17	Brno	Bosonohy	Bosonohy-sever	,17
18	Kobeřice u Brna	Kobeřice u Brna	Kobeřice u Brna	,18
19	Pohořelice	Nová Ves	Nová Ves	,19
20	Habrůvka	Habrůvka	Habrůvka	,20

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Hustota bytů (celkový počet bytů na hektar) Brněnská metropolitní oblast Data SLDB 2011 (ZSJ)

Legenda

Počet bytů /ha

0 5 10 15 20 km

Podíl bytů užívaných 1 osobou z celku obydlených bytů

V případě *podílu bytů užívaných 1 osobou* se opět se setkáváme s křivkou grafu s ostrým zlomem, signalizujícím nerovnoměrné rozložení hodnot ukazatele. Tabulka „*Horních 20*“ zobrazuje téměř beze zbytku brněnské územní jednotky, přičemž vrchol řady ZSJ reprezentují specifické lokality (s domovy pro seniory, ubytovny, etc.). **Nápadný rozdíl mezi Brnem a jeho zázemím dokládá kartogram. Velké plochy ve městě Brně spadají do nejvyššího pásma hodnot ukazatele (35 až 100 % bytů užívaných jedinou osobou). Segmenty území Brna s vysokým podílem těchto „single“ domácností vycházejí z historického středu města a směřují k severozápadu, severovýchodu, jihozápadu i jihovýchodu. Pouze ojediněle nalezneme takové lokality mimo území Brna. Zpravidla patří k ZSJ v ostatních lidnatějších střediscích BMO, konkrétně *Kuřimi, Tišnovu, Adamovu a Židlochovicím.***

Graf 22

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 23a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl bytů užív. 1 osobou (%)
1	Brno	Sadová	Kociánka	100,0
2	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	100,0
3	Brno	Štýřice	Stráň	83,3
4	Brno	Líšeň	Pod Stránskou skálou	70,3
5	Brno	Černá Pole (Brno-Královo Pole)	Nad cihelnou	59,0
6	Brno	Černovice	Tržní	49,8
7	Brno	Trnitá (Brno-střed)	Masná	48,9
8	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Pod Hády	48,7
9	Brno	Žabovřesky	Náměstí Svornosti	47,6
10	Brno	Veveří	Mášova	46,1
11	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Soudní	45,8
12	Brno	Královo Pole	Herčíkova	45,4
13	Brno	Královo Pole	Mojmírovo náměstí	45,0
14	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Špitálka	44,4
15	Brno	Štýřice	Havlenova	44,0
16	Brno	Štýřice	Bakalovo nábřeží	44,0
17	Brno	Staré Brno	Václavská	43,9
18	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Stará osada	43,5
19	Brno	Slatina	Tuřanka	43,5
20	Brno	Královo Pole	Palackého	43,4

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 23b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

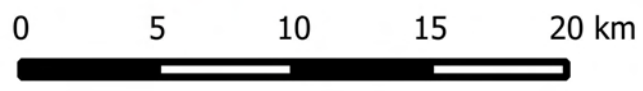
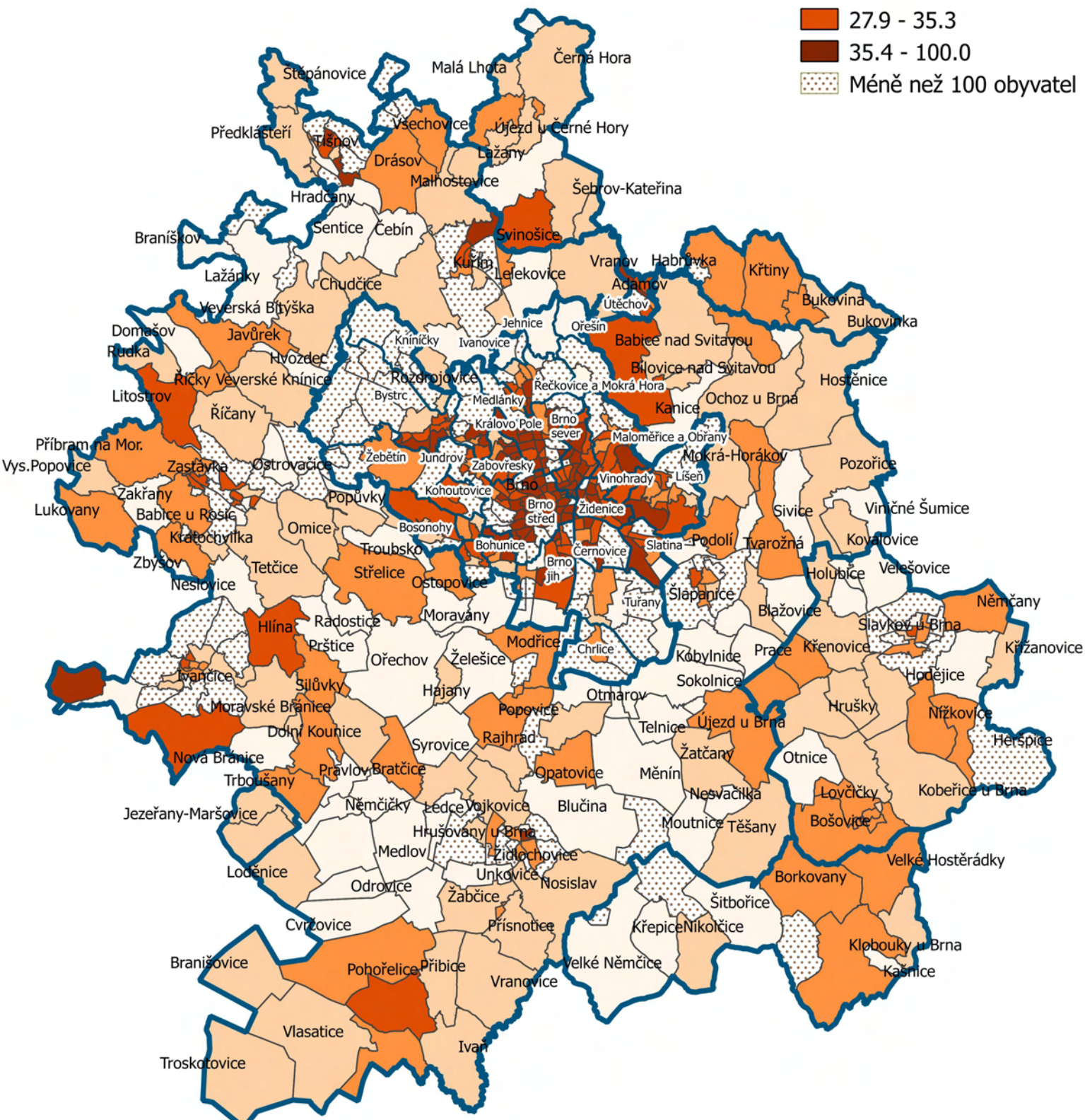
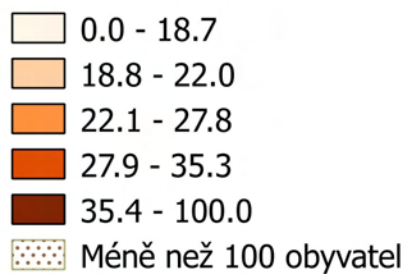
Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl bytů užív. 1 osobou (%)
1	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	,0
2	Holubice	Holubice	Na Knížecku	5,3
3	Babice u Rosic	Babice u Rosic	U Zastávky	6,4
4	Dolní Kounice	Dolní Kounice	Stráně	6,7
5	Troubsko	Troubsko	Troubsko-u zastávky	9,1
6	Odrovce	Odrovce	Odrovce	9,7
7	Němčičky	Němčičky	Němčičky	9,9
8	Hradčany	Hradčany	Hradčany	10,8
9	Blažovice	Blažovice	Blažovice	11,6
10	Telnice	Telnice	Nad hliníkem	12,8
11	Brno	Líšeň	Kostelíček	12,8
12	Březina (dříve Blansko)	Březina	Proseč	12,9
13	Holubice	Holubice	Holubice-u nádraží	12,9
14	Šitbořice	Šitbořice	Šitbořice	13,2
15	Černá Hora	Černá Hora	Skleníky-Selkov	13,2
16	Zbýšov	Zbýšov	Čtvrť Anenská	13,3
17	Sentice	Sentice	Sentice	13,5
18	Unkovice	Unkovice	Unkovice	13,6
19	Křepice	Křepice	Křepice	13,7
20	Rebešovice	Rebešovice	Rebešovice	13,8

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

**Podíl bytů užívaných 1 osobou
z celku obydlených bytů (%)
Brněnská metropolitní oblast
Data SLDB 2011 (ZSJ)**

Legenda

Podíly v %

Podíl bytů užívaných 5 a více osobami z celku obydlých bytů

Kontrastem vůči předešlému popisu jsou charakteristiky ukazatele „*podíl bytů užívaných 5 a více osobami z celku obydlých bytů*“. Kontrastní je jak vzhled křivky grafu, tak obsah tabulek krajních hodnot, tak i charakter kartogramu. Hodnoty křivky grafu narůstají relativně plynule. **ZSJ s nejvyššími podíly takto hustě obydlých bytů (v tabulce *Horních 20*) patří ponejvíce k obcím zázemí BMO. V kartogramu jsou jasně rozpoznatelné rozsáhlé plochy, zejména na jihu BMO, s nejvyššími podíly těchto vydatně zalidněných bytů. Mimoto jsou takové případy ZSJ nepravidelně rozsety vně hranic města Brna. V menší míře nacházíme takové ZSJ i uvnitř Brna, a to spíše u jeho vnějších okrajů a častěji na jihu. Jinými slovy, centrum města a přilehlé plochy směrem na sever/severozápad obsahují jen minimum bytů s pěti a vícečlennými domácnostmi.**

Graf 23

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 24a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl bytů užívan. 5 a více osobami (%)
1	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	33,3
2	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	33,3
3	Němčičky	Němčičky	Němčičky	30,9
4	Kupařovice	Kupařovice	Kupařovice	29,0
5	Holubice	Holubice	Na Knížecku	26,3
6	Holubice	Holubice	Holubice-u nádraží	25,8
7	Brno	Dvorska	Dvorska	25,7
8	Nesvačilka	Nesvačilka	Nesvačilka	24,0
9	Brno	Bohunice	Pomologický ústav	23,5
10	Brno	Královo Pole	Křížíkova	22,9
11	Telnice	Telnice	Telnice	22,4
12	Závist	Závist	Závist	22,2
13	Sivice	Sivice	Sivice	22,1
14	Pravlov	Pravlov	Pravlov	22,1
15	Měnín	Měnín	Měnín	21,6
16	Blažovice	Blažovice	Blažovice	21,5
17	Jezeřany-Maršovice	Jezeřany-Maršovice	Jezeřany	21,1
18	Lažánky	Lažánky	Lažánky	21,0
19	Šitbořice	Šitbořice	Šitbořice	20,7
20	Prace	Prace	Prace	20,5

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 24b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

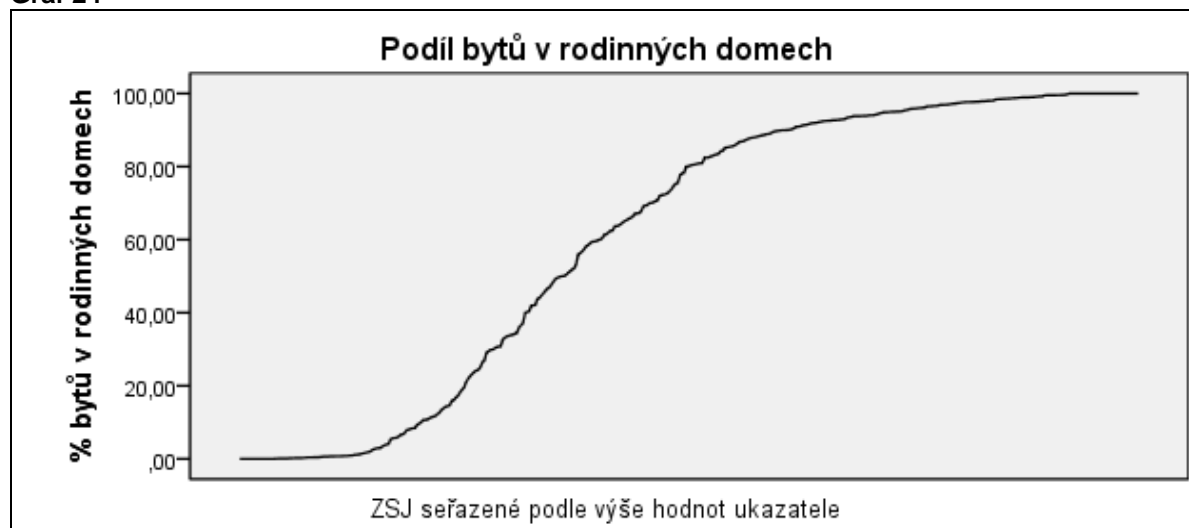
Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl bytů užívan. 5 a více osobami (%)
1	Brno	Sadová	Kociánka	,0
2	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	,0
3	Brno	Černá Pole (Brno-Královo Pole)	Nad cihelnou	,0
4	Brno	Komárov	Hněvkovského	,0
5	Brno	Černovice	Léčebný ústav	,0
6	Brno	Černovice	Tržní	,8
7	Brno	Líšeň	Pod Stránskou skálou	,9
8	Brno	Žabovřesky	Náměstí Svornosti	1,2
9	Brno	Bystrc	Kamechy-východ	1,3
10	Brno	Slatina	Tuřanka	1,9
11	Brno	Žabovřesky	Chládkova	1,9
12	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Pod Zlatou horou	2,2
13	Brno	Veveří	Dřevařská	2,2
14	Brno	Žabovřesky	Pod kaštiny	2,4
15	Brno	Žabovřesky	Žabovřesky-sever	2,4
16	Brno	Lesná	Slavíčková-Ibsenova	2,4
17	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Náměstí SNP	2,5
18	Brno	Řečkovice	U Kuřimské	2,5
19	Brno	Lesná	Heleny Malířové-Haškova	2,6
20	Rosice	Rosice	Újezd	2,7

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Podíl bytů v rodinných domech

Příkladem ukazatele, který dobře diferencuje naše ZSJ je *podíl bytů v rodinných domech*. (Průběh tohoto ukazatele se blíží „S-křivce“.) Více než dvacítka základních sídelních jednotek dosahuje stoprocentního podílu rodinných domů. Přirozeně, velká většina z nich patří do zázemí BMO. Tomu odpovídá i obraz kartogramu. **Obce, naplňující pásmo nejvyšších hodnot jevu (87 až 100 % bytů v rodinných domech), jsou relativně pravidelně rozprostřeny po ploše celého zázemí metropolitní oblasti. V severní části zázemí BMO jsou to častěji ZSJ ležící při jejích okrajích, jihozápadní cíp BMO má hodnoty slabší. Kontrastující obraz zaznamenáváme v Brně. V centru města a jeho okolí jsou podíly bytů v rodinných domech mizivé. Vysoké podíly rodinných domů nacházíme v Brně při východním, jihovýchodním a jižním a okraji města.** (Pokud bychom uplatnili jemnější měřítko, měli bychom možnost vidět, že podíly rodinných domů jsou obecně vysoké při okrajích Brna.)

Graf 24

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 25a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl bytů v rod. domech (%)
1	Brno	Dvorská	Dvorská	100,0
2	Závist	Závist	Závist	100,0
3	Jezeřany-	Jezeřany-Maršovice	Jezeřany	100,0
4	Braníškov	Braníškov	Braníškov	100,0
5	Šlapanice	Bedřichovice	Bedřichovice	100,0
6	Malá Lhota	Malá Lhota	Malá Lhota	100,0
7	Štěpánovice	Štěpánovice	Štěpánovice	100,0
8	Velatice	Velatice	Velatice	100,0
9	Dolní Kounice	Dolní Kounice	Za lomem	100,0
10	Ivančice	Řeznovice	Řeznovice	100,0
11	Otmarov	Otmarov	Otmarov	100,0
12	Kašnice	Kašnice	Kašnice	100,0
13	Šebrov-Kateřina	Svatá Kateřina	Svatá Kateřina	100,0
14	Brno	Líšeň	Kostelíček	100,0
15	Hradčany	Hradčany	Hradčany	100,0
16	Ivančice	Budkovice	Budkovice	100,0
17	Dolní Kounice	Dolní Kounice	Stráně	100,0
18	Prštice	Prštice	Prštice	100,0
19	Šebrov-Kateřina	Šebrov	Šebrov	100,0
20	Troubsko	Troubsko	Veselka	100,0

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 25b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

Pořadí ¹⁵	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl bytů v rod. domech (%)
1	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	,00
2	Brno	Černá Pole (Brno-Královo Pole)	Nad cihelnou	,00
3	Brno	Líšeň	Pod Stránskou skálou	,00
4	Brno	Žabovřesky	Náměstí Svornosti	,00
5	Brno	Bystrc	Kamechy-východ	,00
6	Brno	Žabovřesky	Chládkova	,00
7	Brno	Lesná	Slavičkova-Ibsenova	,00
8	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Náměstí SNP	,00
9	Brno	Bystrc	Teyschlova	,00
10	Brno	Staré Brno	Rybářská	,00
11	Brno	Veveří	Mášova	,00
12	Brno	Maloměřice (Brno-Vinohrady)	Na mateří	,00
13	Brno	Žábrdovice (Brno-sever)	Tkalcovská	,00
14	Zbýšov	Zbýšov	Čtvrť Sička	,00
15	Brno	Žábrdovice (Brno-sever)	Soudní	,00
16	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	,00
17	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	,00
18	Brno	Starý Lískovec	Mikulášskovo náměstí	,03
19	Brno	Ponava	Ptašínského	,06
20	Brno	Žabovřesky	Pod kaštany	,08

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

¹⁵ Data v tabulce „Dolních 20“ (tam, kde jsou pouze nulové hodnoty) nelze jednoznačně seřadit.

Podíl bytů v rodinných domech (%)

Brněnská metropolitní oblast

Data SLDB 2011 (ZSJ)

Legenda

Podíly v %

0.0 - 62.8

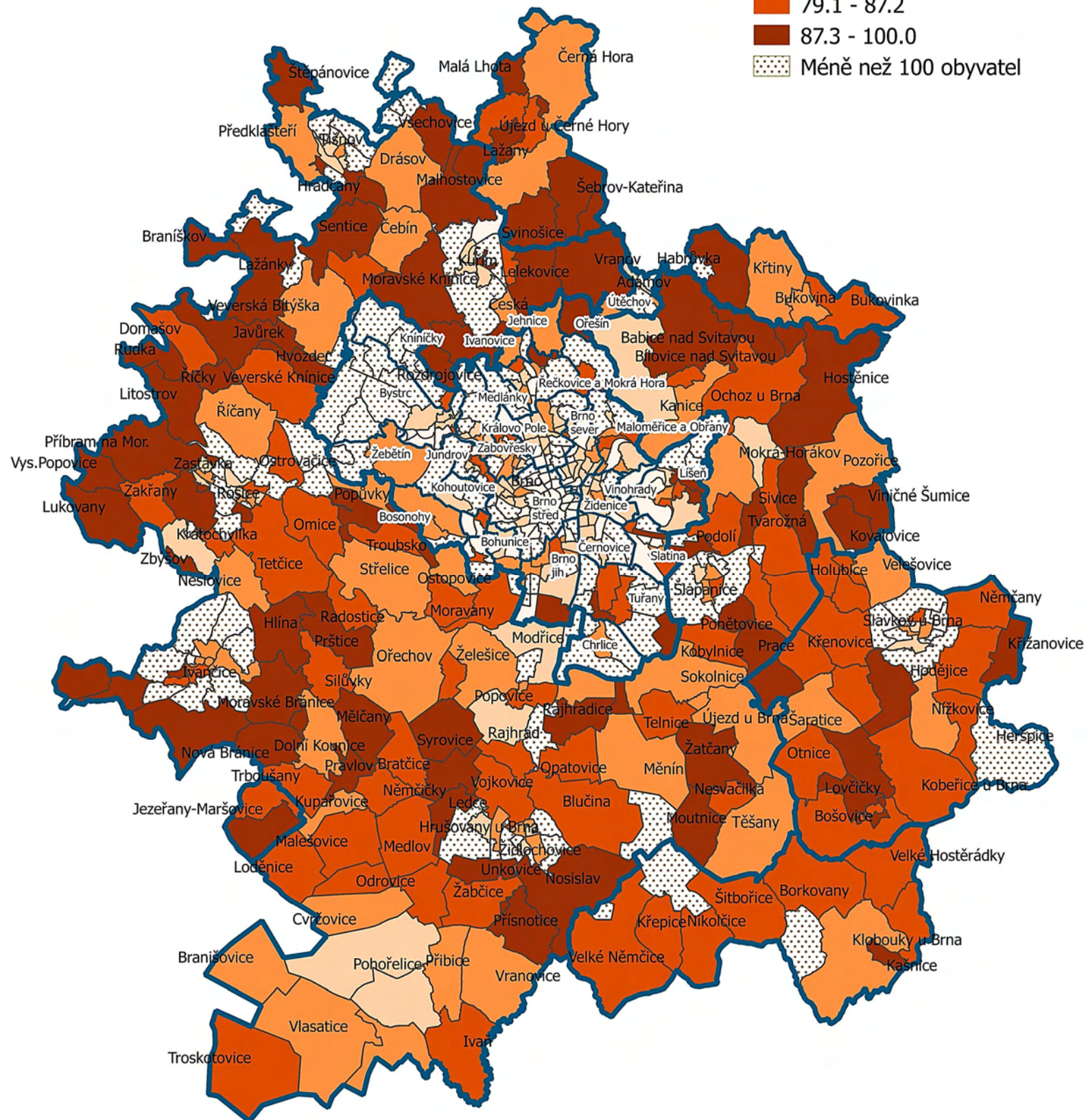
62.9 - 73.8

73.9 - 79.0

79.1 - 87.2

87.3 - 100.0

Méně než 100 obyvatel

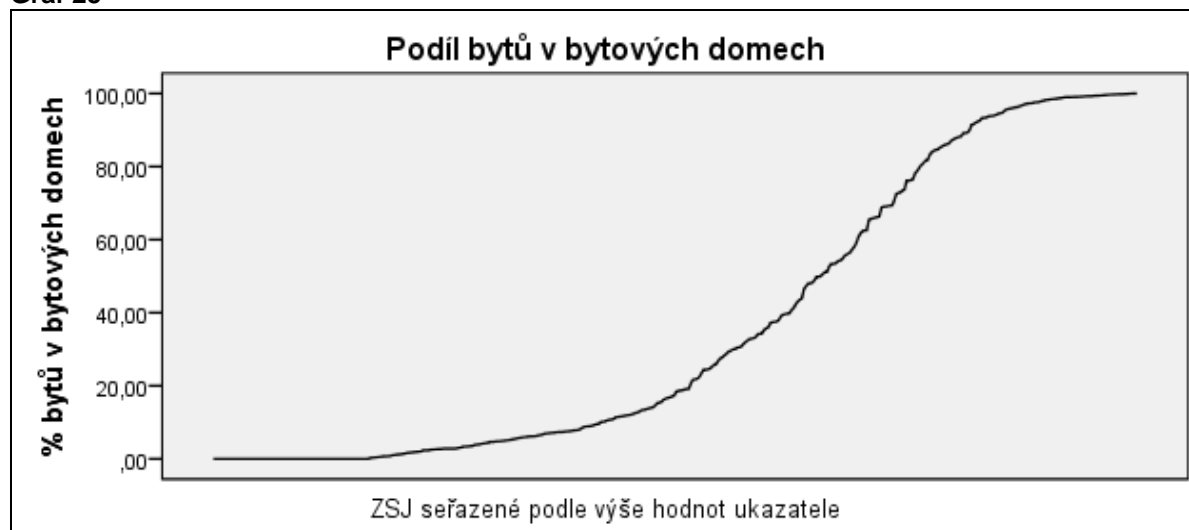
0 5 10 15 20 km

Podíl bytů v bytových domech

Podíly bytů v bytových domech představují (podobně jako v předchozím případě) ukazatel, který rozlišuje v plném rozsahu. Křivka grafu napovídá, že 100procentního podílu bytových domů a hodnot tomu blízkých naplňuje několik desítek ZSJ. Na druhém konci kontinua našich ZSJ (v grafu vlevo, respektive v tabulce „Dolních 20“) pozorujeme analogickou situaci: obdobný je i rozsah případů „nulových“ a nule blízkých hodnot ukazatele. Tabulka krajních hodnot („Horních 20“) i obraz kartogramu naznačují pozitivní vazbu bytových domů a jádra metropole. **Nejvyšší podíly bytových domů zjišťujeme v centru Brna, i ve vnitřním městě, ale též v periferních sídlištních lokalitách Brna s panelovou (respektive panel nahrazující) zástavbou. V zázemí BMO nacházíme obecně podíly bytových domů slabší.** Výskyt maximálního pásma hodnot zjišťujeme v zázemí BMO spíše výjimečně, a to v menších ZSJ, která přináležejí k lidnatějším střediskům BMO (*Ivančice, Rosice, Tišnov, Adamov* či *Slavkov*).

Graf 25

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 26a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl bytů v byt. domech (%)
1	Zbýšov	Zbýšov	Čtvrť Sička	100,0
2	Brno	Maloměřice (Brno-Vinohrady)	Na mateří	100,0
3	Brno	Bystrc	Kamechy-východ	100,0
4	Brno	Bystrc	Teyschlova	100,0
5	Brno	Žabovřesky	Náměstí Svornosti	99,9
6	Brno	Žabovřesky	Chládkova	99,9
7	Brno	Bohunice	Okrouhlá	99,8
8	Brno	Starý Lískovec	Mikuláškovo náměstí	99,8
9	Brno	Nový Lískovec	Kamenný vrch	99,8
10	Brno	Líšeň	Líšeň-sever	99,8
11	Brno	Lesná	Slavičkova-Ibsenova	99,8
12	Brno	Bystrc	Vejrostova	99,7
13	Brno	Staré Brno	Rybářská	99,7
14	Brno	Bystrc	Bystrc-jih	99,7
15	Brno	Žabrdovice (Brno-sever)	Soudní	99,6
16	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Náměstí SNP	99,6
17	Brno	Veveří	Dřevařská	99,5
18	Brno	Královo Pole	Herčíkova	99,4
19	Brno	Žabovřesky	Pod kaštany	99,4
20	Adamov	Adamov	Ptačí svatyně	99,4

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 26b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

Pořadí ¹⁶	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl bytů v byt. domech (%)
1	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	,00
2	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	,00
3	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	,00
4	Brno	Sadová	Kociánka	,00
5	Brno	Slatina	Šlapanická trať	,00
6	Holubice	Holubice	Holubice-u nádraží	,00
7	Brno	Jundrov (Brno-Jundrov)	Veslařská	,00
8	Holubice	Holubice	Na Knížecku	,00
9	Brno	Slatina	Hviezdoslavova	,00
10	Hvozdec	Hvozdec	Hvozdec	,00
11	Tišnov	Tišnov	Záhon	,00
12	Tišnov	Tišnov	Trnec	,00
13	Hlína	Hlína	Hlína	,00
14	Rudka	Rudka	Rudka	,00
15	Habrůvka	Habrůvka	Habrůvka	,00
16	Brno	Medlánky	Náměstí Odboje	,00
17	Brno	Líšeň	Mariánské údolí	,00
18	Lovčičky	Lovčičky	Lovčičky	,00
19	Jinačovice	Jinačovice	Jinačovice	,00
20	Brno	Mokrá Hora	Tumaňanova	,00

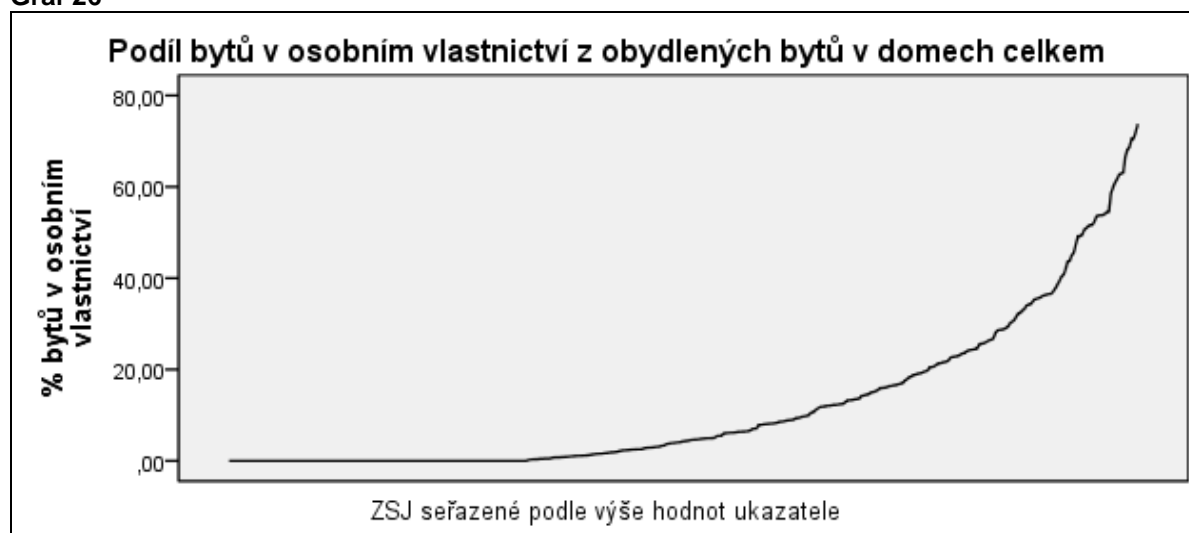
Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

¹⁶ Data v tabulce „Dolních 20“ (tam, kde jsou pouze nulové hodnoty) nelze jednoznačně seřadit.

Podíl bytů v osobním vlastnictví z obydlených bytů v domech celkem

U této proměnné jsme se uchýlili k užití odlišného algoritmu výpočtu intervalů pro kartogram. Kvůli charakteru rozložení jevu s větším počtem nulových hodnot (viz graf) se opřeme o algoritmus *Natural Breaks (Jenks)*¹⁷ namísto kvintilů. Do jisté míry se ovšem připravujeme o schopnost vizuální komparace tohoto kartogramu s většinou ostatních našich kartogramů. V případě podílů bytů v osobním vlastnictví pozorujeme **kontrast mezi Brnem a zázemím BMO. Maximální hodnoty** (viz tabulka *Horních 20* a také kartogram) **najdeme v Brně, a to často v obytných (panelových) souborech mimo historické centrum města i jeho nejbližší okolí. Mimo Brno lze nalézt výskyt ZSJ v maximálním pásmu hodnot (45-74 %) pouze v nemnoha případech.** Jedná se o ZSJ, které jsou součástí lidnatějších středisek BMO (*Ivančice, Rosice, Tišnov, Kuřim, Adamov, Židlochovice*). **V ostatních částech BMO je výskyt bytů v osobním vlastnictví velmi slabý.**

Graf 26

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

¹⁷ Tato metoda hledá přirozené zákonitosti a seskupení v datech a vytváří třídy kolem těchto přirozených skupin. Hranice tříd jsou tedy definovány v místech s relativně velkými rozdíly v datech (Krtička, Adamec, Bednář 2012: 74).

Tabulka 27a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl bytů v osob. vlastnictví (%)
1	Ivančice	Ivančice	Za tratí	73,8
2	Brno	Černá Pole (Brno-Královo Pole)	Nad cihelnou	72,0
3	Brno	Bystrc	Kamechy-východ	70,6
4	Brno	Slatina	Tuřanka	70,6
5	Adamov	Adamov	Ptačí svatyně	68,7
6	Rosice	Rosice	Újezd	68,2
7	Brno	Řečkovice	Sídlíště Hapalova	66,7
8	Ivančice	Ivančice	Oslavanská	63,1
9	Brno	Medlánky	Kytnerova	62,9
10	Brno	Pisárky (Brno-střed)	Neumannova	62,8
11	Adamov	Adamov	Adamov-střed	61,7
12	Tišnov	Tišnov	Pod Klucaninou	60,9
13	Brno	Žabovřesky	Makovského náměstí	59,9
14	Brno	Lesná	Slavičkova-Ibsenova	58,6
15	Kuřim	Kuřim	Jungmannova	54,6
16	Brno	Bohunice	Ukrajinská	54,5
17	Brno	Komín	Komín-sever	54,0
18	Brno	Jundrov (Brno-Jundrov)	Jundrov-jih	53,8
19	Brno	Lesná	Heleny Malířové-Haškova	53,8
20	Rosice	Rosice	Rosice-střed	53,7

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 27b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

Pořadí ¹⁸	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl bytů v osob. vlastnictví (%)
1	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	,00
2	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	,00
3	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	,00
4	Brno	Sadová	Kociánka	,00
5	Holubice	Holubice	Holubice-u nádraží	,00
6	Brno	Jundrov (Brno-Jundrov)	Veslařská	,00
7	Holubice	Holubice	Na Knížecku	,00
8	Brno	Slatina	Hviezdoslavova	,00
9	Hvozdec	Hvozdec	Hvozdec	,00
10	Tišnov	Tišnov	Záhon	,00
11	Tišnov	Tišnov	Trnec	,00
12	Hlína	Hlína	Hlína	,00
13	Rudka	Rudka	Rudka	,00
14	Habrůvka	Habrůvka	Habrůvka	,00
15	Brno	Medlánky	Náměstí Odboje	,00
16	Brno	Líšeň	Mariánské údolí	,00
17	Lovčičky	Lovčičky	Lovčičky	,00
18	Jinačovice	Jinačovice	Jinačovice	,00
19	Brno	Mokrá Hora	Tumaňanova	,00
20	Mělčany	Mělčany	Mělčany	,00

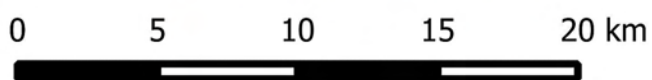
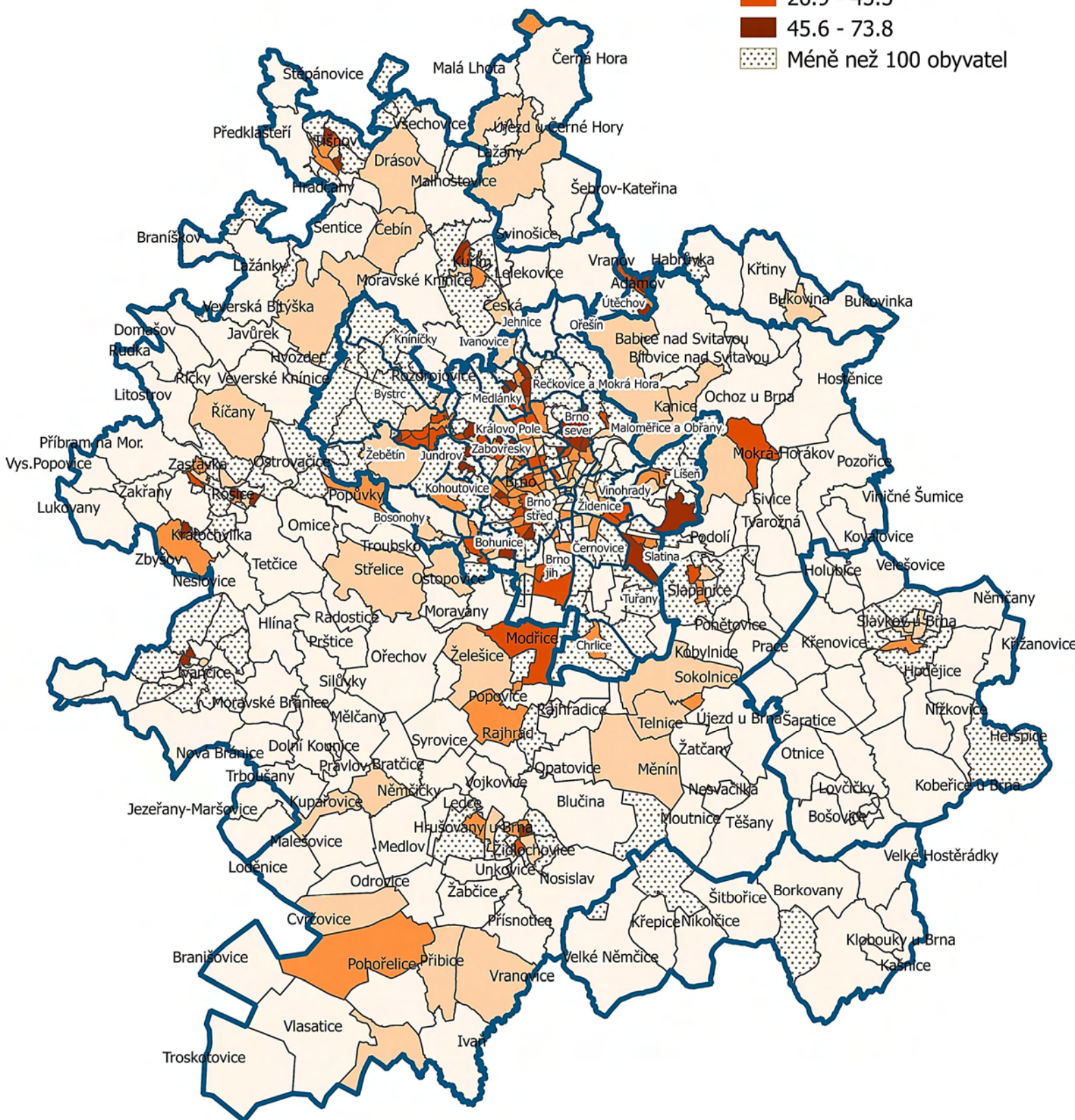
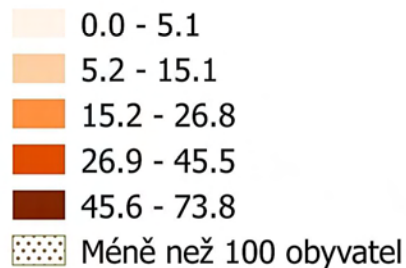
Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

¹⁸ Data v tabulce „Dolních 20“ (tam, kde jsou pouze nulové hodnoty) nelze jednoznačně seřadit.

**Podíl bytů v osobním vlastnictví
z obydlených bytů v domech celkem (%)
Brněnská metropolitní oblast
Data SLDB 2011 (ZSJ)**

Legenda

Podíly v %

Podíl družstevních bytů z obydlených bytů v domech celkem

V případě *podílu družstevních bytů* je situace podobná předchozímu ukazateli. Křivka grafu ukazuje na nerovnoměrnosti mezi lokalitami BMO. Nacházíme tu dokonce ještě silnější (zhruba poloviční) podíl ZSJ s nulovými podíly těchto bytů. Proto i zde uplatňujeme alternativní výpočet intervalů pro kartogram: *Natural Breaks*. **V menším počtu (převážně brněnských) ZSJ, zvláště pak v okrajových panelových sídlištích, najdeme relativně silné podíly družstevních bytů** (například více jak 40 % v sídlišti *Bohunice* a *Nový Lískovec*). Podobné jsou případy malých lokalit, které jsou součástí větších sídel ze zázemí BMO (*Slavkov, Kuřim*). Ovšem, **v naprosté většině ZSJ ze zázemí BMO zjišťujeme podíly družstevních bytů spíše slabé (pod hladinou 12 %).**

Graf 27

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 28a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl družstevních bytů (%)
1	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Pod Zlatou horou	65,3
2	Brno	Maloměřice (Brno-Vinohrady)	Na mateří	47,5
3	Brno	Bohunice	Bohunice-střed	45,0
4	Brno	Nový Lískovec	Kamenný vrch	44,9
5	Brno	Bohunice	Okrouhlá	42,6
6	Brno	Žabovřesky	Chládkova	37,7
7	Brno	Starý Lískovec	Sevastopolská	35,7
8	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Pod Hády	34,2
9	Brno	Nový Lískovec	Nový Lískovec-jih	34,1
10	Brno	Židenice (Brno-Vinohrady)	Vinohrady	33,3
11	Kuřim	Kuřim	Na loučkách	32,2
12	Brno	Bystrc	Teyschlova	27,5
13	Brno	Starý Lískovec	Mikuláškovo náměstí	27,2
14	Zbýšov	Zbýšov	Zbýšov	24,9
15	Mokrá-Horákov	Mokrá	Mokrá	23,1
16	Brno	Líšeň	Líšeň-jih	21,4
17	Brno	Veveří	U stadionu	21,0
18	Brno	Kohoutovice	Kohoutovice-sever	20,8
19	Brno	Černovice	Faměrovo náměstí	20,7
20	Brno	Řečkovice	Družstevní	20,7

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 28b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

Pořadí ¹⁹	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl družstevních bytů (%)
1	Židlochovice	Židlochovice	Cezavy II	,00
2	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Pod oborou	,00
3	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Pod zámeckou zahradou	,00
4	Adamov	Adamov	Průmyslový obvod	,00
5	Adamov	Adamov	Kolonie	,00
6	Brno	Slatina	Hviezdoslavova	,00
7	Kuřim	Kuřim	Pod Horkou	,00
8	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	,00
9	Šlapanice	Šlapanice	Dlouhá	,00
10	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Spolková	,00
11	Holubice	Holubice	Holubice-u nádraží	,00
12	Brno	Černá Pole (Brno-Královo Pole)	Nad cihelnou	,00
13	Brno	Pisárky (Brno-Jundrov)	Výšina	,00
14	Babice u Rosic	Babice u Rosic	U Zastávky	,00
15	Dolní Kounice	Dolní Kounice	Za lomem	,00
16	Dolní Kounice	Dolní Kounice	Stráně	,00
17	Modřice	Modřice	Modřice-jih	,00
18	Popůvky	Popůvky	Popůvky-sever	,00
19	Brno	Žabovřesky	U vodárny	,00
20	Brno	Bystrc	Kamechy-východ	,00

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

¹⁹ Data v tabulce „Dolních 20“ (tam, kde jsou pouze nulové hodnoty) nelze jednoznačně seřadit.

Podíl bytů užívaných na základě nájemní smlouvy z obydlených bytů v domech celkem

Charakter ukazatele nájemních bytů nám dovoluje vrátit se ke standardní metodice výpočtu intervalů pro kartogram (tedy ke kvantilům). Jednotlivé hodnoty skládající křivku s podíly nájemních bytů mezi ZSJ rostou výjimečně plynule, bez „skoků“ a jejich maximum převyšuje hladinu 90 %. **Doménou nájemního bydlení je jádro metropole. Do pásma nejvyšších hodnot kartogramu (37 až 91 %) spadají plochy historického jádra Brna, dále navazující území vnitřního města (nápadně často je to území Zábrdovic) i dalších brněnských obytných čtvrtí. Tyto oblasti s maximálními podíly nájemních bytů dosahují téměř až k administrativním hranicím města.** (V jemnějším rozlišení než používáme nyní, bychom zjistili poněkud méně těchto nájemních bytů v západní a jižní části Brna.) V zázemí BMO se v onom nejvyšším pásmu hodnot se nalézají i některé ZSJ z již vícekrát jmenovaných větších středisek (*Rosice, Tišnov, Adamov, Slavkov*). **V ostatních částech zázemí BMO převažují jiné typy „držby“, tedy právního vztahu k bytu, zejména se jedná o vlastníky bytů v rodinných domech.**

Graf 28

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 29a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl nájemních bytů (%)
1	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Tkalcovská	91,6
2	Brno	Královo Pole	Vysoká škola veterinární	88,1
3	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	83,3
4	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Markéty Kuncové	82,9
5	Brno	Brno-město	Zelný trh	80,1
6	Brno	Brno-město	Janáčkovovo divadlo	76,6
7	Brno	Černovice	Tržní	75,3
8	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Spolková	74,7
9	Brno	Komárov	Brněnská	74,0
10	Brno	Brno-město	Náměstí Svobody	74,0
11	Brno	Líšeň	Pod Stránskou skálou	72,1
12	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Hvězdová	70,8
13	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Vranovská	70,6
14	Brno	Trnitá (Brno-střed)	Skořepka	68,8
15	Brno	Černovice	Kneslova	67,3
16	Brno	Trnitá (Brno-střed)	Stavební	67,3
17	Brno	Brno-město	Brno-hrad Špilberk	65,0
18	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Hoblíkova	64,7
19	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Bratislavská	64,2
20	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Sídlíště Juliánov	63,1

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 29b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

Pořadí ²⁰	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl nájemních bytů (%)
1	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	,00
2	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	,00
3	Závist	Závist	Závist	,00
4	Klobouky u Brna	Bohumilice	Bohumilice	,00
5	Přísnovice	Přísnovice	Přísnovice	,00
6	Brno	Slatina	Hviezdoslavova	,00
7	Lažany	Lažany	Lažany	,00
8	Brno	Líšeň	Kostelíček	,00
9	Žabčice	Žabčice	U Přísnotic	,00
10	Malhostovice	Nuzířov	Nuzířov	,00
11	Všechovice	Všechovice	Všechovice	,00
12	Kupařovice	Kupařovice	Kupařovice	,00
13	Otmarov	Otmarov	Otmarov	,00
14	Braníškov	Braníškov	Braníškov	,00
15	Babice u Rosic	Babice u Rosic	U Zastávky	,00
16	Holubice	Holubice	Na Knížecku	,00
17	Syrovice	Syrovice	Syrovice	,46
18	Viničné Šumice	Viničné Šumice	Viničné Šumice	,48
19	Brno	Ořešín	Ořešín	,53
20	Mělčany	Mělčany	Mělčany	,64

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

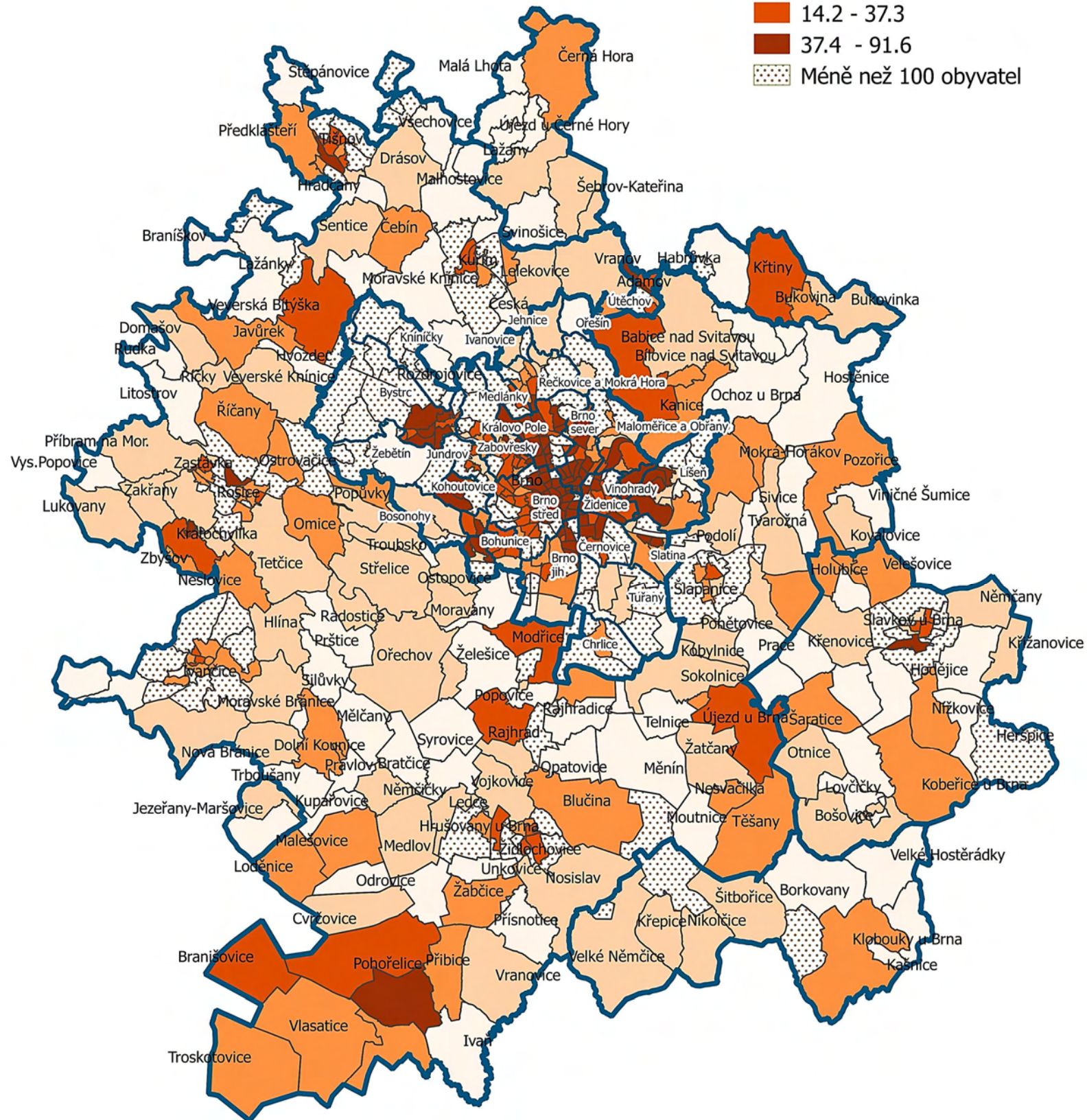
²⁰ Data v tabulce „Dolních 20“ (tam, kde jsou pouze nulové hodnoty) nelze jednoznačně seřadit.

**Podíl bytů užívaných na zákl. nájemní smlouvy
z obydlených bytů v domech celkem (%)
Brněnská metropolitní oblast
Data SLDB 2011 (ZSJ)**

Legenda

Podíly v %

- 0.0 - 2.3
- 2.4 - 5.0
- 5.1 - 14.1
- 14.2 - 37.3
- 37.4 - 91.6
- Méně než 100 obyvatel

0 5 10 15 20 km

Podíl neobydlených bytů z celku bytů

Ukazatel podílu neobydlených bytů je poznamenán extrémem. Z tabulek krajních hodnot („*Horních 20*“) je zřejmé, že plynulá řada procentuálních údajů o neobydlených bytech v BMO končí mírně nad 40 %. Poté následuje „skok“ k jediné odlehle hodnotě (ZSJ *Kociánka* v Brně). Ve jmenované tabulce „*Horních 20*“ nacházíme mix ZSJ z Brna (častěji to jsou periferní lokality města), jakož i lokalit zázemí BMO. Naproti tomu tabulka hodnot nejnižších („*Dolních 20*“) zobrazuje téměř výhradně (mimo tři případů) lokality brněnské. Z prostorového rozložení dat v kartogramu plyne, že **v zázemí BMO se nejvyšší podíly neobydlených bytů častěji vyskytují poblíž periferie**. To logicky souvisí s větším zájmem o byty poblíž metropole. **Uvnitř města Brna nalézáme ZSJ s nejvyššími podíly neobydlených bytů relativně méně často**. Leží mimo historické centrum města a jejich prostorové rozložení je jinak relativně rovnoměrné.

Graf 29

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 30a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl nebydl. bytů (%)
1	Brno	Sadová	Kociánka	86,7
2	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Pod Hády	42,0
3	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Jarní	37,4
4	Brno	Pisárky (Brno-Jundrov)	Výšina	34,6
5	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	33,3
6	Příbram na	Příbram na Moravě	Příbram na Moravě	30,9
7	Ivančice	Budkovice	Budkovice	28,7
8	Adamov	Adamov	Průmyslový obvod	28,4
9	Kobeřice u Brna	Kobeřice u Brna	Kobeřice u Brna	28,1
10	Klobouky u Brna	Bohumilice	Bohumilice	27,6
11	Litostrov	Litostrov	Litostrov	27,4
12	Malá Lhota	Malá Lhota	Malá Lhota	26,8
13	Zastávka	Zastávka	Zastávka-před nádražím	25,8
14	Braníškov	Braníškov	Braníškov	25,3
15	Borkovany	Borkovany	Borkovany	24,8
16	Újezd u Černé	Újezd u Černé Hory	Újezd u Černé Hory	24,6
17	Velké	Velké Hostěrádky	Velké Hostěrádky	24,6
18	Habrůvka	Habrůvka	Habrůvka	24,3
19	Babice u Rosic	Babice u Rosic	Babice u Rosic	24,3
20	Brno	Bosonohy	Bosonohy-sever	24,1

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 30b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl nebydl. bytů (%)
1	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	,00
2	Brno	Černá Pole (Brno-Královo Pole)	Nad cihelnou	,00
3	Brno	Černovice	Léčebný ústav	,00
4	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	,00
5	Brno	Maloměřice (Brno-Vinohrady)	Na mateří	1,98
6	Brno	Starý Lískovec	Mikuláškovo náměstí	2,32
7	Brno	Líšeň	Líšeň-jih	2,33
8	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Pod Zlatou horou	2,36
9	Brno	Bystrc	Vejrostova	2,45
10	Brno	Líšeň	Líšeň-sever	2,47
11	Brno	Starý Lískovec	Sevastopolská	2,67
12	Brno	Královo Pole	Křížíkova	2,78
13	Zbýšov	Zbýšov	Čtvrť Sička	2,78
14	Brno	Nový Lískovec	Nový Lískovec-jih	2,82
15	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Náměstí SNP	2,83
16	Brno	Židenice (Brno-Vinohrady)	Vinohrady	2,88
17	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Sídlíště Juliánov	2,94
18	Brno	Bohunice	Okrouhlá	3,02
19	Adamov	Adamov	Ptačí svatyně	3,03
20	Brno	Černovice	Kneslova	3,15

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Podíl neobydlených bytů z celku bytů (%)

Brněnská metropolitní oblast

Data SLDB 2011 (ZSJ)

Legenda

Podíly v %

0.0 - 7.6

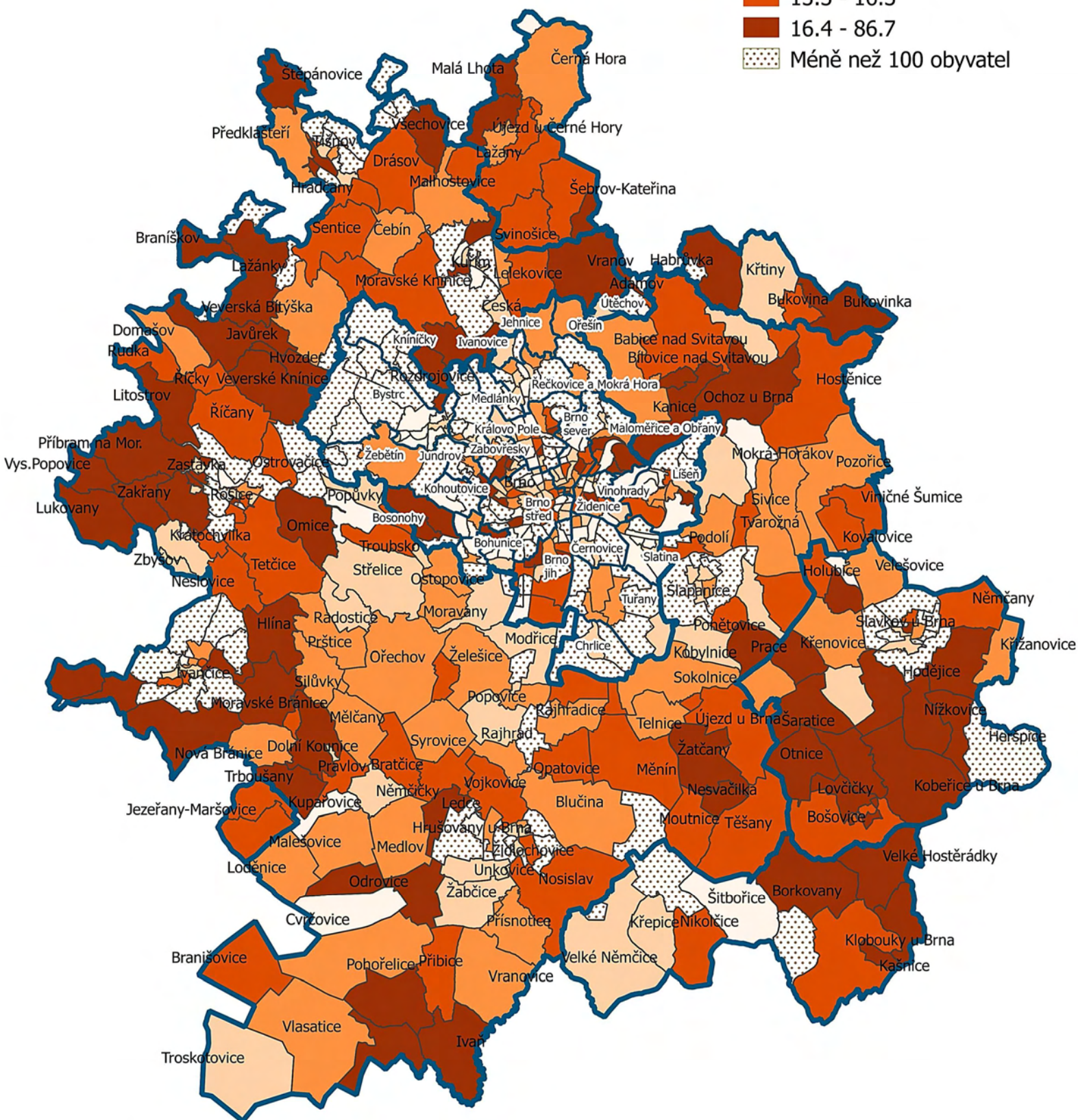
7.7 - 10.6

10.7 - 13.2

13.3 - 16.3

16.4 - 86.7

Méně než 100 obyvatel

0 5 10 15 20 km

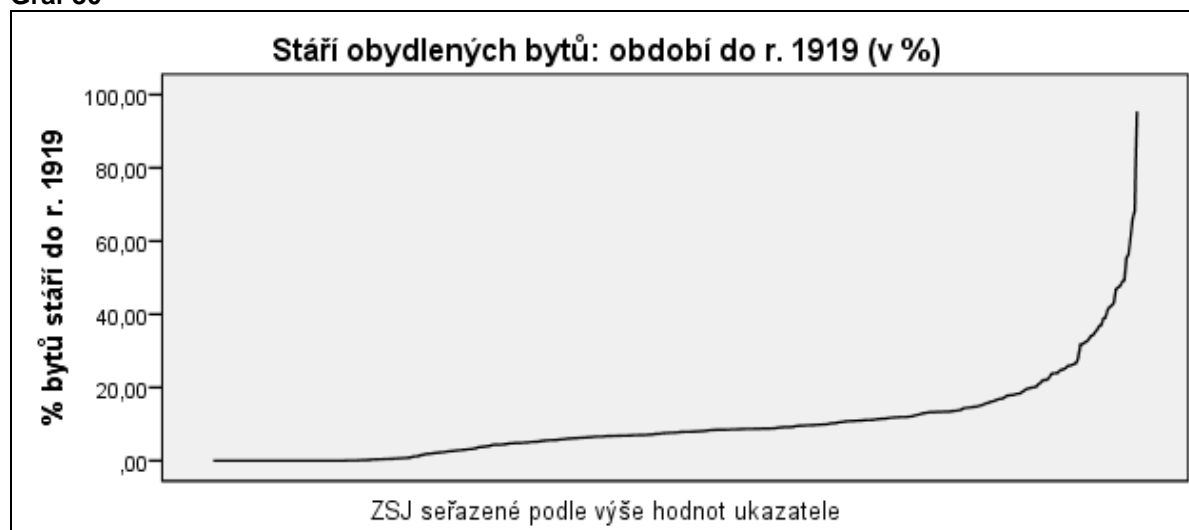

Stáří/rekonstrukce obydlených bytů: období do r. 1919 (v %)

Trojici kartogramů mapujících *stáří* (respektive *rekonstrukci*) *obydlených bytů* doporučujeme sledovat (podobně jako v případě analýzy brněnských ZSJ z roku 2013) v těsném sledu, jako jakýsi časový snímek.

Nejprve si ale povšimněme grafu a tabulek krajních hodnot. Křivka podílů nejstarších bytů (postavených do roku 1919) signalizuje silné diference mezi ZSJ (rozsah 0 až 95 %). Z tabulky maximálních hodnot vyčteme, že **historicky nejstarší bytový fond je koncentrován v centru Brna a přilehlých areálech vnitřního města, nápadně často pak v Zábřdovicích**. Ovšem, obě tabulky krajních hodnot („*Horních 20*“ i „*Dolních 20*“) přinášejí téměř beze zbytku (mimo tří výjimek) výčet ZSJ z Brna. Na základě obrazu kartogramu pak **do (širokého) maximálního pásma nejstarších bytů (13 až 95 %) můžeme přiřadit zejména jihozápadní část BMO**. Do této nejvyšší třídy spadá i několik dalších obcí, roztroušených po obvodu metropolitní oblasti. **Při vnějším okraji města Brna jsou podíly těchto nejstarších bytů relativně slabé**.

Graf 30

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 31a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Stáří obyd. bytů: do r. 1919 (%)
1	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Tkalcovská	95,4
2	Brno	Brno-město	Janáčkovovo divadlo	68,3
3	Brno	Komárov	Komárovská	66,2
4	Brno	Pisárky (Brno-Jundrov)	Výšina	61,1
5	Brno	Černá Pole (Brno-střed)	Třída Kpt. Jaroše	56,4
6	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Bratislavská	55,5
7	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Soudní	49,2
8	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Hvězdová	48,9
9	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Spolková	47,7
10	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Špitálka	47,4
11	Brno	Trnitá (Brno-střed)	Přízová	46,9
12	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Příční	43,2
13	Brno	Ponava	Cimburkova-Antonína Mac	42,4
14	Brno	Brno-město	Náměstí Svobody	42,0
15	Brno	Brno-město	Zelný trh	41,2
16	Brno	Brno-město	Brno-hrad Špilberk	39,1
17	Brno	Veveří	Gorkého	38,8
18	Brno	Staré Brno	Pekařská	37,0
19	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Vranovská	36,8
20	Brno	Husovice	Náměstí Republiky	35,8

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 31b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

Pořadí ²¹	Obec	Část obce	Název ZSJ	Stáří obyd. bytů: do r. 1919 (%)
1	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	,00
2	Brno	Černá Pole (Brno-Královo Pole)	Nad cihelnou	,00
3	Brno	Černovice	Léčebný ústav	,00
4	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	,00
5	Brno	Maloměřice (Brno-Vinohrady)	Na mateří	,00
6	Brno	Starý Lískovec	Mikuláškovo náměstí	,00
7	Brno	Líšeň	Líšeň-jih	,00
8	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Pod Zlatou horou	,00
9	Brno	Bystrc	Vejrostova	,00
10	Brno	Líšeň	Líšeň-sever	,00
11	Zbýšov	Zbýšov	Čtvrť Sička	,00
12	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Náměstí SNP	,00
13	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Sídlíště Juliánov	,00
14	Brno	Bohunice	Okrouhlá	,00
15	Adamov	Adamov	Ptačí svatyně	,00
16	Brno	Černovice	Kneslova	,00
17	Brno	Štýřice	Stráň	,00
18	Brno	Bohunice	Ukrajinská	,00
19	Brno	Lesná	Slavíčková-Ibsenova	,00
20	Brno	Královo Pole	Vysoká škola veterinární	,00

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

²¹ Data v tabulce „Dolních 20“ (tam, kde jsou pouze nulové hodnoty) nelze jednoznačně seřadit.

**Stáří obydlených bytů:
období do roku 1919 (%)
Brněnská metropolitní oblast
Data SLDB 2011 (ZSJ)**

Legenda

Podíly v %

0.0 - 0.6

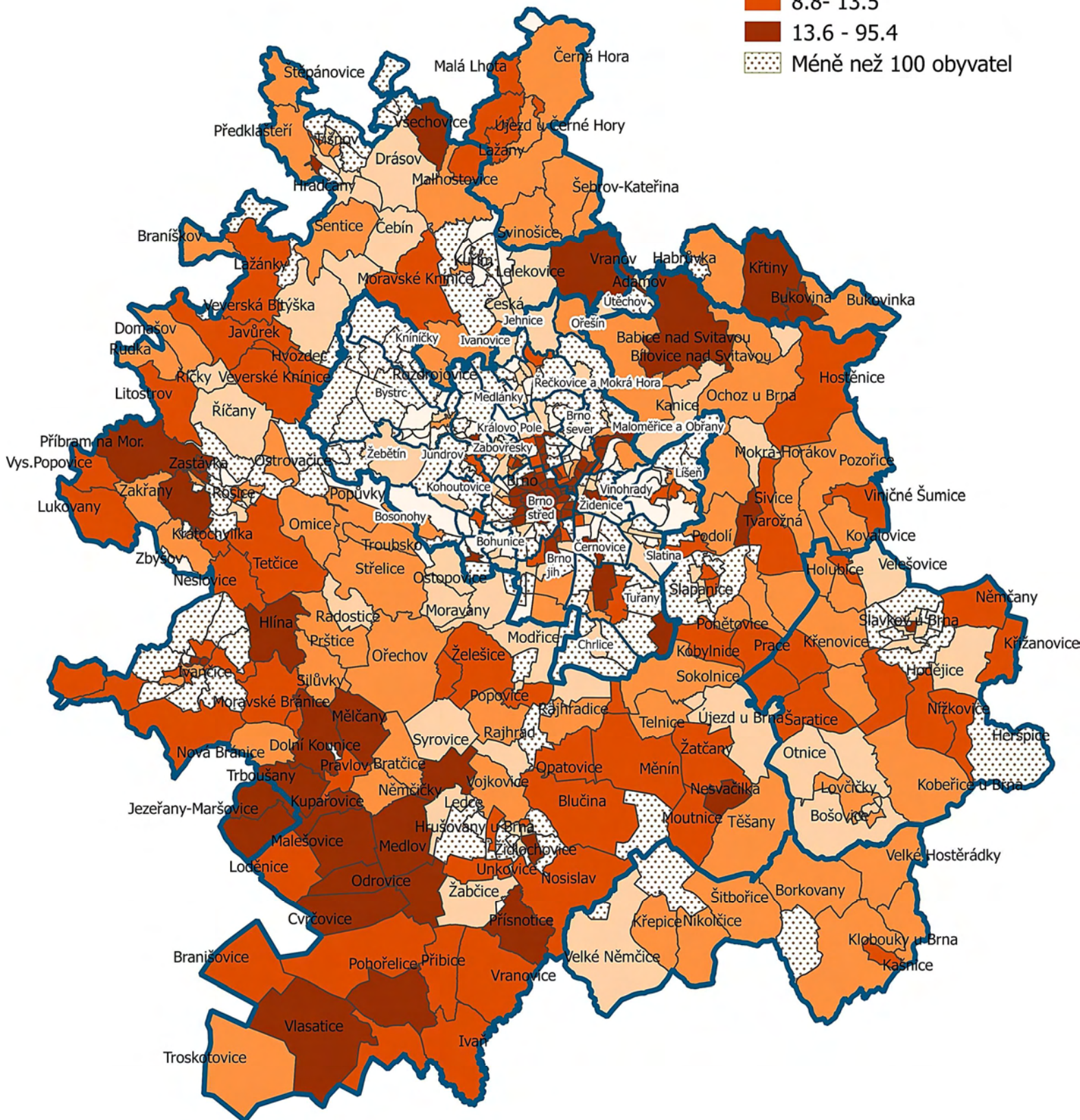
0.7 - 6.2

6.3 - 8.7

8.8- 13.5

13.6 - 95.4

Méně než 100 obyvatel

0 5 10 15 20 km

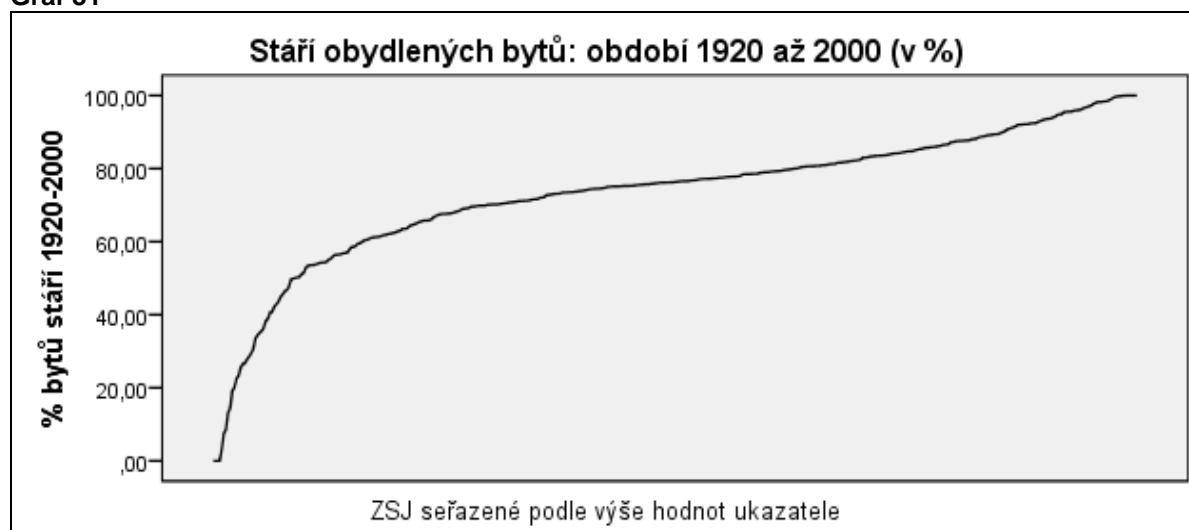

Stáří/rekonstrukce obydlených bytů: období 1920 až 2000 (v %)

Časové období výstavby bytů v rozsahu 1920-2000 je značně široké. Poskytnutý datový soubor ze SLDB nám však nedovolil jemnější kategorizaci²². Nemohli jsme například přesněji zachytit nástup suburbanizace v polovině 90. let minulého století.

Křivka podílů bytů diferencuje v plném rozsahu a jednotlivé procentní údaje rostou plynule. Nenarazíme zde na odlehlé hodnoty. Téměř všechny záznamy z tabulky maximálních hodnot („Horních 20“) vypovídají o brněnských ZSJ. Druhý pól kontinua, (tabulka „Dolních 20“) obsahuje nadpoloviční podíl lokalit z Brna. Obraz kartogramu na území města Brna dokládá posun vůči předchozímu období výstavby (rekonstrukce) bytů. **Nejvyšší podíly bytů pocházející z období 1920-2000 již nenacházíme v historickém centru a přilehlých plochách, ale ve větší vzdálenosti od centra, často v brněnských panelových sídlištích. Lokality zázemí BMO pak spadají vesměs do nižších procentuálních pásem ukazatele.** Výjimky nacházíme v ZSJ patřících k lidnatějším střediskům BMO (*Ivančice, Rosice, Tišnov, Kuřim, Adamov, Slavkov*) a sporadicky v některých dalších obcích. Podobně jako u předchozího ukazatele platí, že **při vnějším okraji města Brna (tam, kde převládá jiná než sídlištní výstavba) podíly těchto bytů slábnou.**

Graf 31

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

²² V „Domovním listu“ SLDB je stáří domů zachyceno nejčastěji v kategoriích po deseti letech.

Tabulka 32a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Stáří obydl. bytů: 1920 až 2000 (%)
1	Brno	Maloměřice (Brno-Vinohrady)	Na mateří	100,0
2	Brno	Líšeň	Pod Stránskou skálou	100,0
3	Brno	Žabovřesky	Náměstí Svornosti	100,0
4	Zbýšov	Zbýšov	Čtvrť Sička	100,0
5	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	100,0
6	Brno	Sadová	Kociánka	100,0
7	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Sídlíště Juliánov	99,9
8	Brno	Žabovřesky	Makovského náměstí	99,9
9	Brno	Starý Lískovec	Sevastopolská	99,9
10	Brno	Řečkovice	U Kuřimské	99,7
11	Brno	Královo Pole	Herčíkova	99,7
12	Brno	Nový Lískovec	Nový Lískovec-jih	99,5
13	Brno	Nový Lískovec	Kamenný vrch	99,1
14	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Krkoškova	98,8
15	Brno	Slatina	Tilhonova	98,5
16	Brno	Královo Pole	Vysoká škola veterinární	98,4
17	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Náměstí SNP	98,4
18	Brno	Lesná	Studená	98,2
19	Tišnov	Tišnov	Červený mlýn	98,2
20	Brno	Bystrc	Vejrostova	98,2

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 32b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

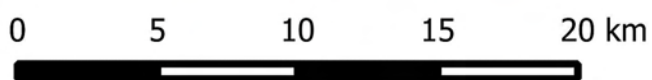
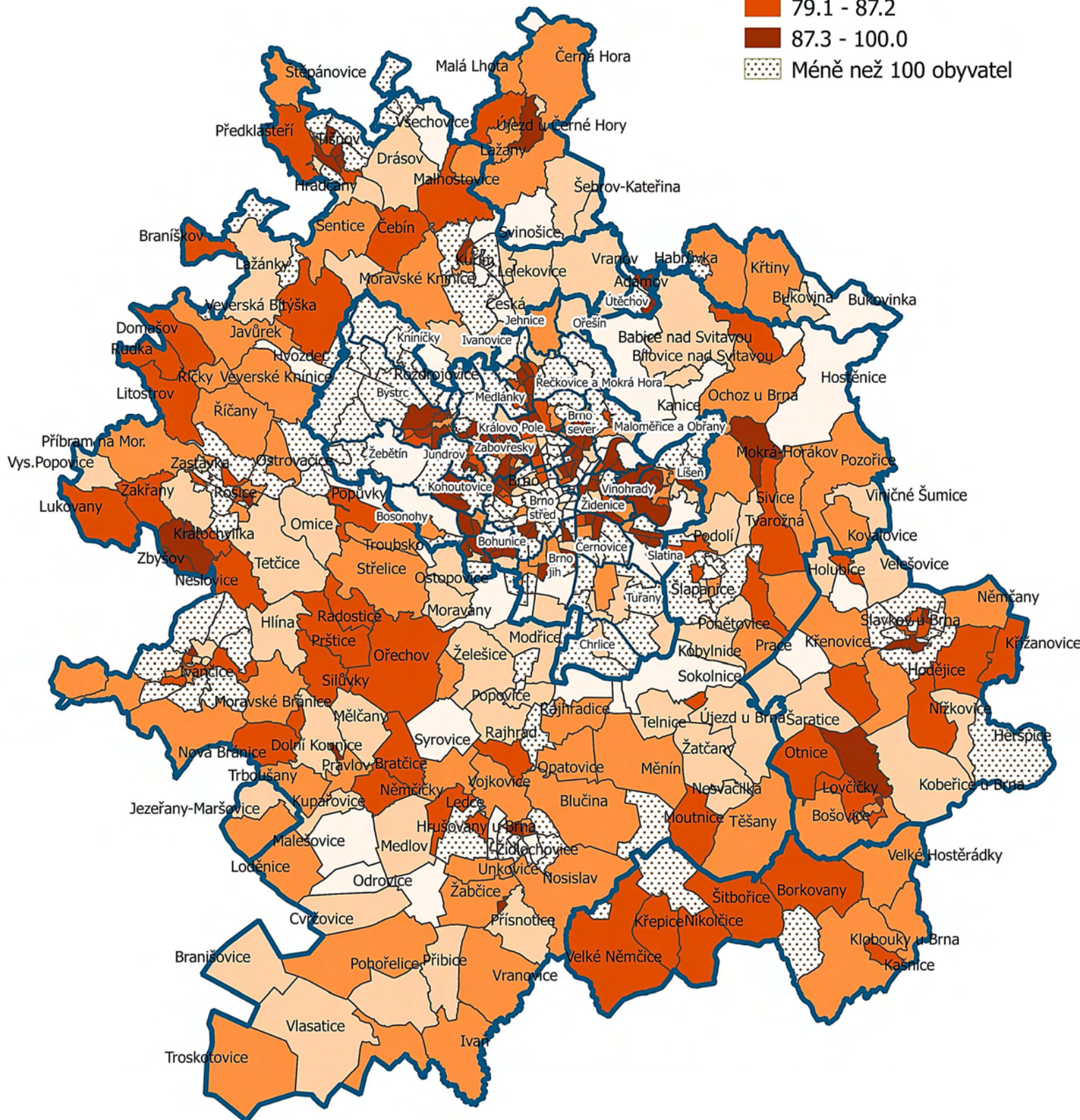
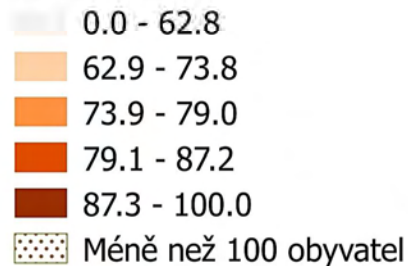
Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Stáří obydl. bytů: 1920 až 2000 (%)
1	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Tkalcovská	,0
2	Brno	Černá Pole (Brno-Královo Pole)	Nad cihelnou	,0
3	Brno	Bystrc	Kamechy-východ	,0
4	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	,0
5	Modřice	Modřice	Modřice-jih	3,1
6	Brno	Slatina	Šlapanická trať	7,5
7	Brno	Medlánky	Kytnerova	8,7
8	Černá Hora	Černá Hora	Skleníky-Selkov	13,2
9	Popůvky	Popůvky	Popůvky-sever	14,4
10	Židlochovice	Židlochovice	Pod zámekem	19,2
11	Brno	Štýřice	Stráň	20,0
12	Brno	Komárov	Komárovská	22,5
13	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Soudní	23,3
14	Babice u Rosic	Babice u Rosic	U Zastávky	25,5
15	Brno	Brno-město	Janáčkovo divadlo	26,6
16	Troubsko	Troubsko	Troubsko-u zastávky	26,7
17	Tišnov	Tišnov	U sokolovny	27,8
18	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Hvězdová	28,5
19	Brno	Líšeň	Holzova	29,4
20	Brno	Pisárky (Brno-Jundrov)	Výšina	30,6

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

**Stáří obydlených bytů:
období let 1920 až 2000 (%)
Brněnská metropolitní oblast
Data SLDB 2011 (ZSJ)**

Legenda

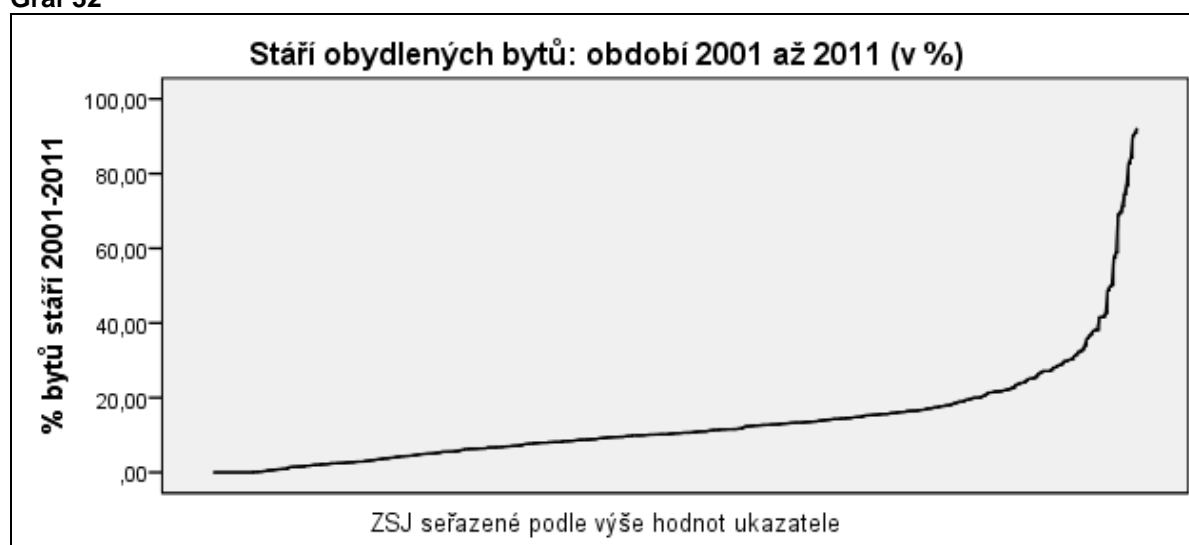
Podíly v %

Stáří/rekonstrukce obydlených bytů: období 2001 až 2011 (v %)

A nakonec třetí, „nejmladší“ období výstavby (rekonstrukce) bytů. Křivka grafu sice sahá až k 90 %, ale zrcadlí také určitou nerovnoměrnost v rozložení hodnot (vysokých procentuálních podílů těchto nejnovějších bytů dosahuje relativně nepočatná skupina lokalit). Tabulka maximálních hodnot potvrzuje náš předpoklad: **nejmladší výstavbu identifikujeme v ZSJ ležících na okrajích metropole, což lze považovat za doklad suburbanizace.** V kartogramu pak rozpoznáváme území s nejvyššími podíly této výstavby, jak lemují (převážně z vnějšku) hranice města Brna. Souvislejší suburbanizované plochy přiléhají k okrajům Brna od severu, severozápadu a také od jihozápadu až jihovýchodu. V jižní části BMO a také na jejím západním lemu podíly těchto nejnovějších bytů slábnou.

Graf 32

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 33a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Stáří obyd. bytů: 2001 až 2011 (%)
1	Modřice	Modřice	Modřice-jih	92,2
2	Brno	Bystrc	Kamechy-východ	90,9
3	Brno	Medlánky	Kytnerova	90,1
4	Černá Hora	Černá Hora	Skleníky-Selkov	84,2
5	Popůvky	Popůvky	Popůvky-sever	82,7
6	Brno	Stýřice	Stráň	76,7
7	Babice u Rosic	Babice u Rosic	U Zastávky	74,5
8	Židlochovice	Židlochovice	Pod zámkem	71,2
9	Tišnov	Tišnov	U sokolovny	69,6
10	Troubsko	Troubsko	Troubsko-u zastávky	69,1
11	Brno	Líšeň	Holzova	58,9
12	Brno	Slatina	Šlapanická trať	57,5
13	Kuřim	Kuřim	Na loučkách	50,2
14	Brno	Dolní Heršpice	Dolní Heršpice	49,8
15	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Pod Hády	48,7
16	Brno	Černovice	Famérovo náměstí	42,6
17	Brno	Kníničky	Kníničky	41,6
18	Moravany	Moravany	Moravany	41,6
19	Brno	Žebětín	Žebětín	41,5
20	Kanice	Kanice	Kanice	38,1

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 33b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

Pořadí ²³	Obec	Část obce	Název ZSJ	Stáří obyd. bytů: 2001 až 2011 (%)
1	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	,00
2	Brno	Černá Pole (Brno-Královo Pole)	Nad cihelnou	,00
3	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	,00
4	Brno	Maloměřice (Brno-Vinohrady)	Na mateří	,00
5	Zbýšov	Zbýšov	Čtvrť Sička	,00
6	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Náměstí SNP	,00
7	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Sídlíště Juliánov	,00
8	Brno	Královo Pole	Herčíkova	,00
9	Brno	Žabovřesky	Náměstí Svornosti	,00
10	Brno	Líšeň	Pod Stránskou skálou	,00
11	Brno	Komárov	Hněvkovského	,00
12	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	,00
13	Brno	Sadová	Kociánka	,00
14	Brno	Starý Lískovec	Sevastopolská	,00
15	Tišnov	Tišnov	Červený mlýn	,00
16	Brno	Žabovřesky	Chládkova	,00
17	Brno	Trnitá (Brno-střed)	Skořepka	,00
18	Adamov	Adamov	Průmyslový obvod	,00
19	Brno	Brno-město	Brno-hrad Špilberk	,00
20	Brno	Nový Lískovec	Kamenný vrch	,07

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

²³ Data v tabulce „Dolních 20“ (tam, kde jsou pouze nulové hodnoty) nelze jednoznačně seřadit.

**Stáří obydlených bytů:
období 2001 až 2011 (%)
Brněnská metropolitní oblast
Data SLDB 2011 (ZSJ)**

Legenda

Podíly v %

0.0 - 4.1

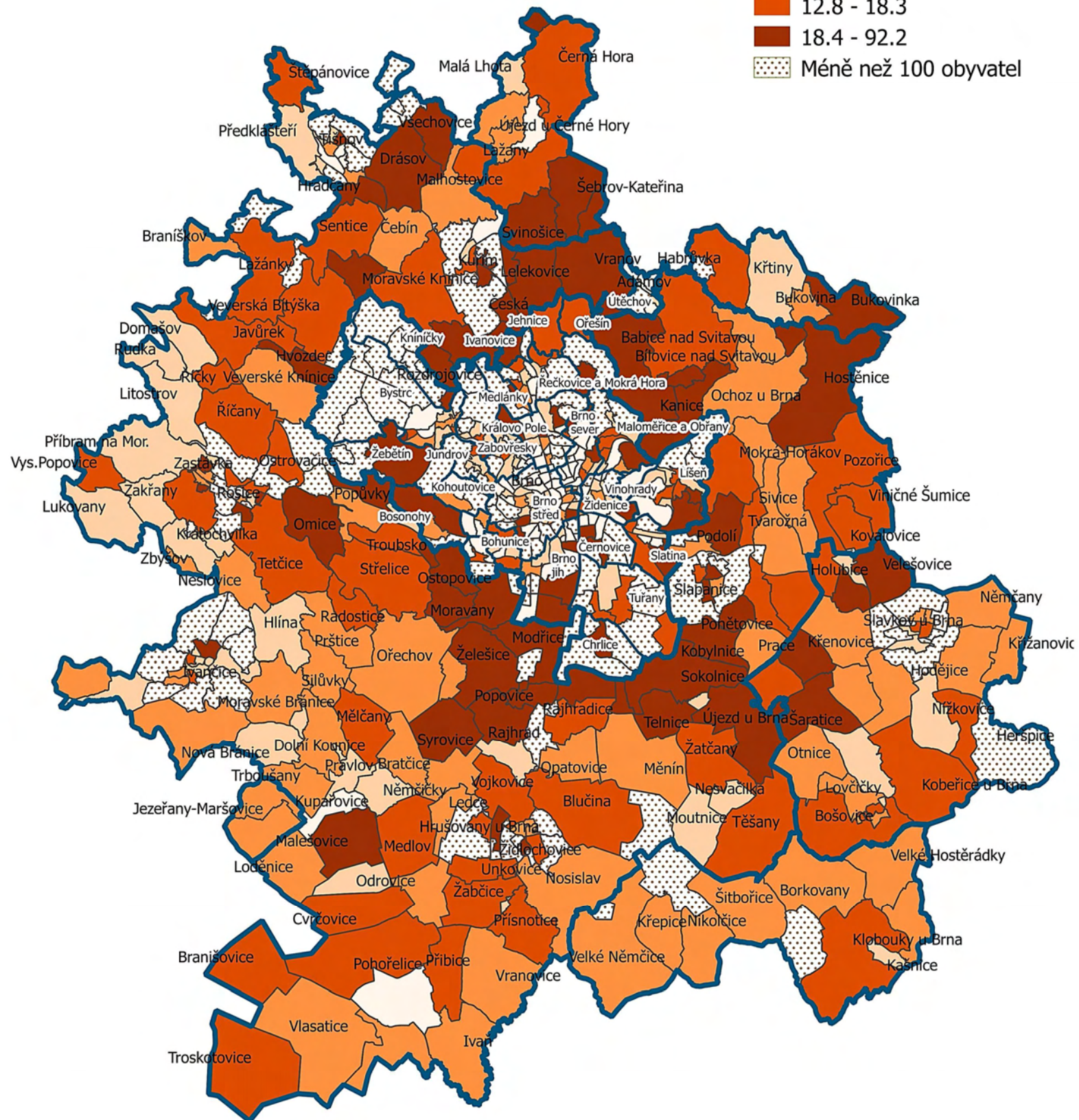
4.2 - 8.7

8.8 - 12.7

12.8 - 18.3

18.4 - 92.2

Méně než 100 obyvatel

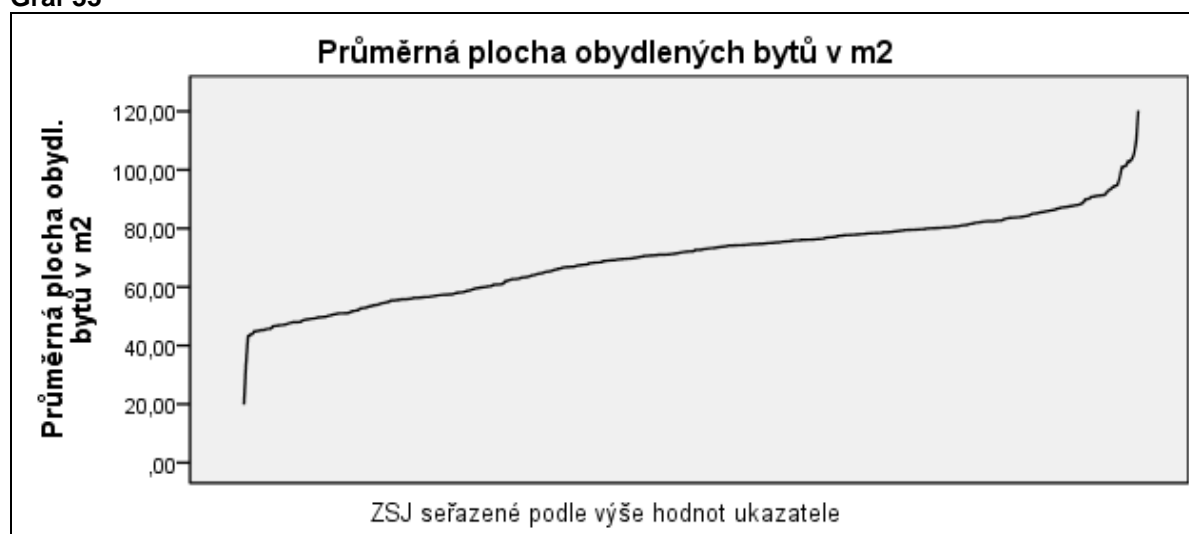
0 5 10 15 20 km

Průměrná plocha obydlených bytů v m²

Opět se setkáváme s jiným, nežli procentuálním ukazatelem. Věnujeme-li napřed pozornost grafu, zjišťujeme, že hodnoty ukazatele průměrné plochy obydlených bytů rostou poměrně rovnoměrně (jediná, nejnižší odlehlá hodnota patří specifické brněnské ZSJ „Pod Stránskou skálou“). V tabulce maximálních hodnot převažují příměstské (jak brněnské, tak i z vnějšku k Brnu přilehlé) lokality. Kartogram **dokládá silnější výskyt nejvíce prostorných bytů jednak bezprostředně u vnějších okrajů Brna (jak jsme tomu byli svědky u „nejmladších“ bytů), tak i v dalších oblastech BMO, a to relativně rovnoměrně. Uvnitř Brna pozorujeme ZSJ s nejrozlehlejšími byty spíše ojediněle, zpravidla ve větší vzdálenosti od historického centra města. Byty s nejmenší celkovou plochou, jak dokládá tabulka nejnižších hodnot, najdeme (mimo specifické lokality) často ve starších brněnských obytných sídlištích.**

Graf 33

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 34a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Průměrná plocha obyd. bytů v m ²
1	Holubice	Holubice	Na Knížecku	120,3
2	Troubsko	Troubsko	Troubsko-u zastávky	110,0
3	Brno	Ivanovice	Ivanovice	105,7
4	Brno	Útěchov	Útěchov	103,7
5	Babice u Rosic	Babice u Rosic	U Zastávky	103,0
6	Brno	Žabovřesky	U vodárny	103,0
7	Černá Hora	Černá Hora	Skleníky-Selkov	101,4
8	Svinošice	Svinošice	Svinošice	101,2
9	Brno	Bosonohy	Bosonohy-sever	101,0
10	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	97,8
11	Brno	Dvorska	Dvorska	95,1
12	Brno	Soběšice	Soběšice-jih	94,6
13	Brno	Přízřenice	Přízřenice	94,4
14	Moravany	Moravany	Moravany	93,7
15	Popovice	Popovice	Popovice	93,2
16	Brno	Bohunice	Pomologický ústav	92,8
17	Brno	Mokrá Hora	Tumaňanova	91,8
18	Braníškov	Braníškov	Braníškov	91,4
19	Brno	Jehnice	Jehnice	91,3
20	Kuřim	Kuřim	Pod Horkou	91,3

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 34b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

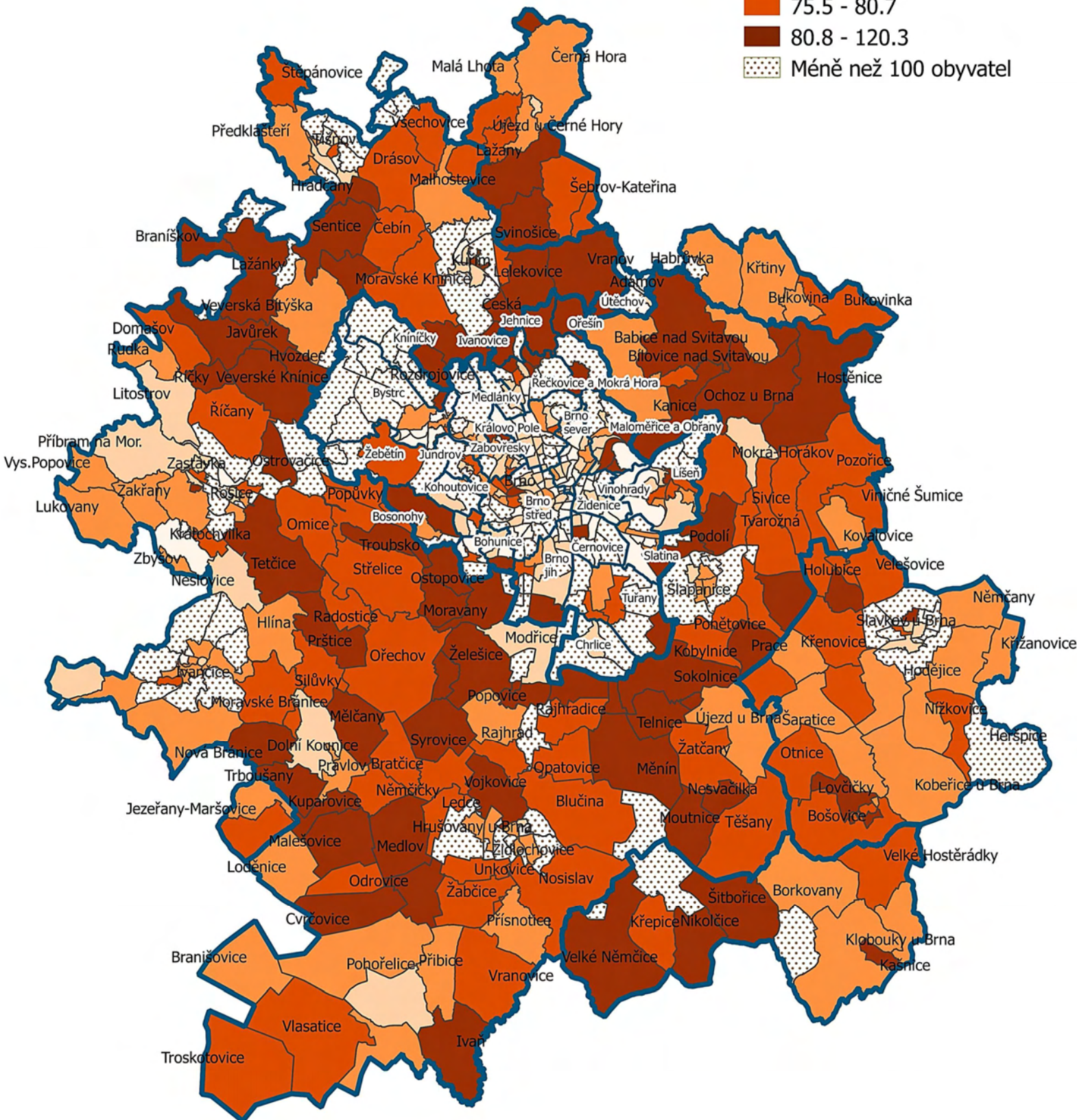
Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Průměrná plocha obyd. bytů v m ²
1	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	-
2	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	-
3	Brno	Líšeň	Pod Stránskou skálou	19,9
4	Brno	Černá Pole (Brno-Královo Pole)	Nad cihelnou	34,2
5	Brno	Žabovřesky	Náměstí Svornosti	43,2
6	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Markéty Kuncové	43,7
7	Brno	Královo Pole	Herčíkova	43,8
8	Brno	Ponava	Staňkova	44,9
9	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Pod Hády	44,9
10	Brno	Lesná	Heleny Malířové-Haškova	45,0
11	Brno	Bystrc	Bystrc-jih	45,3
12	Brno	Řečkovice	U Kuřimské	45,3
13	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Stará osada	45,3
14	Brno	Slatina	Tuřanka	45,6
15	Brno	Královo Pole	Křížíkova	45,7
16	Zbýšov	Zbýšov	Čtvrť Sička	45,7
17	Brno	Bohunice	Ukrajinská	46,5
18	Brno	Komárov	Brněnská	46,7
19	Ivančice	Ivančice	Oslavanská	46,7
20	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Náměstí SNP	46,9

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Průměrná plocha obydlených bytů v m² Brněnská metropolitní oblast Data SLDB 2011 (ZSJ)

Legenda

Průměrná plocha v m²

0 5 10 15 20 km

Podíl standardních bytů (z obydlených bytů)

Podíl standardních²⁴ bytů patří k jevům, jejichž křivka má (mezi ostatními našimi křivkami) poněkud atypický průběh. Jak je patrné z grafu, ve většině lokalit BMO najdeme vysoký podíl standardních bytů. Zaměříme se nyní na případy nízkých podílů standardních bytů²⁵, tedy na signály slabého komfortu bydlení. Nízké podíly standardních bytů, tedy zhruba byty, zachycené v nejnižším pásmu kartogramu (0 až 88,7 %) vykazuje 88 ZSJ. **Převládají zde brněnské ZSJ (nejvíce ze Zábrdovic, Trnité a Králova Pole, zčásti pak běží o lokality, které zde volně nazýváme „specifické“, tedy takové, kde najdeme ubytovny, koleje, domovy pro seniory, etc.); patří sem ovšem také historický střed města a některé periferní lokality častěji z jihu Brna.** Nízké podíly standardních bytů v **zázemí BMO** nacházíme jednak **v některých ZSJ menších center (Ivančice, Kuřim, Tišnov, Adamov, Židlochovice), ale též při jihozápadním okraji BMO (Hlína, Mělčany Kupařovice, Odrovice, Přibice, Ivaň) a v menší míře též při okraji jihovýchodním.**

Graf 34

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

²⁴ Dřívější členění bytů na čtyři kategorie je nyní nahrazeno rozlišením na **byty standardní** a **byty se sníženou kvalitou**. Byty standardní jsou byty s ústředním topením a úplným nebo částečným příslušenstvím, případně byty bez ústředního topení s úplným příslušenstvím. Byty se sníženou kvalitou jsou byty bez ústředního topení s částečným příslušenstvím, případně s úplným příslušenstvím, ale ne vlastním. (Tzv. „příslušenstvím“ se přitom rozumí existence koupelny či sprchového koutu a splachovacího WC.) http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/metodika_sldb

²⁵ Data o *bytech se sníženou kvalitou* nebyla v poskytnutém balíku údajů z ČSÚ k dispozici.

Tabulka 35a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl standardních bytů (%)
1	Zbýšov	Zbýšov	Čtvrť Sička	98,6
2	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	Pod Zlatou horou	97,8
3	Zbýšov	Zbýšov	Čtvrť Anenská	97,8
4	Žabčice	Žabčice	U Přísnotic	97,7
5	Telnice	Telnice	Telnice	97,4
6	Rosice	Rosice	Újezd	97,3
7	Brno	Královo Pole	Herčíkova	97,3
8	Kašnice	Kašnice	Kašnice	97,2
9	Mokrá-Horákov	Mokrá	Mokrá	97,2
10	Ivančice	Ivančice	Za tratí	97,1
11	Brno	Nový Lískovec	Nový Lískovec-jih	97,0
12	Ivančice	Ivančice	Oslavanská	96,9
13	Brno	Řečkovice	U Kuřimské	96,8
14	Brno	Starý Lískovec	Sevastopolská	96,8
15	Prštice	Prštice	Prštice	96,7
16	Brno	Bohunice	Ukrajinská	96,7
17	Brno	Starý Lískovec	Mikuláškovo náměstí	96,7
18	Troubsko	Troubsko	Veselka	96,7
19	Tišnov	Tišnov	Sídlíště pod Květnicí	96,7
20	Šebrov-Kateřina	Svatá Kateřina	Svatá Kateřina	96,6

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 35b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

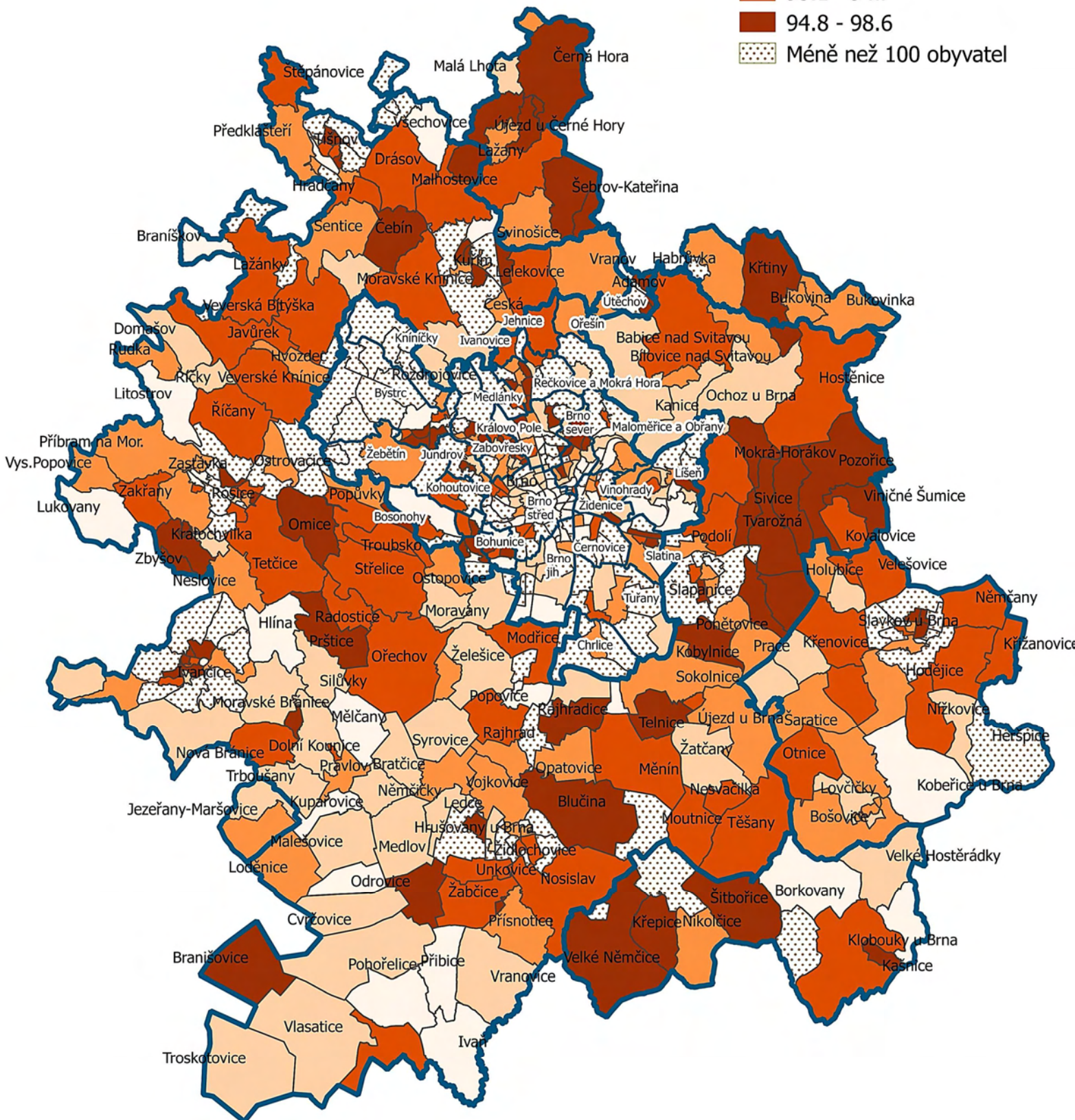
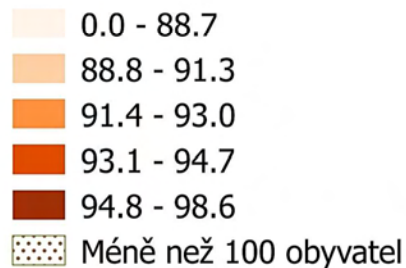
Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl standardních bytů (%)
1	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	,0
2	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	,0
3	Brno	Štýřice	Stráň	10,0
4	Brno	Královo Pole	Křížíkova	42,9
5	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Soudní	45,8
6	Brno	Černovice	Léčebný ústav	50,0
7	Brno	Sadová	Kociánka	50,0
8	Brno	Trnitá (Brno-střed)	Přízová	59,8
9	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Špitálka	60,5
10	Brno	Bohunice	Kejbaly	62,5
11	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Bratislavská	65,4
12	Brno	Trnitá (Brno-střed)	Stavební	71,0
13	Brno	Slatina	Šlapanická trať	72,5
14	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Hvězdová	73,5
15	Brno	Královo Pole	Pod Palackého vrchem	74,0
16	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Spolková	76,0
17	Brno	Husovice	Bratří Mrštíků	76,4
18	Brno	Komárov	Komárovská	76,8
19	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Selská	77,2
20	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Životského	77,5

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

**Podíl standardních bytů
z obydlených bytů (%)
Brněnská metropolitní oblast
Data SLDB 2011 (ZSJ)**

Legenda

Podíly v %

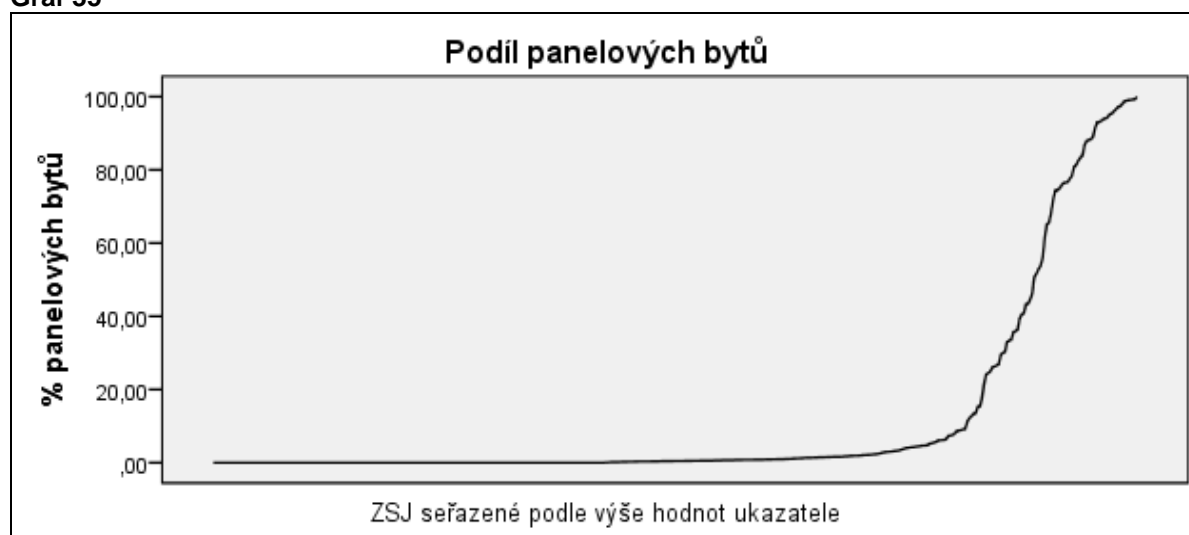
0 5 10 15 20 km

Podíl panelových bytů z obydlených bytů

U komentáře vybavenosti panelovými byty si opět vypomůžeme alternativním výpočtem intervalů pro kartogram pomocí *Natural Breaks* (bude to třetí a poslední případ odlišného typu výpočtu intervalů). Jak je patrné z průběhu křivky grafu, **podíly panelových bytů jsou rozloženy mezi ZSJ velmi nerovnoměrně**. Nulový podíl panelových bytů najdeme u 187 (42 %) ZSJ, s nimiž v tomto textu pracujeme. Poté začínají procentuální podíly panelových bytů na křivce téměř neznatelně růst a až následně se křivka grafu obrací vzhůru (dosahuje k 100 %). **Tabulka maximálních hodnot (Horních 20) zobrazuje výhradně brněnská panelová sídliště. Velice podobný obraz podává kartogram. Vystupují zde zřetelně území brněnských panelových sídlišť.** Do nejvyššího pásma kartogramu (84 až 100 %) patří, kromě velké části zmíněných sídlištních celků Brna, také malé ZSJ ze *Slavkova a Ivančic*. **Téměř celé ostatní území BMO spadá do nejslabšího pásma kartogramu (s podíly panelových bytů 0 až 9 %).**

Graf 35

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 36a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl panelových bytů (%)
1	Brno	Maloměřice (Brno-Vinohrady)	Na mateří	100,0
2	Brno	Žabovřesky	Makovského náměstí	99,3
3	Brno	Starý Lískovec	Sevastopolská	99,2
4	Brno	Líšeň	Pod Stránskou skálou	99,1
5	Brno	Bohunice	Ukrajinská	99,1
6	Brno	Bystrc	Vejrostova	98,9
7	Brno	Nový Lískovec	Nový Lískovec-jih	98,8
8	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Náměstí SNP	98,0
9	Brno	Židenice (Brno-Vinohrady)	Vinohrady	97,4
10	Brno	Žabovřesky	Náměstí Svornosti	97,2
11	Brno	Bohunice	Okrouhlá	96,6
12	Brno	Řečkovice	U Kuřimské	96,0
13	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Sídlíště Juliánov	95,3
14	Brno	Starý Lískovec	Mikulášsko náměstí	95,2
15	Brno	Slatina	Slatina-sídlíště	94,4
16	Brno	Líšeň	Líšeň-jih	94,1
17	Brno	Bystrc	Bystrc-jih	93,9
18	Brno	Královo Pole	Herčíkova	93,4
19	Brno	Kohoutovice	Kohoutovice-sever	93,1
20	Brno	Nový Lískovec	Kamenný vrch	93,0

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 36b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

Pořadí ²⁶	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl panelových bytů (%)
1	Brno	Černá Pole (Brno-Královo Pole)	Nad cihelnou	,00
2	Brno	Maloměřice (Brno-Maloměřice)	Maloměřické nádraží	,00
3	Zbýšov	Zbýšov	Čtvrť Sička	,00
4	Brno	Komárov	Hněvkovského	,00
5	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	,00
6	Brno	Sadová	Kociánka	,00
7	Tišnov	Tišnov	Červený mlýn	,00
8	Brno	Žabovřesky	Chládkova	,00
9	Brno	Trnitá (Brno-střed)	Skořepka	,00
10	Adamov	Adamov	Průmyslový obvod	,00
11	Brno	Brno-město	Brno-hrad Špilberk	,00
12	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Tkalcovská	,00
13	Brno	Stránice	Rezkova	,00
14	Brno	Veveří	U stadiónu	,00
15	Brno	Zábrdovice (Brno-Židenice)	Zábrdovická	,00
16	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Příční	,00
17	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Hoblíkova	,00
18	Brno	Černá Pole (Brno-sever)	Demlova	,00
19	Brno	Brno-město	Zelný trh	,00
20	Brno	Černá Pole (Brno-Královo Pole)	Nad cihelnou	,00

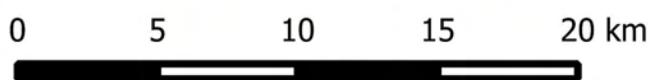
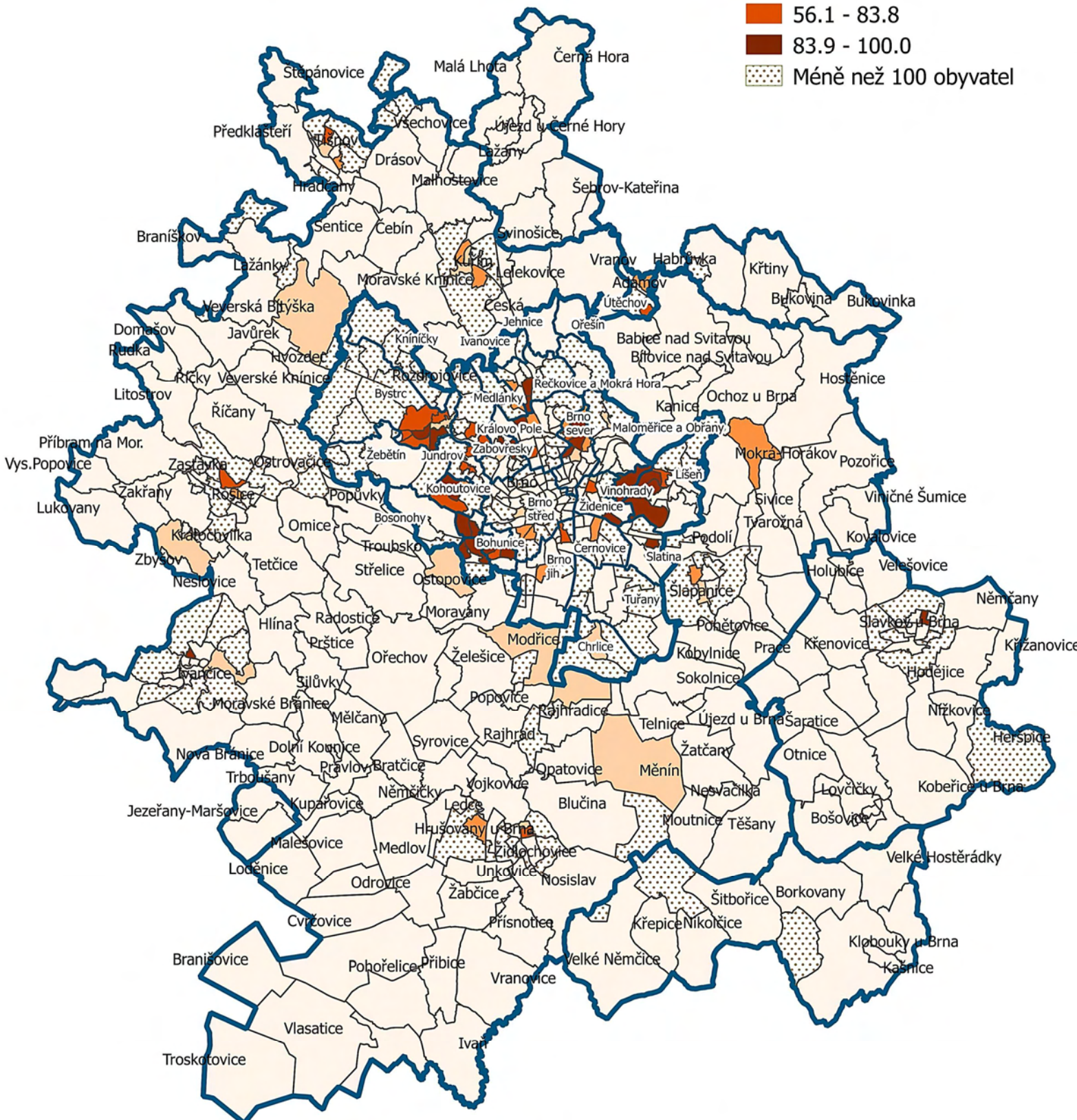
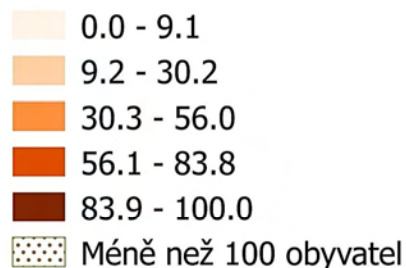
Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

²⁶ Data v tabulce „Dolních 20“ (tam, kde jsou pouze nulové hodnoty) nelze jednoznačně seřadit.

Podíl panelových bytů z obydlených bytů (%) Brněnská metropolitní oblast Data SLDB 2011 (ZSJ)

Legenda

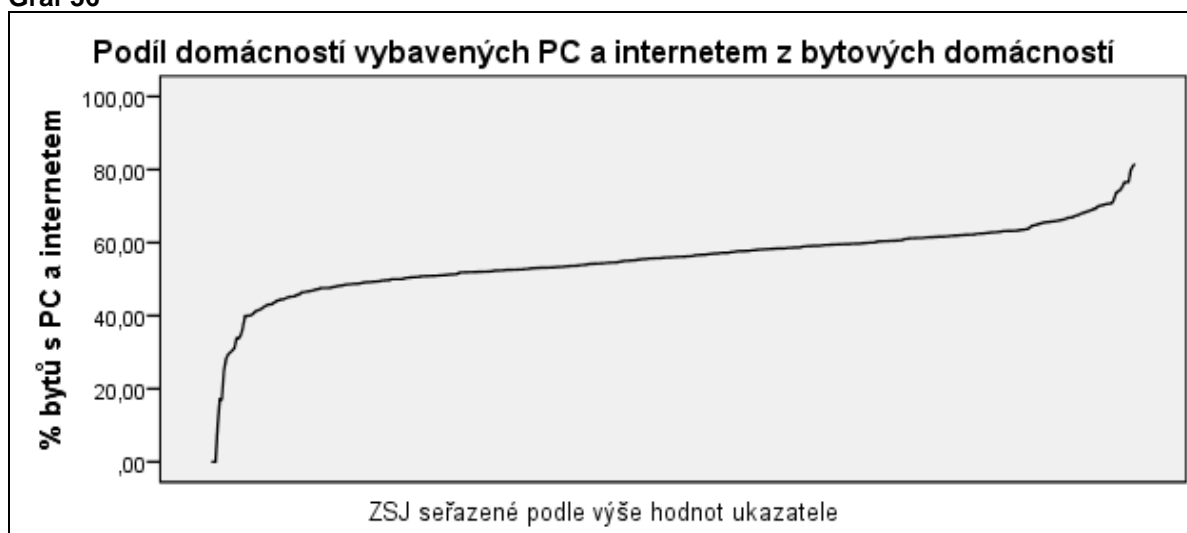
Podíly v %

Podíl domácností vybavených PC a internetem z bytových domácností

A konečně poslední „jednodimenzionální“ ukazatel vyjadřuje podíl domácností s PC (notebookem) napojeným na internet. Jak je zřejmé z grafu, tento ukazatel velmi slušně diferencuje (v rozsahu 0 až 80 %). Kartogram nabízí **dobře čitelný socioprostorový vzorec**. V území BMO pozorujeme jak s blízkostí hranic města Brna podíl domácností napojených na internet roste. Popsanou tendenci ilustruje tabulka maximálních hodnot, v níž identifikujeme převážně lokality ležící při hranicích Brna. Uvnitř hranic Brna do nejvyššího pásma hodnot kartogramu (62 až 82 %) patří také území *Masarykovy čtvrti, Komína*, dále okrajových panelových sídlišť a nové periferní bytové výstavby. Z druhé strany vzato, nejslabší napojení na digitální svět vykazují z Brna zejména jihovýchodní části vnitřního města (*Zábrdovice a Trnitá*). V zázemí BMO nalézáme slabé napojení na internet na západním, jihozápadním a jihovýchodním okraji oblasti a u některých dalších periferních obcí.

Graf 36

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 37a Lokality s nejvyšším zastoupením jevu: „Horních 20“ ZSJ

Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl domácností s PC a internetem (%)
1	Černá Hora	Černá Hora	Skleníky-Selkov	81,58
2	Troubsko	Troubsko	Troubsko-u zastávky	80,95
3	Brno	Útěchov	Útěchov	79,85
4	Babice u Rosic	Babice u Rosic	U Zastávky	76,60
5	Brno	Líšeň	Kostelíček	76,60
6	Popůvky	Popůvky	Popůvky-sever	76,53
7	Brno	Medlánky	Kytnerova	75,32
8	Kuřim	Kuřim	Na loučkách	74,40
9	Brno	Bystrc	Kamechy-východ	74,03
10	Brno	Ivanovice	Ivanovice	73,67
11	Brno	Líšeň	Holzova	71,81
12	Brno	Nový Lískovec	Kamenný vrch	70,80
13	Brno	Bystrc	Teyschlova	70,67
14	Brno	Řečkovice	Žilkova	70,62
15	Židlochovice	Židlochovice	Pod zámkem	70,55
16	Modřice	Modřice	Modřice-jih	70,31
17	Brno	Bohunice	Bohunice-střed	70,24
18	Brno	Slatina	Tuřanka	70,09
19	Brno	Soběšice	Soběšice-jih	69,82
20	Brno	Bystrc	Rakovec	69,23

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

Tabulka 37b Lokality s nejnižším zastoupením jevu: „Dolních 20“ ZSJ

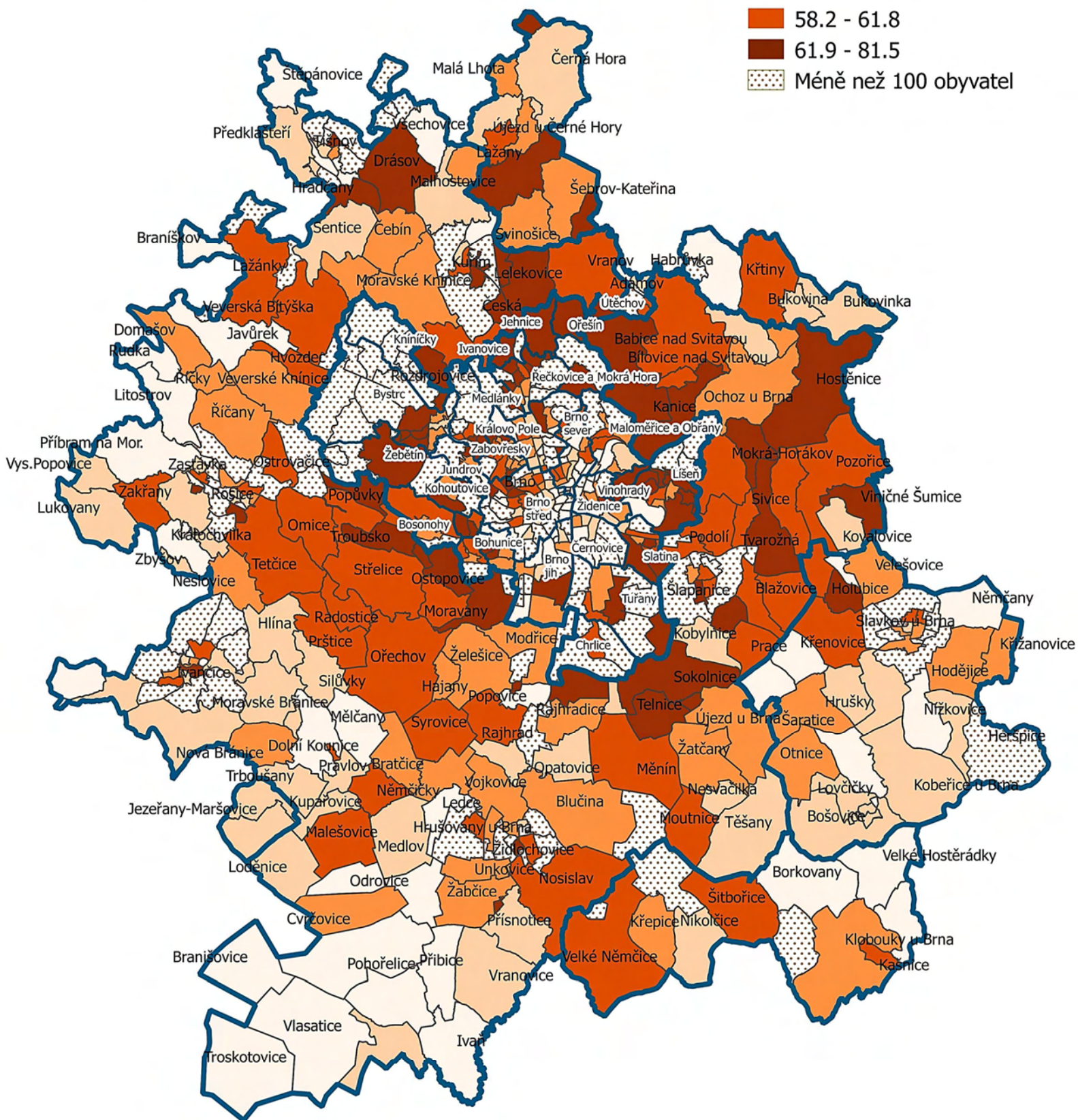
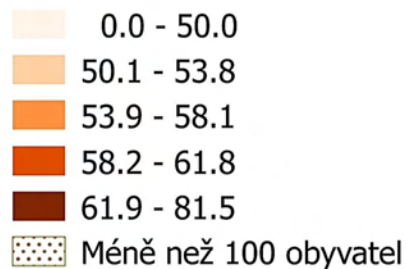
Pořadí	Obec	Část obce	Název ZSJ	Podíl domácností s PC a internetem (%)
1	Brno	Sadová	Kociánka	,00
2	Brno	Přízřenice	Vídeňská-jih	,00
3	Kuřim	Kuřim	Průmyslový obvod	,00
4	Brno	Stýřice	Stráň	10,00
5	Brno	Královo Pole	Křížkova	17,14
6	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Soudní	17,18
7	Brno	Černovice	Léčebný ústav	25,00
8	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Špitálka	28,18
9	Brno	Trnitá (Brno-střed)	Stavební	29,45
10	Brno	Bohunice	Kejbaly	30,00
11	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Hvězdová	30,47
12	Brno	Zábrdovice (Brno-střed)	Bratislavská	31,15
13	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Spolková	33,79
14	Pohořelice	Pohořelice	Velký Dvůr	33,80
15	Brno	Trnitá (Brno-střed)	Přízová	34,54
16	Brno	Trnitá (Brno-střed)	Skořepka	36,62
17	Brno	Husovice	Bratří Mrštíků	39,90
18	Brno	Židenice (Brno-Židenice)	Markéty Kuncové	39,96
19	Brno	Komárov	Hněvkovského	40,00
20	Brno	Zábrdovice (Brno-sever)	Vranovská	40,14

Pramen: SLDB 2011 Brno, data ČSÚ, vlastní výpočty.

**Podíl domácností vybavených PC
a internetem z bytových domácností (%)
Brněnská metropolitní oblast
Data SLDB 2011 (ZSJ)**

Legenda

Podíly v %

0 5 10 15 20 km

5. Vícedimenzionální analýza prostorové struktury Brněnské metropolitní oblasti

5.1 Obecnější dimenze prostorové struktury BMO optikou faktorové analýzy

Při snaze nalézt obecnější socioprostorové dimenze města či metropolitní oblasti se často používá dvojice vzájemně se doplňující technik – **faktorová analýza** a **clusterová (shluková) analýza**. (Payne, Payne, Hyde 1996)

První z nich, **faktorová analýza**, je založena na rozboru zpravidla většího počtu proměnných, vypovídajících o sociálních, demografických, urbanistických či jiných vlastnostech menších územních jednotek města/regionu (v našem případě ZSJ). Jako východisko slouží předpoklad, podle něž se „ekologická“ vnitřní struktura města/regionu určitým způsobem odráží ve vztazích těchto proměnných. Naším cílem je onu „latentní“, v pozadí stojící strukturu vystihnout, nalezením společných vlastností skupinek dílčích, vstupních proměnných. Uvedenou technikou jsme schopni redukovat (mnohdy početnou) řadu ukazatelů do nevelkého počtu obecnějších faktorů, které umožňují jednodušší interpretaci dat. K jakým výsledkům jsme dospěli při aplikaci faktorové analýzy na Brněnskou metropolitní oblast, popsanou vybranými cenzovými daty?

Pro analýzu jsme vybrali širší skupinu proměnných. Ta prošla v průběhu analýzy značnou redukcí, neboť řada proměnných nevyhovovala parametrům výpočtu či nepřinášela žádoucí výsledky. Dále jsme pokračovali pouze s desítkou proměnných. Identifikovali jsme dva faktory²⁷.

Oba faktory dohromady vyčerpávají přes 73 % veškeré variability obsažené v našich deseti proměnných. První, silnější faktor pokrývá 47 % variability mezi ZSJ. Je sycen vysokými hodnotami proměnných (podle důležitosti): *podíl bytů v rodinných domech* (s minus znaménkem), *podíl bytů v bytových domech*, *podíl nájemních bytů*, *hustota bytů na hektar*, *hustota obyvatel na hektar*, *průměrná plocha obydlených bytů* (s minus znaménkem). Faktor lze nazvat „**městský typ bydlení**“.

Druhý faktor vyčerpává 26 % variance a je reprezentován proměnnými: *podíl vzdělání ZŠ* (s minus znaménkem), *podíl vzdělání VŠ*, *podíl osob s maturitou včetně VOŠ a nástaveb*; *podíl zaměstnaných žen*. Faktoru můžeme přiřknout označení „**vyšší vzdělání (a zaměstnanost žen)**“. Řečené ukazuje tabulka č. 38.

²⁷ Hodnota KMO: 0,782; signifikance: 0,000. Jako optimální se jeví rotované řešení *Quartimax*.

Tabulka 38 Výstup faktorové analýzy (rotované řešení)

Název proměnné	Faktor 1	Faktor 2
% bytů v rodinných domech	-,938	
% bytů v bytových domech	,929	
% bytů nájemních	,874	
Hustota bytů (počet bytů na hektar)	,841	
Hustota obyvatel / ha	,840	
Průměrná plocha obydl. bytů v m2	-,822	
% ZŠ a bez vzdělání		-,874
% VŠ		,856
% maturita, VOŠ, nástavby		,841
% ženy zaměstnané		,491

Metoda rotace: Quartimax

Hodnoty nižší než 0,3 jsou vynechány.

Lze kriticky poznamenat, že výsledky faktorové analýzy nepřinesly nějaký „skutečně originální“ vzhled do dat. Lze předpokládat, že (po promítnutí výsledků do prostoru) budou vysoké hodnoty prvního faktoru převažovat uvnitř hranic Brna a v centrech dalších významnějších obcí BMO. Protože přidaná hodnota prvního faktoru je slabá nebudeme se jím dále zabývat. Druhý nalezený faktor je o něco cennější, poslouží zejména jako průmět proměnných mapujících školní vzdělání.

Druhým krokem analýzy je, v našem případě, promítnutí výsledků faktorové analýzy do kartogramu. Dosáhneme toho prostřednictvím hodnot tzv. *faktorového skóre*. Faktorové skóre je údaj, který nám říká, do jaké míry se jednotlivé analyzované případy (ZSJ) podílejí na nalezeném faktoru. Hodnoty faktorového skóre jsou přidány do datové matice v podobě nového sloupce a z něj pak tvoříme kartogram.

Kartogram Faktoru 2 „**Vyšší vzdělání (a zaměstnanost žen)**“ ukazuje, jak se stupeň ukončeného školního vzdělání obyvatelstva zvyšuje s blízkostí jádra metropole.

Sytě modrá barva reprezentuje nejvyšší úroveň školního vzdělání, sytě červená naopak úroveň nejnižší. Pokud bychom postupovali od jihu BMO, zaznamenáme, jak nejnižší hodnoty faktoru (sytě červená barva) postupně přecházejí do bledě červených ploch, což znamená, že ubývá osob s nejnižším vzděláním. Ještě blíže Brnu narazíme častěji na žlutě zbarvené „průměrné“ hodnoty dosaženého vzdělání. S blízkostí hranic města hodnoty dosaženého vzdělání obyvatel rostou (objevuje se světle modrá barva) a přesuneme-li se dovnitř Brna, pak v severozápadní části od centra dominují oba odstíny modré. Charakteristický segment území, vinoucí se od historického centra na severozápad (*Veveří, Stránice, Žabovřesky, Pisárky, Komín*) reprezentuje (tmavě modré) nejvyšší hodnoty faktoru (nejvyšší podíly jedinců s VŠ vzděláním a současně nejslabší podíly obyvatel se vzděláním základním). Naproti tomu (od centra) jihovýchodní část Brna reprezentuje kontrast: sytě červeně vybarvené plochy *Zábrdovic, Trnité*, části *Husovic, Maloměřic a Líšně* s vyšším podílem obyvatel s nízkým vzděláním, zejména mezi Romy. Za vnějšími okraji Brna nacházíme vyšší koncentrace osob s vyšším školním vzděláním. Například jde o *Rebešovice, Moravany, Bosonohy a Popůvky* na jihozápadě či *Českou*, část *Kuřimi* a *Svinošice* na severu. Předpokládáme, že to jsou projevy suburbanizace. Připomeňme, že faktor odráží i (byť ne tak silně jako vzdělání) míru zaměstnanosti žen. Rozložení hodnot faktoru „**Vyšší vzdělání (a zaměstnanost žen)**“ nám pomůže i při interpretaci výsledků shlukové analýzy.

5.2 Typy lokalit BMO jako výsledky shlukové analýzy

Shlukovou (clusterovou) analýzu lze v daném kontextu chápat jako „sesterskou“ metodou faktorové analýzy. Patří taktéž mezi *multivariační techniky* analýzy dat. Slouží k identifikaci seskupování dat. Zatímco při faktorové analýze jsme pracovali s proměnnými (ukazateli), u shlukové analýzy budeme pracovat s případy (tedy se ZSJ). Pokusíme se případy klasifikovat, nalézt jejich typologii. Dopředu přitom není znám ani počet shluků, ani počty případů, které je mají utvářet. (Applications 1998: 293) Při shlukové analýze jsou tedy vyhledávány skupiny jednotek, které si jsou *uvnitř co nejvíce podobné a mezi sebou co nejvíce odlišné*. Hledáme tedy relativně homogenní skupiny *základních sídelních jednotek*. Úskalí metody spočívá mimo jiné v tom, že se nemůžeme opřít o žádné „magické“ koeficienty či jiné podobné parametry, jenž by nás orientovaly při určování více či méně vhodných variant výpočtu.

Do shlukové analýzy vstupovalo 18 proměnných, jimiž jsme mapovali informace o *hustotě obyvatel, věkové, vzdělanostní, profesní a rodinné struktuře obyvatel, a dále kvalitě a typu bydlení (typ domu, rozloha bytu, kvalita bytu a vybavení bytu internetem)*. Jmenovitě šlo o následující proměnné:

1. Hustota obyvatelstva (počet obyvatel na hektar)
2. Podíl dětí (věk 0-14 let)
3. Podíl seniorů (věk 65 a více let)
4. Podíl obyvatel se základním vzděláním (věk 15+)
5. Podíl obyvatel - vzdělání střední vč. vyučen, bez maturity (věk 15+)
6. Podíl obyvatel s maturitou, VOŠ vč. nástaveb (věk 15+)
7. Podíl obyvatel s VŠ vzděláním (věk 15+)
8. Podíl neúplných rodin (z domácností tvořených 1 rodinou)
9. Podíl zaměstnaných v sekundárním sektoru (průmysl a stavebnictví) ze zaměstnaných
10. Podíl zaměstnaných v terciárním sektoru I (nižší typ služeb) ze zaměstnaných
11. Podíl zaměstnaných v terciárním sektoru II (vyšší typ služeb) ze zaměstnaných
12. Podíl nezaměstnaných z EA
13. Podíl bytů v rodinných domech
14. Podíl bytů v bytových domech
15. Podíl bytů v panelové výstavbě (z obydlených bytů)
16. Průměrná plocha obydlených bytů v m²
17. Podíl standardních bytů (z obydlených bytů)
18. Podíl domácností vybavených PC a internetem z bytových domácností.

Protože metoda *K-Means Cluster* nepřinesla smysluplné výsledky, přiklonili jsme se k *Hierarchické clusterové analýze*. Po vyzkoušení všech nabízených metod „shlukování“ se jako optimální potvrdila „*Wardova metoda*“, kombinovaná s výpočtem intervalu podle *Minkowského*.

Při výpočtech jsme záměrně ponechali větší počet shluků ve snaze zachovat citlivost pro specifika „městských“, „venkovských“ i příměstských (suburbánních) lokalit. Výsledky shlukové analýzy zobrazuje kartogram „**Typologie lokalit**“. Identifikovali jsme 15 typů lokalit BMO:

(1) „Tradiční“ venkovské zázemí.

(Červená-malinová barva)

(Celkem 80 ZSJ; 61 641 obyvatel; 10,1 % obyvatel BMO.)

Nadprůměrné hodnoty: podíly osob se základním vzděláním a osob vyučených; bydlení v rodinných domech.

(2) Venkovská periferie BMO s nižším vzdělanostním profilem.

(Oranžová-medová barva)

(Celkem 24 ZSJ; 13 342 obyvatel; 2,1 % obyvatel BMO.)

Nadprůměrné hodnoty: bydlení v rodinných domech; plochy bytů; zaměstnání v sekundárním sektoru.

Podprůměrné hodnoty: vzdělanostní profil.

(3) Přejechod mezi suburbanizovanými oblastmi a „tradičním“ venkovem.

(Bledě žlutá barva)

(Celkem 91 ZSJ; 95 270 obyvatel, 15,6 % obyvatel BMO.)

Nadprůměrné hodnoty: podíly dětí do 15 let.

Specifický rys: Nepravidelný prstenec území s „průměrnými“ hodnotami školního vzdělání. Uvnitř tohoto prstence převládají nadprůměrné hodnoty školního vzdělání, zatímco vně tohoto prstence, dále od Brna, naopak převažují podprůměrné hodnoty školního vzdělání z hlediska celé BMO. Průměr je počítán za čtyři vzdělanostní stupně: (1) základní vzdělání; (2) střední bez maturity, vyučen; (3) středoškolské s maturitou; (4) vysokoškolské.

(4) „Vnější město“ a suburbie se zaměstnaneckou orientací na nižší terciér.

(Bledě zelená barva)

(Celkem 40 ZSJ; 35 061 obyvatel; 5,7 % obyvatel BMO.)

Nadprůměrné hodnoty: podíly dětí do 15 let; zaměstnanost v nižším terciéru; plochy bytů; podíly maturantů; vybavenost PC.

(5) Suburbanizované území, zaměstnanecká orientace na vyšší terciér.

(Zelená barva)

(Celkem 25 ZSJ; 26 610 obyvatel; 4,3 % obyvatel BMO.)

Nadprůměrné hodnoty: podíly dětí do 15 let a VŠ vzdělaných obyvatel; bydlení v rodinných domech; zaměstnanost ve vyšším terciéru; plochy bytů; vybavenost PC.

(6) Příměstské bydlení obyvatel s nejvyšším vzdělanostním profilem.

(Tmavě zelená barva)

(Celkem 10 ZSJ; 11 482 obyvatel; 1,8 % obyvatel BMO.)

Nadprůměrné hodnoty: podíly dětí do 15 let; zaměstnanost ve vyšším terciéru; nejvyšší vzdělanostní profil.

(7) Městský mix.

(Tmavě modrá barva)

(Celkem 33 ZSJ; 56 098 obyvatel; 9,2 % obyvatel BMO.)

Nadprůměrné hodnoty: hustota obyvatel i bytů; podíly nezaměstnaných; podíly neúplných rodin.

Specifický rys: v části lokalit silnější podíly zaměstnaných vyššího terciéru.

(8) Městská sídlištní zástavba s (převážně) kvalifikovanou populací.

(Světle modrá barva)

(Celkem 42 ZSJ; 159 468 obyvatel; 26,1 % obyvatel BMO.)

Nadprůměrné hodnoty: hustota obyvatel; podíl maturantů a VŠ; zaměstnání ve vyšším terciéru; podíly neúplných rodin; vybavenost PC.

(9) Zachovalé městské čtvrti s kvalifikovanou populací.

(Tmavě fialová barva)

(Celkem 18 ZSJ; 54 709 obyvatel; 8,9 % obyvatel BMO.)

Nadprůměrné hodnoty: hustota obyvatel; bydlení v bytových domech; podíly seniorů; podíly VŠ; zaměstnání ve vyšším terciéru; podíly neúplných rodin.

(10) Atraktivní městské vilové čtvrti s vysokým sociálním statutem.

(Sytě žlutá barva)

(Celkem 18 ZSJ; 25 121 obyvatel; 4,1 obyvatel BMO.)

Nadprůměrné hodnoty: hustota obyvatel; plocha bytů; podíly seniorů; podíly VŠ, podíly zaměstnaných ve vyšším terciéru; vybavenost PC.

(11) Vnitroměstské dělnické lokality.

(Šedá barva)

(Celkem 9 ZSJ; 6 271 obyvatel; 1 % obyvatel BMO.)

Nadprůměrné hodnoty: hustota obyvatel; podíly vzdělání ZŠ; neúplné rodiny; silné podíly zaměstnaných v sekundárním sektoru; podíly nezaměstnaných; bydlení v bytových domech.

Podprůměrné hodnoty: podíl dětí a seniorů.

(12) Vnitroměstské lokality s nízkým statutem.

(Hnědá barva)

(Celkem 16 ZSJ; 20 900 obyvatel; 3,4 % obyvatel BMO.)

Nadprůměrné hodnoty: podíly nezaměstnaných; podíly neúplných rodin; bydlení v bytových domech.

Podprůměrné hodnoty: podíly seniorů.

(13) Vyloučené lokality převážně vnitřního města.

(Jasně červená barva)

(Celkem 5 ZSJ; 4 319 obyvatel; 0,7 % obyvatel BMO.)

Nadprůměrné hodnoty: podíly dětí do 15 let; podíly obyvatel se ZŠ; podíly nezaměstnaných a neúplných rodin.

(14) Dělnické lokality v menších střediscích zaměstnanosti BMO.

(Bledě fialová barva)

(Celkem 28 ZSJ; 38 402 obyvatel; 6,3 % obyvatel BMO.)

Nadprůměrné hodnoty: podíly osob se základním vzděláním a vyučených; podíly zaměstnaných v sekundárním sektoru.

Specifický rys: typ je navázán na lokality v menších střediscích BMO (např. v Ivančicích, Tišnově, Kuřimi a Adamově); nízký vzdělanostní profil obyvatelstva.

(15) Atypické lokality.

(Černá barva)

(Celkem 2 ZSJ; 693 obyvatel; 0,1 % obyvatel BMO.)

Specifický rys: dvojice slabě zalidněných ZSJ „Vídeňská jih z Přízřenic a Průmyslový obvod z Kuřimi.

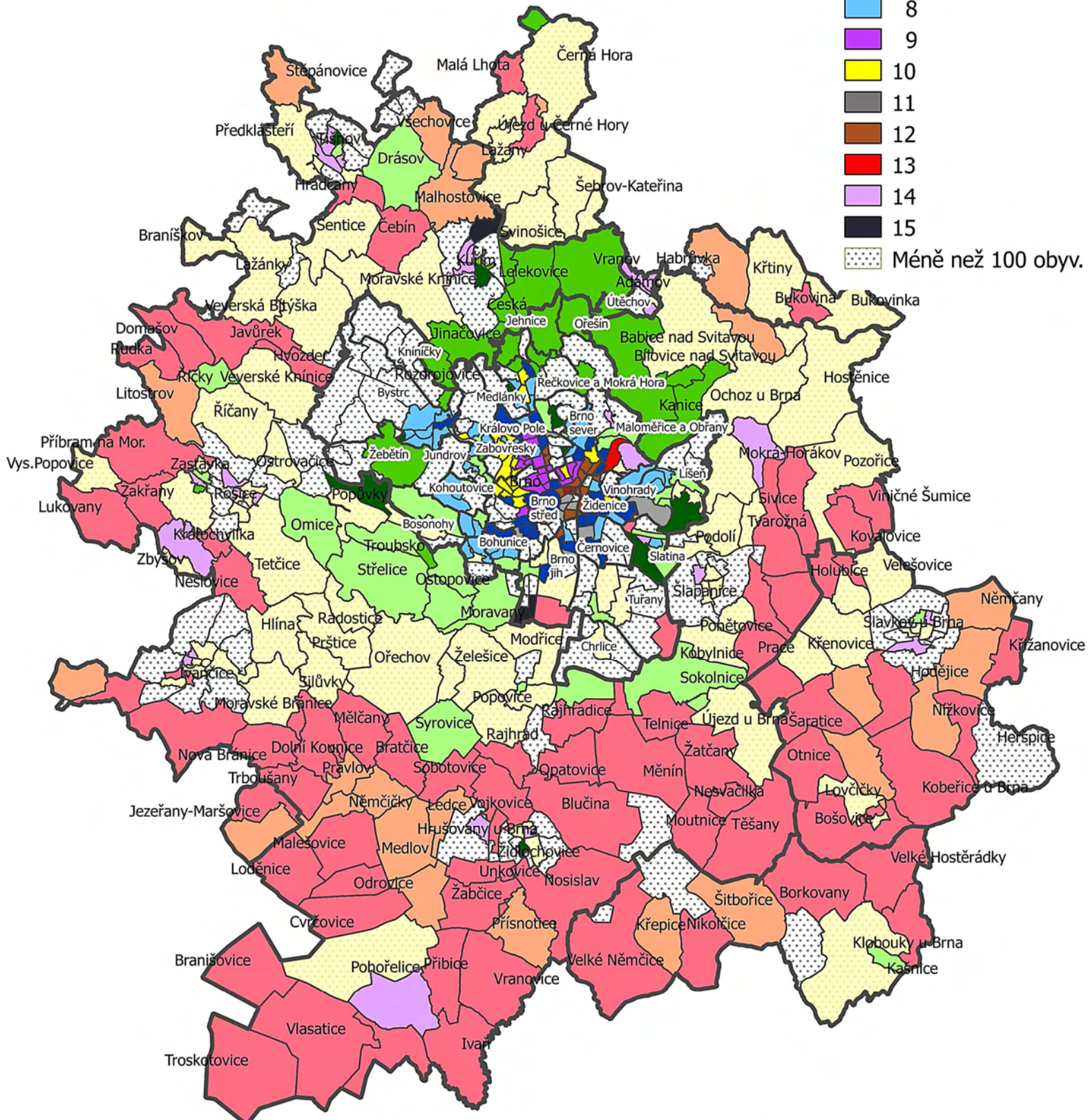
Nadprůměrné hodnoty: podíl ústavních domácností (zde ubytovny apod.).

Představená typologie stojí na jedné z mnoha možných variant výpočtu a do jisté míry se v ní proto promítají subjektivní hlediska (náhled na zkoumaný terén) výzkumníka. Se stejnými daty lze vytvořit řadu podobných řešení, které by vedly k odlišnému počtu jinak strukturovaných shluků.

Typologie lokalit Brněnská metropolitní oblast Data SLDB 2011 (ZSJ)

Legenda

Typy lokalit

0 5 10 15 20 km

6. Limity předkládaného textu

- Je nutno zdůraznit, že předkládaná **práce stojí na „holých“ statistických údajích SLDB 2011**. Silně to snižuje naši schopnost zachytit pestrost rozdílů mezi lokalitami Brněnské metropolitní oblasti. Množství významných prvků obytného prostředí, které může pozorovatel přímo v terénu vnímat (architektonická kvalita budov, udržované životní prostředí, osvěžující zeleň, přítomnost genia loci či naopak znaky chátrání staveb i okolního prostředí) použitá data nezachytí, jsou k nim slepá.
- Vyhodnocování kartogramů je komplikováno faktem, že **posuzované územní jednotky mají nestejnou rozlohu i lidnatost. Vztah mezi rozlohou a lidnatostí územích jednotek přitom není přímý**, mnohé malé městské územní jednotky bývají mnohem více zalidněny, než jejich rozlehlejší protějšky.
- **Ne všechny použité primární ukazatele SLDB jsou v ideálním tvaru**. Konkrétně se to týká údajů o *struktuře zaměstnání ve službách*, údajů o *bytech se sníženou kvalitou*, zčásti také údajů o *stáří bytů*. Nejsme proto například schopni v datech dobře odlišit nástup suburbanizace, která se v ČR začala projevovat zhruba od poloviny 90. let. 20. století.
- Řada *základních sídelních jednotek ztrácí v průběhu času svoji relativní vnitřní homogenitu*. Z tohoto důvodu je například obtížnější posuzování parametrů některých obytných sídlišť či nově vzniklých suburbií. Pokud je například ZSJ s homogenním bytovým fondem (dejme tomu s bytovými vícepodlažními domy) nově doplněna odlišnou zástavbou (např. rodinných domů) a původní hranice ZSJ zůstávají zachovány, pak je těžší takovou lokalitu zařadit.
- Protože **území přibližně poloviny obcí tvořících zázemí brněnské metropolitní oblasti sestává pouze z jediné základní sídelní jednotky, mohou nám uniknout některé z jevů, zasluhujících si pozornost** (například koncentrace domácností s nezaměstnanými členy). Tam, kde je území obce rozděleno do většího počtu sociálně, ekonomicky a urbanisticky homogenních ZSJ, je šance identifikovat podobná uskupení vyšší.
- **Text vychází z údajů SLDB 2011 postavených na tzv. „obvykle bydlícím“ obyvatelstvu. Situace v Brně je ovšem poznamenána přítomností dalších skupin obyvatel (osoby fakticky bydlící bez přihlášení, osoby dojíždějící do zaměstnání a za studiem, osoby dojíždějící za službami, návštěvníci, nelegální cizinci, etc.)**. Geografové Seidenglanz, Toušek a Chvátal píší, že: „v administrativních hranicích Brna v současnosti fakticky žije zhruba 430 tisíc obyvatel“, navíc, jak pokračují uvedení autoři, se v Brně „průměrně každý den v současnosti vyskytuje dalších přibližně 110 tisíc osob tzv. přítomného obyvatelstva“, z čehož plyne, že „se v současnosti pohybuje a využívá jeho infrastruktury celkově až 540 tisíc osob“. (Seidenglanz, Toušek, Chvátal 2013a: 26) Lze doplnit, že **charakter zázemí Brna je ovlivněn fenoménem rekreačního bydlení**.

7. Závěry a výhled do budoucna

Cílem předkládané práce bylo **podat obraz socioprostorové struktury města Brněnské metropolitní oblasti** (vymezené kolektivem O. Mulíčka v roce 2013), a to **na základě dat SLDB 2011**.

Při analýze jsme se opírali o parametry **základních sídelních jednotek**. Na základě rozboru více jak třicítky dílčích ukazatelů, které jsme čtenáři prezentovali ve formě *grafů, tabulek a kartogramů* a dále na základě výstupů *faktorové a shlukové analýzy*, lze nabídnout následující závěry:

- Údaje z cenzu 2011 za lokality *Brněnské metropolitní oblasti* (BMO) především dokládají trend **suburbanizace**, která se stala, řečeno s Fischlerem (2005), téměř univerzálním fenoménem vyspělých (post)industrializovaných zemí. Suburbanizační proces, jeden z projevů **residenční segregace**, se začal v postkomunistických zemích rozvíjet se značným zpožděním vůči vyspělým krajinám – v ČR přibližně od poloviny 90. let minulého století. Suburbanizační trend je zachycen v řadě našich ukazatelů (zejména jsou to: *podíl bytů z období 2001-2011, dále podíl dětí do 15 let, index stáří, podíl obyvatel s maturitou, podíl obyvatel s VŠ vzděláním, podíl osob zaměstnaných v terciárním sektoru – vyšším typu služeb, i podíl domácností vybavených PC s internetem*). Analyzovaná data zrcadlí obě formy prostorového rozšiřování suburbanizace, jak o nich hovoří např. Ouředníček (2013). Je to suburbanizace vedená uvnitř administrativních hranic města, tak i suburbanizace v zázemí města – uvnitř metropolitního regionu. O časovém předstihu prve jmenované formy referoval například Mulíček (2002: 180).
- Z hlediska **vnitřní (intra-urbánní) struktury Brna** potvrzujeme, respektive reprodukuje závěry, zjištěné v předchozí samostatné studii. (Burjanek, 2013) Patří sem zejména **(1) socioekonomické rozdělení Brna podél** (centrem města procházející) **dělicí čáry jihozápad-severovýchod**. V severozápadní části města najdeme vzdělanější a kvalifikovanější obyvatelstvo, zatímco jihovýchod Brna má (jako celek) spíše „dělnický“ charakter. **(2)** V blízkosti historického centra Brna jsou tyto socioprostorové nerovnosti vyjádřeny **polaritou mezi čtvrtěmi vnitřního města přiléhajícími z jihovýchodu k centru města (Zábrdovice, Trnitá)**, kde v obecních nájemních bytech žije segregována nedostatečně kvalifikovaná populace (zejména exkludovaná romská minorita) na straně jedné a **„bohatou“ Masarykovou čtvrtí s vilovou zástavbou a ekonomicky silným obyvatelstvem** na straně druhé. Naznačené rozdělení území Brna je na východním lemu města aktuálně „rozrušováno“ existencí nové zástavby rodinných domů, tedy vlivem suburbanizace.
- Prostřednictvím shlukové analýzy jsme se pokusili identifikovat **typy území BMO**. Nalezli jsme celkem 15 typů „městských“ i „venkovských“ lokalit. Podle našeho názoru je pozitivem, že se (i v tomto širším územním měřítku) zdařilo zachovat citlivost pro diferenciaci území uvnitř města Brna. Jedná se o následující typy:
 - (1)** „Tradiční“ venkovské zázemí; **(2)** Venkovská periferie BMO s nižším vzdělanostním profilem; **(3)** Přechod mezi suburbanizovanými oblastmi a „tradičním“ venkovem; **(4)** „Vnější město“ a suburbie se zaměstnaneckou orientací na nižší terciér; **(5)** Suburbanizované území, zaměstnanecká orientace na vyšší terciér; **(6)** Příměstské bydlení obyvatel s nejvyšším vzdělanostním profilem; **(7)** Městský mix; **(8)** Městská sídlištní zástavba s (převážně) kvalifikovanou populací; **(9)** Zachovalé městské čtvrti s kvalifikovanou populací; **(10)** Atraktivní městské vilové čtvrti s vysokým sociálním statutem; **(11)** Vnitroměstské dělnické lokality; **(12)** Vnitroměstské lokality s nízkým

statusem; **(13)** Vyloučené lokality převážně vnitřního města; **(14)** Dělnické lokality v menších střediscích zaměstnanosti BMO. **(15)** Atypické lokality.

Nejvíce zalidněny (a tedy více významné) jsou shluky: „*Městská sídlištní zástavba s (převážně) kvalifikovanou populací*“ (159 tisíc obyvatel). Dále „*Přechod mezi suburbanizovanými oblastmi a 'tradičním' venkovem*“; (95 tisíc obyvatel) a také „*Tradiční venkovské zázemí*“ (61 tisíc obyvatel). Řada shluků je z hlediska počtů obyvatel slabší, avšak pozornost zasluhuje jejich věcná stránka, například přes 4 tisíce (4 300) obyvatel čítající shluk „*Vyloučené lokality převážně vnitřního města*“.

- **Socioprostorové struktury zázemí brněnské metropolitní oblasti** lze v zásadě připsat **koncentrický charakter**. Koncentrické šíření suburbanizace v případě Brna popsal v roce 2002 již Mulíček (Mulíček, cit. podle Ouředníček 2013) a data z posledního cenzu zjištěnou tendenci potvrzují. S oporou o naši typologii lze zázemí BMO popsat takto:

Jih BMO převážně zaplňuje typ lokalit/obcí, které jsme nazvali *Tradiční venkovské zázemí*. Toto masivní široké území jihu BMO se dále vine po obou stranách hranic metropolitní oblasti směrem k severu a napodobuje tak tvar písmene „U“.

Vnitřní část popsaného podkovovitého území pak je (ve větší distanci od území Brna) vyplněna nepravidelným prstencem „transitních“ lokalit, jejichž typ jsme pojmenovali „*Přechod mezi suburbanizovanými oblastmi a „tradičním“ venkovem*“.

Vnitřek prstence tranzitních lokalit pak tvoří suburbanizované lokality (na severu a severovýchodě Brna je to *Suburbanizované území, se zaměstnaneckou orientací na vyšší terciér*, na jihu/jihozápadě pak typ „*Vnější město*“ a *suburbie se zaměstnaneckou orientací na nižší terciér*. Tyto suburbie již přiléhají těsně k jádru metropole.

Se vzdáleností od Brna se proměňuje vzdělanostní a profesní profil obyvatel. Pro obce reprezentující tradiční venkovské zázemí je typický nižší vzdělanostní profil a zaměstnání v sekundárním sektoru či nižším typu služeb. S blízkostí Brna se charakteristiky populace proměňují ve prospěch vyšších vzdělanostních stupňů a kvalifikovanějších profesí. Nejvyšší vzdělanostní profil i nejvyšší podíl zaměstnanců ve vyšším typu služeb pak nabývá třetí typ suburbánních lokalit, nazvaný: „*Příměstské bydlení obyvatel s nejvyšším vzdělanostním profilem*“.

- **V zázemí BMO jsme neidentifikovali žádné zjevně „problémové“ lokality²⁸**. Může to mít i technické příčiny. Obce zázemí BMO totiž utvářejí v porovnání s městem prostorově rozlehlejší „základní sídelní jednotky“ (zhruba polovina obcí zázemí BMO tvoří pouze jedinou ZSJ). Menší koncentrace marginalizované populace (pokud by se zde vyskytly) by se v měřítku obcí nemusely projevit. Nicméně, lze poznamenat, že z předložené typologie by nejblíže k problémovému územím měl patrně typ „*Dělnické lokality v menších střediscích zaměstnanosti BMO*“ (a zde konkrétně například ZSJ *Velký dvůr v Pohořelicích*, dále ZSJ *Červený mlýn v Tišnově* a patrně také *čtvrť Sička ze Zbýšova*.) V těchto ZSJ se prolíná nízký vzdělanostní profil, vyšší podíly nezaměstnaných a neúplných rodin. Příbuzné rysy nese také typ „*Venkovská periferie BMO s nižším vzdělanostním profilem*“. U tohoto typu lze nalézt i podobnost s kategorií „*vnitřních periferií*“ sociologa Jiřího Musila. Musil tak chápe území, „která se hospodářsky nerozvíjejí, ztrácejí obyvatelstvo, demograficky stárnou, mají nižší sociálně-ekonomickou úroveň a horší technickou i

²⁸ V šetření sociálně vyloučených lokalit v ČR, realizovaném agenturou Ivana Gabala v roce 2006 byla z území BMO (kromě města Brna) identifikována pouze obec Zastávka (dva nevelké bytové domy). (Gabal Analysis & Consulting 2006)

sociální infrastrukturu než ostatní části území, mají starý bytový fond a objevují se v nich specifické sociální problémy spojené s exkluzí“ (Musil, Müller 2008: 326).

- **Do výsledků analýz BMO se často promítala jedna ze základních vlastností města, a to sociální diverzita.** Lokality (ZSJ) s krajními (maximálními či naopak minimálními) hodnotami ukazatelů, jsme často identifikovali na území Brna. (Zejména se jednalo o ukazatele *podíl panelových bytů, podíl žen, podíl seniorů, podíl ekonomicky aktivních a podíl nejstarších bytů*). Vedle sociální diverzity se na vysvětlení tohoto jevu podílí i fakt, že územní jednotky města bývají menší, což zvyšuje pravděpodobnost jejich vyšší sociální homogenity.

Jaké trendy lze očekávat v metropolitní oblasti Brna v příštích letech?

Jak připomínají Gottdiener a Hutchison (2011: 20), metropolitní areály jsou propojeny s globálním kapitalistickým systémem (za souhry kulturních, politických a ekonomických sil), kde se rozhodnutí ovlivňující fungování lokálních oblastí odehrávají na metropolitní, národní, ale i mezinárodní úrovni.

- Při vědomí signálů o zeslabování suburbanizace některých českých metropolitních areálů (Č. Budějovice), lze s ohledem na lidnatost i vzdělanostní potenciál Brna předpokládat v nejbližších letech **pokračování suburbanizačních procesů** (i když už menším rozsahu oproti minulým obdobím). Trend může být podpořen související komerční suburbanizací (včetně přesunu sídel významných firem do zázemí BMO) či vznikem nových (o nové technologie a vědu opřených) rozvojových areálů. Jiří Musil ve svém *výhledu do budoucnosti českých měst* předpokládal růst obyvatel velkých metropolitních areálů (Praha, Brno), a to při předpokladu stagnace počtu obyvatel samotných velkoměst (Horská, Maur, Musil 2002: 327). V podstatě shodný předpoklad (alespoň mírného) růstu metropolitních areálů *do blízké budoucnosti* formulovali také Čermák, Hampl a Müller (2009: 46). Podle jmenované trojice autorů by značná část těchto přírůstků měla být saturována z mezinárodní migrace. Podle prognózy, prezentované Seidenglanzem, Touškem a Chvátalem (2013) můžeme očekávat pokles obyvatelstva Brna již po roce 2021, zatímco zázemí metropolitní oblasti (byť úžeji vymezené) početně poroste, přibližně až roku 2036 a poté, zhruba ve 40. letech tohoto století, nastane pokles populace také zde (Seidenglanz, Toušek, Chvátal, 2013). Závažnější důsledky nežli samotné změny počtů obyvatelstva, ovšem přinesou proměny věkové struktury. Proces **stárnutí populace se silněji projeví v jádrovém městě nežli v suburbiích**, což se odrazí v rozdílných nárocích na povahu sociálních služeb i potřebnou sociální a zdravotní infrastrukturu.
- Suburbanizační oblasti se vydají na dlouhou pouť směrem **k větší samostatnosti a relativně(!) nižší závislosti na jádru metropole** v tom smyslu, že bude přibývat pracovních míst a bude se posilovat infrastruktura suburbií.
- **Struktura suburbanizovaných oblastí se rozšíří o nové typy**, např. *gated communities*, ty jsou podle Brabce (2010: 98) ve světě lokalizovány především v zázemí měst.
- Do jisté míry můžeme předpokládat **posílení regulace** u nás „povětšinou spontánního a neregulovaného“ (Ouředníček 2013: 71) **suburbánního rozvoje**. Jak zdůrazňuje Sýkora (2005: 33-34), „prostorově roztroušený rozvoj ve formě sídelní kaše přináší větší množství záporných ekonomických, sociálních a environmentálních efektů, než koncentrované formy suburbanizace“. Předpoklad „korigující akce“, vyvolané v blízkých letech důsledky chaotické výstavby rodinných domků, vyslovil i Musil (Horská, Maur, Musil 2002: 327).

- Ač *každá budoucnost je nejistá*, po odeznění fáze suburbanizace lze v metropolitních areálech ČR očekávat následnou fázi vývoje měst, **kontraurbanizaci**. (Termín je součástí „modelu stádií rozvoje měst“, který předložil v 80. letech 20. století Leo van Den Berg a kolektiv.) Fází kontraurbanizace prošla řada městských areálů vyspělých zemí, včetně našich nejbližších západních sousedů Německa a Rakouska. Při *kontraurbanizaci* dochází k populačnímu poklesu v městském jádru i v suburbánních areálech a lidé se stěhují do vzdálenějších obcí. Lidé prostě vyhledávají pozemky s nižší cenou půdy. Jak píše Brit Tony Champion (Champion 2001: 150), *Kontraurbanizace ... „se neodehrává pouze na rozhraní mezi městem a suburbiemi, ale také na okrajích metropolitních oblastí a funkčních městských regionů, jak se ‘suburbánní hranice‘ posouvá dál [od města], aby zahrnula širší plochy území, včetně volně ležících měst a vesnic“*. Martin Ouředníček (2002: 48) k tomu dodává, že „rostou především menší centra za hranicí dojížďkové vzdálenosti dominantního města“.

Dílčí procesy *suburbanizace*, *kontraurbanizace*, případně také *reurbanizace* (tedy opětovný populační růst městských jader) se však mohou časově překrývat, přičemž každý z těchto procesů reprezentuje specifická skupina aktérů. Ostatně, Čermák, Hampl a Müller (2009: 38) podali reference o souběhu kontraurbanizace a suburbanizace v ČR již za období 90. let 20. století.

8. Literatura

Applications Guide for SPSS Base 8.0. 1988. Marketing Department. Chicago.

Brabec, T. 2010. "Gated communities: uzavřené a střežené rezidenční lokality." In: Sýkora, L. (ed.) *Rezidenční segregace*. PřF UK Praha, MMR ČR. (str. 91-98).

Burjanek, A. 2013. *Sociodemografická analýza územních částí města Brna: Analýza dat SLDB 2011*. Výzkumná zpráva pro Magistrát města Brna. Brno. (On-line) [cit. 25. 11. 2014] Dostupné z: <https://www.brno.cz/fileadmin/user_upload/sprava_mesta/Strategie_pro_Brno/doplnujici_studie/Sociodemograf_SLDB_2011_final.pdf>

Čermák, Z., Hampl, M., Müller, J. 2009. „Současné tendence vývoje obyvatelstva metropolitních areálů v Česku: Dochází k významnému obratu?“ *Geografie, sborník České geografické společnosti*. Číslo 1, ročník 114 (str. 37-51)

Fischler, R. 2005. Suburbanization: [slovníkové heslo] In: Caves, R. (ed.) *Encyclopedia of the City*. New York: Routledge. (pp. 437-439)

Gabal Analysis & Consulting 2006. *Analýza sociálně vyloučených romských lokalit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti*. Praha: Nová škola, o.p. s. (On-line) [cit. 25. 11. 2014] Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/3043/Analýza_romskych_lokalit.pdf>

Gottdiener, M., Hutchison, R. 2006. *The New Urban Sociology*. (3rd ed.) Westview Press.

Horská, P., Maur, E., Musil, J. 2002. *Zrod velkoměsta: Urbanizace českých zemí a Evropa*. Paseka. Praha.

Champion, T. 2001. „Urbanization, Suburbanization, Counterurbanization and Reurbanization“. In: Paddison, R. (ed.) *Handbook of Urban Studies*. Sage. London.

Kostecký, T., Čermák, D. 2004. *Metropolitan Areas in the Czech Republic – Definitions, Basic Characteristics, Patterns of Suburbanisation and Their Impact on Political Behaviour*. Sociologický ústav AV ČR, Praha.

Krtička, L., Adamec, M., Bednář, P. 2012. *Manuál pracovních postupů v GIS pro oblast sociálního výzkumu a sociální práci*. Ostravská univerzita. Ostrava.

Marcuse, P., van Kempen, R. 2000. *Globalizing Cities: A New Spatial Order?* Blackwell, Oxford.

Mc Donald, H., Peters, A. 2011. *Urban Policy and the Census*. Esri Press. Redlands California.

Metodické vysvětlivky k SLDB 2011. (On-line) [cit. 10. 11. 2014] Dostupné z: <[http://www.scitani.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/A10032781A/\\$File/36820214.pdf](http://www.scitani.cz/csu/2012edicniplan.nsf/t/A10032781A/$File/36820214.pdf)>

Mulíček, O. 2002. „Suburbanizace v Brně a jeho okolí.“ In: Sýkora, L. (ed.) *Suburbanizace a její sociální, ekonomické a ekologické důsledky*. Ústav pro ekopolitiku, Praha. (str. 171-181).

Mulíček, O. et al 2013. „Vymezení funkčního území Brněnské metropolitní oblasti a Jihlavské sídelní aglomerace“ (rukopis). (On-line.) [cit. 4. 9. 2014] Dostupné z: <<https://www.brno.cz/sprava-mesta/dokumenty-mesta/analyzy-studie-a-ankety/>>

Musil, J., Müller, J. 2008. „Vnitřní periferie v České republice jako mechanismus sociální exkluze.“ *Sociologický časopis/Czech Sociological Review*, 2008, Vol. 44, No. 2: (str. 321–348).

Ouředníček, M. 2002. „Suburbanizace v kontextu urbanizačního procesu.“ In: Sýkora, L. (ed.) *Suburbanizace a její sociální, ekonomické a ekologické důsledky*. Ústav pro ekopolitiku, Praha. (str. 39-54)

Ouředníček, M. 2003. „Suburbanizace Prahy“ *Sociologický časopis*. Vol. 39, No. 2. str. (str. 235-253).

Ouředníček, M., Špačková, P., Novák, J. (eds.) 2013. *Sub urbs: krajina, sídla a lidé*. Praha, Academia.

Ouředníček, M. 2013 "Výzkum suburbanizace v České republice: současné tendence vývoje a možné aplikace". In: Ouředníček, M., Špačková, P., Novák, J. (eds.) 2013. *Sub urbs: krajina, sídla a lidé*. Praha, Academia (str. 61-80).

Payne, G., Payne, J., Hyde, M. 1996. "Refuse of All Classes? Social Indicators and Social Deprivation." *Sociological Research Online*. Vol. 1, No. 1.

Posová, D., Sýkora, L. 2011. Urbanizace a suburbanizace v městských regionech Prahy a Vídně: strukturální rozdíly v podmínkách odlišných politicko-ekonomických režimů. *Geografie*, 116, č. 3, (str. 276–299).

Seidenglanz, D., Toušek, V., Chvátal, F. 2013. „Prognóza demografického vývoje obyvatelstva města Brna a jeho okolí.“ Centrum pro regionální rozvoj. Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta, Geografický ústav. Brno. (On-line) [cit. 4. 11. 2014] Dostupné z: <http://www.brno.cz/fileadmin/user_upload/sprava_mesta/Strategie_pro_Brno/dokumenty/Prognóza_13.pdf>

- Seidenglanz, D., Toušek, V., Chvátal, F.: 2013a. „Odborná analýza vývoje počtu osob oficiálně neregistrovaných ve městě Brně“. Centrum pro regionální rozvoj. Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta, Geografický ústav. Brno.
- Sýkora, L. 2003. „Suburbanizace a její společenské důsledky“. *Sociologický časopis*, Vol 39, No 2, (str. 217-233).
- Sýkora, L. 2005. „Czech Republic.“ In: van Kempen, R., Vermeulen, M., Baan, A. (eds.) 2005. *Urban Issues and Urban Policies in the New EU Countries*. European Institute for Comparative Urban Research. Ashgate. (p. 17-36).

9a. Příloha: Přehled „základních sídelních jednotek“ města Brna (SLDB 2011)

Č_ZSJ	Název ZSJ	Část obce	Poč. ob.	Č_ZSJ	Název ZSJ	Část obce	Poč. ob.
1	Brno-hrad Špilberk	Město Brno	647	56	Jundrov-sever	Jundrov	877
2	Náměstí Svobody	Město Brno	1203	57	Jundrov-jih	Jundrov	1314
3	Zelný trh	Město Brno	2115	58	Holedná	Jundrov	0
4	Janáčkovo divadlo	Město Brno	1315	59	Kristenova	Komín	873
5	Pekařská	Staré Brno	3400	60	Jundrovská	Komín	745
6	Fakultní nemocnice	Staré Brno	15	61	Bystrcká	Komín	559
7	Václavská	Staré Brno	2970	62	Pastviny	Komín	1297
8	Nové Sady	Staré Brno	1634	63	U Svatky	Komín	14
9	Úvoz	Staré Brno	1150	64	Komínská Chochola	Komín	0
10	Žlutý kopec	Staré Brno	495	65	Komín-sever	Komín	3948
11	Rybářská	Staré Brno	2595	66	Padělky	Komín	6
12	Kamenná	Štýřice	1499	67	Netopýrky	Komín	15
13	Bakalovo nábřeží	Štýřice	906	68	Třída Kpt. Jar.	Černá Pole	2053
14	Stráň	Štýřice	121	69	Lužánky	Černá Pole	0
15	Havlenova	Štýřice	3556	70	Příční	Zábrdovice	1831
16	Vsetínská	Štýřice	2494	71	Bratislavská	Zábrdovice	1043
17	Nákladové nádraží	Štýřice	0	72	Hvězdová	Zábrdovice	1114
18	Heršpická	Štýřice	29	73	Tkalcovská	Zábrdovice	298
19	Ústřední hřbitov	Štýřice	0	74	Vranovská	Zábrdovice	2451
20	Vinařská	Pisárky	890	75	Hoblíkova	Černá Pole	2460
21	Výstaviště	Pisárky	11	76	Schodová	Černá Pole	1838
22	Neumannova	Pisárky	601	77	Stadión	Ponava	4
23	Kamenomlýnská	Pisárky	489	78	Vysoká šk.zeměd.	Černá Pole	1233
24	Libušino údolí	Pisárky	432	79	Demlova	Černá Pole	2192
25	Anthropos	Pisárky	0	80	Merhautova	Černá Pole	4508
26	Myslivna	Pisárky	20	81	Nad arborem	Černá Pole	0
27	Červený kopec	Pisárky	95	82	Krkoškova	Černá Pole	3262
28	Riviéra	Pisárky	0	83	Náměstí SNP	Černá Pole	2342
29	Nový Lískovec-sev.	Nový Lískovec	1153	84	Svitavská	Husovice	2059
30	Nový Lískovec-jih	Nový Lískovec	3107	85	Nám. Republiky	Husovice	2090
31	Kamenný vrch	Nový Lískovec	7089	86	Bratři Mrštíků	Husovice	565
32	Kohoutovice-sever	Kohoutovice	5729	87	Cacovická	Husovice	1924
33	Vaňkovo náměstí	Stránice	1255	88	Studená	Lesná	1711
34	Náměstí Míru	Stránice	1969	89	H. Malířové-Haškova	Lesná	6496
35	Rezkova	Stránice	1577	90	Slavič.-Ibsenova	Lesná	4107
36	Gorkého	Veveří	4901	91	Loosova	Lesná	3334
37	Konečného nám.	Veveří	5548	92	Špitálka	Zábrdovice	1750
38	Kraví hora	Veveří	16	93	Radlas	Zábrdovice	74
39	Mášova	Veveří	1843	94	Zábrdovická	Zábrdovice	1620
40	U stadiónu	Veveří	3621	95	Svitavská strouha	Zábrdovice	8
41	Dřevařská	Veveří	3393	96	Skořepka	Trnitá	1017
42	Pod kaštany	Žabovřesky	2490	97	Stavební	Trnitá	1380
43	Kounicovy koleje	Žabovřesky	1797	98	Masná	Trnitá	1118
44	Chládkova	Žabovřesky	1280	99	Jatky	Trnitá	43
45	Kameníčková	Žabovřesky	1080	100	Přízová	Trnitá	513
46	Březinova	Žabovřesky	1254	102	Rosická	Trnitá	70
47	Elišky Machové	Žabovřesky	2007	103	Brněnská	Komárov	3279
48	Horova	Žabovřesky	1498	104	Černovic. nábřeží	Komárov	3
49	Makovského nám.	Žabovřesky	2984	105	Klásterského	Komárov	443
50	Žabovřesky-sever	Žabovřesky	2044	106	Komárovská	Komárov	347
51	Rosického náměstí	Žabovřesky	1949	107	Mariánské nám.	Komárov	1705
52	Žabovřesky-louky	Žabovřesky	9	108	Hněvkovského	Komárov	324
53	Veslařská	Jundrov	131	109	Životského	Židenice	567
54	Křemelky	Jundrov	19	110	Klíny	Židenice	2350
55	Jundrov-střed	Jundrov	1688	111	Rokycanova	Židenice	2777

Pokračování

Pokračování z předchozí strany

Č. ZSJ	Název ZSJ	Část obce	Poč. ob.	Č. ZSJ	Název ZSJ	Část obce	Poč. ob.
112	Vančurova	Židenice	230	171	Tumaňanova	Mokrá Hora	901
113	Nopova	Židenice	1564	173	Sídlíště Jabloňová	Medlánky	2300
114	Vínohrady	Židenice	12836	174	Vozovna Medl.	Medlánky	10
115	Balbínova	Židenice	1506	175	Náměstí Odboje	Medlánky	750
116	Akáty	Židenice	48	176	Kytnerova	Medlánky	2813
117	Podsednická	Židenice	69	177	Bosně	Medlánky	25
118	Stará osada	Židenice	1784	178	Nám. 28. dubna	Bystrc	1989
119	Markéty Kuncové	Židenice	1230	179	Přístavní	Bystrc	1801
120	Skorkovského	Židenice	2798	180	Bystrc-jih	Bystrc	5800
121	Sídlíště Juliánov	Židenice	2994	181	Údolí oddechu	Bystrc	256
122	Bílá hora	Židenice	2455	182	Mniší hora	Bystrc	0
123	Tržní	Černovice	489	183	Vejrostova	Bystrc	4350
124	Charbulova	Černovice	2052	184	Rakovec	Bystrc	628
125	Sláмова	Černovice	2157	185	Kozí horka-Chochola	Bystrc	90
126	Kneslova	Černovice	2284	186	Myslivna-Obora	Bystrc	41
127	Léčebný ústav	Černovice	352	187	Hrad Veveří	Bystrc	40
128	Faměrovo náměstí	Černovice	660	188	Kočíčí žleb	Bystrc	0
129	Hájecká	Černovice	11	189	Polesí Žebětín	Bystrc	0
130	Černovická terasa	Černovice	0	190	Pohádka máje	Bystrc	0
131	Pod vlárskou tratí	Černovice	19	191	Kníničky	Kníničky	925
133	Černovičky-Podstránská	Slatina	567	192	Sokol. koupaliště	Kníničky	49
134	Stránská skála	Slatina	20	193	Líchy	Kníničky	29
135	Skřivanova	Ponava	1686	194	Trnůvka	Kníničky	3
137	Ptašinského	Ponava	3850	195	Pod Trnůvkou	Kníničky	0
138	Staňkova	Ponava	733	196	Zouvalka	Kníničky	0
139	Červený mlýn	Ponava	0	197	Bohunice-střed	Bohunice	5023
140	Cimburkova-A.Macka	Ponava	468	198	Ukrajinská	Bohunice	4800
141	Vysoká šk. veterinární	Královo Pole	1602	199	Okrouhlá	Bohunice	4108
144	Vackova	Královo Pole	4354	200	Pomologický ústav	Bohunice	215
145	Poděbradova	Královo Pole	1674	201	Kejbaly	Bohunice	537
146	Berkova	Královo Pole	3383	202	Klobásova	Starý Lískovec	1514
147	Mojmírovo náměstí	Královo Pole	790	204	Mikuláškovo náměstí	Starý Lískovec	8137
148	Křížíkova	Královo Pole	171	205	K Moravanům	Starý Lískovec	6
149	Pod pražskou tratí	Královo Pole	81	206	Jihlavská-fak. nem.	Starý Lískovec	0
150	Divišova čtvrť	Lesná	504	207	Bednářova	Horní Heršpice	584
151	Pod Palac. vrchem	Královo Pole	1333	208	Královka	Horní Heršpice	58
152	Herčíkova	Královo Pole	2236	209	Kšírova	Horní Heršpice	574
153	Palackého	Královo Pole	4737	210	Řeháková	Horní Heršpice	301
154	Myslínova	Královo Pole	932	211	Lány	Horní Heršpice	529
155	Kociánka	Sadová	309	212	Dolní Heršpice	Dolní Heršpice	562
156	Zaječí hora	Sadová	0	213	Vídeňská-sever	Dolní Heršpice	13
157	Kociánka-Hamerláky	Sadová	119	214	Dol. Heršpice-zahrádky	Dolní Heršpice	20
158	Střelecký stadión	Sadová	23	215	Přízřenice	Přízřenice	692
159	Banskobystrická	Řečkovice	3048	216	Vídeňská-jih	Přízřenice	173
160	U Kuřimské	Řečkovice	1550	217	Přízřenice-zahrádky	Přízřenice	40
161	Sídlíště Žitná-Kuřimská	Řečkovice	3718	218	Tuřany	Tuřany	2664
162	Družstevní	Řečkovice	2348	220	Pod Švéd. šancemi	Tuřany	0
163	Pod Malou Babou	Řečkovice	73	221	Kněžské háje	Tuřany	0
164	Žilkova	Řečkovice	516	222	K Sokolnicím	Tuřany	7
165	Palackého náměstí	Řečkovice	1903	223	Brněn.Ivanovice	Brněnské Ivanovice	1453
166	Sídlíště Hapalova	Řečkovice	851	224	Kaštanová	Brněnské Ivanovice	35
167	Dolnice	Řečkovice	530	225	Na návsi	Holásky	1158
168	Řečkovice-nádraží	Řečkovice	7	228	Holásecká jezera	Holásky	0
169	Řečkovický mlýn	Řečkovice	37	229	Přemyslovo nám.	Slatina	2209
170	Kobylín	Řečkovice	4	231	Tilhonova	Slatina	1939

Pokračování

Pokračování z předchozí strany

Č. ZSJ	Název ZSJ	Část obce	Poč. ob.	Č. ZSJ	Název ZSJ	Část obce	Poč. ob.
232	Šlapanická trať	Slatina	165	267	Splaviska	Chrlice	0
233	Tuřanka	Slatina	442	268	U přerovské trati	Chrlice	0
234	Trnkova	Líšeň	2557	269	Ivanovice	Ivanovice	1713
235	Líšeň-jih	Líšeň	6055	270	Jehnice	Jehnice	1102
236	Líšeň-cihelna	Líšeň	104	271	Ořešín	Ořešín	577
237	Pod Strán. skálou	Líšeň	643	272	Soběšice-jih	Soběšice	2265
238	Kubelíkova	Líšeň	1966	273	Žebetín	Žebetín	3574
239	Líšeň-sever	Líšeň	10425	274	Kohoutovice-jih	Kohoutovice	6435
240	Kostelíček	Líšeň	142	275	Sevastopolská	Starý Lískovec	3274
241	Líšeň-zámek	Líšeň	1057	276	Útěchov	Útěchov u Brna	760
242	Holzova	Líšeň	1182	278	Velká cena	Žebetín	0
243	Mariánské údolí	Líšeň	583	279	Bešůvka	Žebetín	0
245	Staré Zámky	Líšeň	43	280	Farinova zatáčka	Žebetín	0
246	Velká Klajdovka	Líšeň	0	281	Náměstí Svornosti	Žabovřesky	1939
247	Anaklety	Líšeň	4	282	Soběšice-sever	Soběšice	0
248	Chochola	Líšeň	0	283	Líšeň-východ	Líšeň	2020
249	Karlova	Maloměřice	790	284	Slatina-sídliště	Slatina	3823
250	Selská	Maloměřice	1109	285	Hviezdoslavova	Slatina	195
251	Maloměřické nádraží	Maloměřice	158	286	Roviny	Chrlice	60
252	Cacovický mlýn	Maloměřice	663	288	Na Svobodné	Ivanovice	33
253	Jarní	Maloměřice	156	289	Soudní	Zábrdovice	696
254	Pod Hády	Maloměřice	166	290	Spolková	Zábrdovice	1308
256	Hlaváčova	Obřany	850	291	Mladá hora	Jundrov	5
257	Bílovická-výpustky	Obřany	1454	292	Na mateří	Maloměřice	525
258	K Bílovicím	Obřany	26	293	Nad cihelnou	Černá Pole	189
259	Hradiska	Obřany	213	294	Výšina	Pisárky	103
260	Holé hory-Lichy	Obřany	36	295	U vodárny	Žabovřesky	716
261	Bosonohy-střed	Bosonohy	2253	296	Teyschlova	Bystrc	4584
262	Bosonohy-sever	Bosonohy	204	297	Foltýnova	Bystrc	4142
264	U dálnice	Bosonohy	0	298	Kamechy-východ	Bystrc	497
265	Dvorská	Dvorská	357	299	Kamechy-západ	Žebetín	3
266	Chrlice	Chrlice	3662				

9b. Příloha: Přehled „základních sídelních jednotek“ zázemí Brněnské metropolitní oblasti (SLDB 2011)

Poznámka: v **Orientační mapě BMO** (str. 8 této práce) i v následující tabulce jsou k identifikaci ZSJ zázemí BMO užitá „orientační čísla“. Tímto jednodušším „ad hoc“ číslováním jsme zastoupili standardní šestimístné „kódy ZSJ“, které se v mapách ukázaly hůře čitelné a nepraktické. (Kódy ZSJ však v následující tabulce uvádíme.) Orientační čísla začínají nulou, kvůli odlišení od čísel ZSJ (urbanistických obvodů) města Brna.

Kód ZSJ	Orient. číslo	Název ZSJ	Část obce	Obec	Počet obyv.
000043	01	Adamov-sřed	Adamov	Adamov	1 746
000698	02	Babice nad Svitavou	Babice nad Svitavou	Babice nad Svitavou	1 021
000701	03	Babice u Rosic	Babice u Rosic	Babice u Rosic	512
001384	04	Bedřichovice	Bedřichovice	Šlapanice	338
004553	05	Bílovice nad Svitavou	Bílovice nad Svitavou	Bílovice nad Svitavou	3 674
005576	06	Blažovice	Blažovice	Blažovice	1 119
005801	07	Blučina	Blučina	Blučina	2 215
006386	08	Bohumilice	Bohumilice	Klobouky u Brna	228
007595	09	Borkovany	Borkovany	Borkovany	749
008591	010	Bošovice	Bošovice	Bošovice	1 161
009342	011	Braníškov	Braníškov	Braníškov	189
009377	012	Branišovice	Branišovice	Branišovice	553
009563	013	Bratčice	Bratčice	Bratčice	686
014095	014	Březina	Březina	Březina (dříve Blansko)	380
014109	015	Proseč	Březina	Březina (dříve Blansko)	432
015598	016	Budkovice	Budkovice	Ivančice	268
016071	017	Bukovina	Bukovina	Bukovina	353
016110	018	Bukovinka	Bukovinka	Bukovinka	476
018155	019	Cvrčovice	Cvrčovice	Cvrčovice	606
018767	020	Čebín	Čebín	Čebín	1 670
019828	021	Černá Hora	Černá Hora	Černá Hora	1 878
021229	022	Česká	Česká	Česká	989
029289	023	Dolní Kounice	Dolní Kounice	Dolní Kounice	2 118
030791	024	Domašov	Domašov	Domašov	647
030805	025	Říčky	Říčky	Říčky	334
032107	026	Drásov	Drásov	Drásov	1 466
036455	027	Habrůvka	Habrůvka	Habrůvka	369
036463	028	Josefov	Habrůvka	Habrůvka	19
036544	029	Hajany	Hajany	Hajany	341
036706	030	Hajánky	Hajánky	Tišnov	69
036714	031	Hájek	Hájek	Tišnov	49
039187	032	Hlína	Hlína	Hlína	303
040231	033	Hodějvice	Hodějvice	Hodějvice	908
040771	034	Holasice	Holasice	Holasice	882
041840	035	Horákov	Horákov	Mokrá-Horákov	678
045667	036	Hostěnice	Hostěnice	Hostěnice	636
045705	037	Hostěrádky-Rešov	Hostěrádky-Rešov	Hostěrádky-Rešov	813
046680	038	Hradčany	Hradčany	Hradčany	592
048631	039	Hrubšice	Hrubšice	Ivančice	238
048721	040	Hrušky	Hrušky	Hrušky	767

Pokračování

Pokračování z předchozí strany

Kód ZSJ	Orient. číslo	Název ZSJ	Část obce	Obec	Počet obyv.
048828	041	Za tratí	Hrušovany u Brna	Hrušovany u Brna	1 712
048836	042	Hrušovany	Hrušovany u Brna	Hrušovany u Brna	1 525
048844	043	Dlouhé louky	Hrušovany u Brna	Hrušovany u Brna	0
048852	044	Zadní díly	Hrušovany u Brna	Hrušovany u Brna	47
048861	045	Červený vrch	Hrušovany u Brna	Hrušovany u Brna	0
050300	046	Hvozdec	Hvozdec	Hvozdec	258
054593	047	Chudčice	Chudčice	Chudčice	825
055701	048	Ivaň	Ivaň	Ivaň	710
055727	049	Ivančice-historické jádro	Ivančice	Ivančice	996
055735	050	Nad cihelnou	Ivančice	Ivančice	752
055743	051	Krásná hora	Ivančice	Ivančice	947
055751	052	Réna	Ivančice	Ivančice	59
055760	053	U mostu	Ivančice	Ivančice	569
055778	054	U nemocnice	Ivančice	Ivančice	565
055786	055	Lány	Ivančice	Ivančice	45
055794	056	Na Špýrech	Ivančice	Ivančice	10
055808	057	Sedmihradská hora	Ivančice	Ivančice	0
055816	058	Němčice	Němčice	Ivančice	775
055824	059	Alexovice	Alexovice	Ivančice	537
055832	060	Letkovice	Letkovice	Ivančice	588
056600	061	Jamné	Jamné	Tišnov	79
057975	062	Javůrek	Javůrek	Javůrek	247
057983	063	Šmelcovna	Javůrek	Javůrek	9
059421	064	Jezeřany	Jezeřany-Maršovice	Jezeřany-Maršovice	446
059439	065	Maršovice	Jezeřany-Maršovice	Jezeřany-Maršovice	315
060275	066	Jinačovice	Jinačovice	Jinačovice	609
061093	067	Jiřikovice	Jiřikovice	Jiřikovice	868
063002	068	Kanice	Kanice	Kanice	811
064351	069	Kašnice	Kašnice	Kašnice	212
066401	070	Klobouky u Brna	Klobouky u Brna	Klobouky u Brna	2 068
066419	071	Martinice	Klobouky u Brna	Klobouky u Brna	29
067334	072	Kobeřice u Brna	Kobeřice u Brna	Kobeřice u Brna	668
067474	073	Kobylnice	Kobylnice	Kobylnice	996
071285	074	Kovalovice	Kovalovice	Kovalovice	586
074136	075	Kratochvilka	Kratochvilka	Kratochvilka	445
075884	076	Křenovice	Křenovice	Křenovice	1 824
075949	077	Křepice	Křepice	Křepice	1 273
076481	078	Křížanovice	Křížanovice	Křížanovice	754
076732	079	Křtiny	Křtiny	Křtiny	796
077585	080	Kupařovice	Kupařovice	Kupařovice	270
077658	081	Kuřim-střed	Kuřim	Kuřim	1 811
077666	082	Podlesí	Kuřim	Kuřim	499
079464	083	Holasice	Holasice	Lažánky	37
079472	084	Lažánky	Lažánky	Lažánky	660
079499	085	Lažany	Lažany	Lažany	388
079685	086	Ledce	Ledce	Ledce	207
079898	087	Lelekovice	Lelekovice	Lelekovice	1 771
084832	088	Lipůvka	Lipůvka	Lipůvka	1 244
085839	089	Litostrov	Litostrov	Litostrov	113

Pokračování

Pokračování z předchozí strany

Kód ZSJ	Orient. číslo	Název ZSJ	Část obce	Obec	Počet obyv.
086347	090	Loděnice	Loděnice	Loděnice	461
087653	091	Lovčičky	Lovčičky	Lovčičky	586
089044	092	Lukovany	Lukovany	Lukovany	557
090115	093	Malá Lhota	Malá Lhota	Malá Lhota	155
090875	094	Malešovice	Malešovice	Malešovice	502
090913	095	Malhostovice	Malhostovice	Malhostovice	763
090921	096	Nuzířov	Nuzířov	Malhostovice	151
092592	097	Medlov	Medlov	Medlov	671
092789	098	Mělčany	Mělčany	Mělčany	482
093084	099	Jalovisko	Měnín	Měnín	52
093092	0100	Měnín	Měnín	Měnín	1 644
094650	0101	Milešovice	Milešovice	Milešovice	663
095079	0102	Milonice	Milonice	Milonice	190
095087	0103	Závist	Závist	Závist	142
097934	0104	Modřice	Modřice	Modřice	4 671
098191	0105	Mokrá	Mokrá	Mokrá-Horákov	2 083
098507	0106	Moravany	Moravany	Moravany	2 227
098892	0107	Moravské Bránice	Moravské Bránice	Moravské Bránice	976
099058	0108	Moravské Knínice	Moravské Knínice	Moravské Knínice	849
099988	0109	Moutnice	Moutnice	Moutnice	1 142
101834	0110	Nebovidy	Nebovidy	Nebovidy	624
102903	0111	Němčany	Němčany	Němčany	736
103055	0112	Němčičky	Němčičky	Němčičky	324
103721	0113	Neslovice	Neslovice	Neslovice	883
103837	0114	Nesvačilka	Nesvačilka	Nesvačilka	297
104558	0115	Nikolčice	Nikolčice	Nikolčice	741
104566	0116	Nový Dvůr	Nikolčice	Nikolčice	43
104744	0117	Heršpice	Heršpice	Heršpice	739
104752	0118	Jalový Dvůr	Heršpice	Heršpice	4
104761	0119	Nížkovice	Nížkovice	Nížkovice	659
104868	0120	Nosislav	Nosislav	Nosislav	1 259
105660	0121	Nová Ves	Nová Ves	Pohořelice	332
106046	0122	Nové Bránice	Nové Bránice	Nové Bránice	696
109070	0123	Odovice	Odovice	Odovice	197
109436	0124	Ochoz u Brna	Ochoz u Brna	Ochoz u Brna	1 265
111198	0125	Omice	Omice	Omice	740
111520	0126	Opatovice	Opatovice	Opatovice	983
112615	0127	Ořechov	Ořechov	Ořechov	2 440
113395	0128	Ostopovice	Ostopovice	Ostopovice	1 544
116106	0129	Ostrovačice	Ostrovačice	Ostrovačice	630
116572	0130	Otnice	Otnice	Otnice	1 470
118842	0131	Pejškov	Pejškov	Tišnov	40
124257	0132	Podolí	Podolí	Podolí	1 274
124869	0133	Pohořelice	Pohořelice	Pohořelice	3 881
124877	0134	Velký Dvůr	Pohořelice	Pohořelice	204
125644	0135	Ponětovice	Ponětovice	Ponětovice	377
125857	0136	Popovice	Popovice	Popovice	337
125873	0137	Popůvky	Popůvky	Popůvky	539
126900	0138	Pozořice	Pozořice	Pozořice	2 176
126918	0139	Prace	Prace	Prace	884

Pokračování

Pokračování z předchozí strany

Kód ZSJ	Orient. číslo	Název ZSJ	Část obce	Obec	Počet obyv.
133019	0140	Pravlov	Pravlov	Pravlov	574
133957	0141	Prštice	Prštice	Prštice	934
135313	0142	Přibice	Přibice	Přibice	1 063
135631	0143	Příbram na Moravě	Příbram na Moravě	Příbram na Moravě	559
136263	0144	Přisnotice	Přisnotice	Přisnotice	835
138312	0145	Radostice	Radostice	Radostice	762
138924	0146	Rajhrad	Rajhrad	Rajhrad	3 235
138941	0147	Otmarov	Otmarov	Otmarov	268
138959	0148	Rajhradice	Rajhradice	Rajhradice	1 263
140007	0149	Rebešovice	Rebešovice	Rebešovice	887
141224	0150	Rosice-střed	Rosice	Rosice	905
141232	0151	Pendrov	Rosice	Rosice	336
141241	0152	Pod trojicí	Rosice	Rosice	637
141259	0153	Pluštiny	Rosice	Rosice	0
141267	0154	Obora	Rosice	Rosice	4
141275	0155	Pod oborou	Rosice	Rosice	74
141283	0156	Brusy	Rosice	Rosice	28
141291	0157	Kamínky	Rosice	Rosice	15
141305	0158	Nový svět	Rosice	Rosice	1 145
141313	0159	Velké díly	Rosice	Rosice	0
141321	0160	Újezd	Rosice	Rosice	811
141330	0161	U hřbitova	Rosice	Rosice	649
141348	0162	Průmyslový obvod	Rosice	Rosice	0
142239	0163	Rozdrojovice	Rozdrojovice	Rozdrojovice	926
143294	0164	Rudka	Rudka	Rudka	374
145424	0165	Řeznovice	Řeznovice	Ivančice	371
145441	0166	Řícmanice	Řícmanice	Řícmanice	768
145548	0167	Říčany	Říčany	Říčany	1 925
147583	0168	Sentice	Sentice	Sentice	591
147818	0169	Silůvky	Silůvky	Silůvky	811
147842	0170	Sivice	Sivice	Sivice	1 008
150304	0171	Slavkov u Brna-střed	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	978
151092	0172	Smolín	Smolín	Pohořelice	250
152145	0173	Sobotovice	Sobotovice	Sobotovice	491
152196	0174	Sokolnice	Sokolnice	Sokolnice	2 283
157431	0175	Střelice	Střelice	Střelice	2 801
160881	0176	Svinošice	Svinošice	Svinošice	346
161837	0177	Syrovice	Syrovice	Syrovice	1 382
162043	0178	Šaratice	Šaratice	Šaratice	1 012
162256	0179	Svatá Kateřina	Svatá Kateřina	Šebrov-Kateřina	190
162264	0180	Šebrov	Šebrov	Šebrov-Kateřina	582
162680	0181	Šitbořice	Šitbořice	Šitbořice	1 916
162795	0182	Šlapanice-střed	Šlapanice	Šlapanice	1 567
163503	0183	Štěpánovice	Štěpánovice	Štěpánovice	455
165751	0184	Nad hliníkem	Telnice	Telnice	253
165760	0185	Telnice	Telnice	Telnice	1 220
166677	0186	Těšany	Těšany	Těšany	1 231
166863	0187	Tetčice	Tetčice	Tetčice	1 042
167371	0188	Tišnov-střed	Tišnov	Tišnov	1 229
167380	0189	Pod Květnicí	Tišnov	Tišnov	393
167398	0190	U sokolovny	Tišnov	Tišnov	1 594

Pokračování

Pokračování z předchozí strany

Kód ZSJ	Orient. číslo	Název ZSJ	Část obce	Obec	Počet obyv.
167401	0191	Díly k Železnému	Tišnov	Tišnov	0
167410	0192	Klucanina	Tišnov	Tišnov	4
167428	0193	Trnec	Tišnov	Tišnov	246
167436	0194	Na Mlýnskách	Tišnov	Tišnov	0
167444	0195	Červený mlýn	Tišnov	Tišnov	174
167452	0196	Pod Klucaninou	Tišnov	Tišnov	1 696
167461	0997	U nemocnice	Tišnov	Tišnov	881
167479	0198	Záhon	Tišnov	Tišnov	148
167495	0199	Předklášteří	Předklášteří	Předklášteří	1 436
167525	0200	Květnice	Tišnov	Tišnov	0
168050	0201	Trboušany	Trboušany	Trboušany	339
168556	0202	Troskotovice	Troskotovice	Troskotovice	634
168718	0203	Troubsko	Troubsko	Troubsko	1 088
168726	0204	Troubsko-u zastávky	Troubsko	Troubsko	637
168734	0205	Veselka	Troubsko	Troubsko	440
171972	0206	Tvarožná	Tvarožná	Tvarožná	1 204
173908	0207	Újezd u Brna	Újezd u Brna	Újezd u Brna	3 190
173916	0208	Újezd u Černé Hory	Újezd u Černé Hory	Újezd u Černé Hory	239
174645	0209	Unkovice	Unkovice	Unkovice	680
177334	0210	Vážany nad Litavou	Vážany nad Litavou	Vážany nad Litavou	685
177636	0211	Velatice	Velatice	Velatice	648
177873	0212	Holubice	Holubice	Holubice	652
177881	0213	Na Knížecku	Holubice	Holubice	137
177890	0214	Velešovice	Velešovice	Velešovice	1 203
178802	0215	Velké Hostěrádky	Velké Hostěrádky	Velké Hostěrádky	456
179221	0216	Velké Němčice	Velké Němčice	Velké Němčice	1 728
181293	0217	Nový Dvůr	Veverská Bítýška	Veverská Bítýška	76
181307	0218	Veverská Bítýška	Veverská Bítýška	Veverská Bítýška	3 009
181315	0219	Veverské Knínice	Veverské Knínice	Veverské Knínice	912
182362	0220	Viničné Šumice	Viničné Šumice	Viničné Šumice	1 247
183300	0221	Vlasatice	Vlasatice	Vlasatice	785
184560	0222	Vojkovice	Vojkovice	Vojkovice	1 082
185400	0223	Vranov	Vranov	Vranov	755
185515	0224	Vranovice	Vranovice	Vranovice	2 047
187071	0225	Všechovice	Všechovice	Všechovice	232
188328	0226	Vysoké Popovice	Vysoké Popovice	Vysoké Popovice	682
190471	0227	Zakřany	Zakřany	Zakřany	737
191116	0228	Zastávka-před nádražím	Zastávka	Zastávka	203
191124	0229	Za nádražím	Zastávka	Zastávka	606
191132	0230	Na kopci	Zastávka	Zastávka	1 656
192104	0231	Čtvrť Anenská	Zbýšov	Zbýšov	135
192112	0232	Zbýšov	Zbýšov	Zbýšov	3 390
192121	0233	Zbýšov	Zbýšov	Zbýšov	564
194123	0234	Žabčice	Žabčice	Žabčice	1 467
194727	0235	Žatčany	Žatčany	Žatčany	767
195961	0236	Želešice	Želešice	Želešice	1 549
196703	0237	Židlochovice-Nad Cezavou	Židlochovice	Židlochovice	1 107
196711	0238	Cezavy I	Židlochovice	Židlochovice	6
196720	0239	Nosislavská	Židlochovice	Židlochovice	964
196738	0240	Výhon	Židlochovice	Židlochovice	0

Pokračování

Pokračování z předchozí strany

Kód ZSJ	Orient. číslo	Název ZSJ	Část obce	Obec	Počet obyv.
196746	0241	Stadion	Židlochovice	Židlochovice	0
196754	0242	Pod zámekem	Židlochovice	Židlochovice	383
196762	0243	Zámek	Židlochovice	Židlochovice	23
196771	0244	Žižkov	Židlochovice	Židlochovice	824
300659	0245	U Přisnotic	Žabčice	Žabčice	124
304018	0246	Oslavanská	Ivančice	Ivančice	1 633
304026	0247	Za tratí	Ivančice	Ivančice	1 084
304034	0248	Záhumenice	Němčice	Ivančice	0
304042	0249	Pekárka	Alexovice	Ivančice	0
304051	0250	Letkovická niva	Letkovice	Ivančice	31
304069	0251	Velké Kamínky	Rosice	Rosice	1 136
304077	0252	Sídlště pod Květnicí	Tišnov	Tišnov	2 178
304085	0253	Cezavy II	Židlochovice	Židlochovice	255
304522	0254	Zámek	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	0
304531	0255	Pod oborou	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	733
304549	0256	Pod Zlatou horou	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	1 108
304557	0257	Východní Předměstí	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	1 914
304565	0258	Pod zámeckou zahradou	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	775
304573	0259	Kozí hory	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	69
304581	0260	Zlatá hora	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	8
304590	0261	Pod vinohrady	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	0
304603	0262	Bučovická	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	11
304611	0263	U nádraží	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	600
304620	0264	Zelničky	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	4
304638	0265	Dlouhé pole	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	7
304646	0266	Cukrovarský rybník	Slavkov u Brna	Slavkov u Brna	0
312975	0267	Průmyslový obvod	Adamov	Adamov	226
312983	0268	Kolonie	Adamov	Adamov	317
312991	0269	Ptačí svatyně	Adamov	Adamov	2 296
313009	0270	K Útěchovu	Adamov	Adamov	6
313351	0271	Jungmannova	Kuřim	Kuřim	3 042
313360	0272	Na zahrádkách	Kuřim	Kuřim	1 621
313378	0273	Pod Horkou	Kuřim	Kuřim	545
313386	0274	Na loučkách	Kuřim	Kuřim	3 431
313394	0275	Průmyslový obvod	Kuřim	Kuřim	520
313408	0276	Pod Zárubou	Kuřim	Kuřim	0
313416	0277	Kuřimská hora	Kuřim	Kuřim	8
313424	0278	Kuřimský vrch	Kuřim	Kuřim	63
313475	0279	Dlouhá	Šlapanice	Šlapanice	1 133
313483	0280	Záhumenice	Šlapanice	Šlapanice	1 790
313491	0281	Sídlště Brněnská	Šlapanice	Šlapanice	2 242
313505	0282	Padělky	Šlapanice	Šlapanice	39
313513	0283	Cihelna	Šlapanice	Šlapanice	0
313521	0284	Široká pole	Šlapanice	Šlapanice	0
313530	0285	Tuřanka	Šlapanice	Šlapanice	0
319325	0286	Závist	Závist	Předklášteří	7
320633	0287	Holubice-u nádraží	Holubice	Holubice	200
325384	0288	Na vrších	Řeznovice	Ivančice	0
325635	0289	Skleníky-Selkov	Černá Hora	Černá Hora	121
325660	0290	U Zastávky	Babice u Rosic	Babice u Rosic	147

Pokračování

Pokračování z předchozí strany

Kód ZSJ	Orient. číslo	Název ZSJ	Část obce	Obec	Počet obyv.
325678	0291	Za lomem	Dolní Kounice	Dolní Kounice	182
325686	0292	Stráně	Dolní Kounice	Dolní Kounice	136
325724	0293	Rohlenka	Jiřkovice	Jiřkovice	0
325732	0294	Stará Pošta	Kovalovice	Kovalovice	11
325741	0295	Průmyslová zóna Modřice	Modřice	Modřice	6
325759	0296	Modřice-jih	Modřice	Modřice	161
325767	0297	Komerční zóna Modřice-v	Modřice	Modřice	7
325775	0298	Moravany-východ	Moravany	Moravany	47
325783	0299	Kývalka	Omice	Omice	18
325791	0300	Ostrovačice-za dálnicí	Ostrovačice	Ostrovačice	5
325805	0301	Podolí-průmyslový obvod	Podolí	Podolí	0
325813	0302	Popůvky-sever	Popůvky	Popůvky	832
325821	0303	Čeladice-Klášter	Rajhrad	Rajhrad	42
325848	0304	Čtvrť Sička	Zbýšov	Zbýšov	203
325864	0305	Boudky	Velké Němčice	Velké Němčice	24